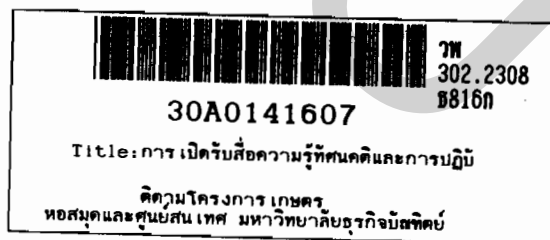

การเปิดรับสื่อ ความรู้ ทักษะคิดและการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่
ของเกษตรกร : กรณีศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี

นางสาวเธียรธิดา มฤคทัต

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิทยาศาสตรพัฒนการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบึงฉลวย

พ.ศ. 2544

ISBN 974-281-544-5

Media Exposure, Knowledge, Attitude, and Practice Relating to
New Agricultural Concept: A Case Study of Ayuthaya Province.

MS. TIENTIDA MARUKATAT

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

For the Degree of Master of Arts

Department of Development Communication Arts

Graduate School Dhurakijpundit University

2001

ISBN 974-281-544-5

เลขทะเบียน.....	0141607
วันลงทะเบียน.....	2 มิ.ย. 2544
เลขเรียกหนังสือ.....	QW 303.8307 5816 ก A3

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

ปริญญา นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต

ชื่อวิทยานิพนธ์ การเปิดรับสื่อ ความรู้ ทักษะคิดและการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของ
เกษตรกร : กรณีศึกษาจังหวัดอยุธยา

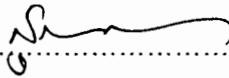
โดย น.ส.เจียรริดา มฤคทัต

สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ

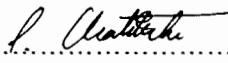
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รศ.ดร.เสถียร เขยประทับ

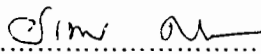
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ได้พิจารณาเห็นชอบโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์แล้ว

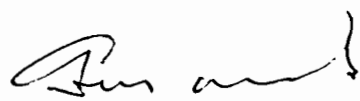

..... ประธานกรรมการ
(ศ.สุกัญญา สุตบรรทัด)

..... กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(รศ.ดร.เสถียร เขยประทับ)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(ดร.พัฒนพงษ์ จาติเกตุ)

..... กรรมการผู้แทนทบวงมหาวิทยาลัย
(รศ.อรรถัย ศรีสันติสุข)

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รศ.ดร.สิงหา เจียมศิริ)

วันที่ 21 เดือน ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๕

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.เสถียร เชยประทับ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษา ชี้แนะ และแนะนำหนังสือต่าง ๆ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องอย่างละเอียด

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์สุกัญญา สุตบรรพัตต์ ประธานกรรมการ วิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.พัฒน์พงษ์ จาติเกตุ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และรองศาสตราจารย์ อรทัย ศรีสันติสุข กรรมการผู้แทนทบวงมหาวิทยาลัย ที่ได้ให้คำแนะนำ แก้ไขสิ่งบกพร่อง และเพิ่มเติมข้อเสนอแนะต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเสนอแนะให้มีการสัมภาษณ์เชิงลึกเพิ่มเติม ซึ่งทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอขอบคุณเกษตรกรทุกท่านที่ได้สละเวลาอันมีค่าใช้ในการตอบแบบสอบถาม และทำให้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก รวมทั้งการต้อนรับอย่างอบอุ่น และเป็นกันเอง

สำหรับเจ้าหน้าที่จากสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ได้แก่ คุณอารมณ คำสุทธิ คุณดนัยวิษณุ ศรีนงค์นุช และคุณเอกภาพ ร่มโพธิ์ ที่ได้เสียสละเวลานัดหมายเกษตรกร และร่วมเดินทางในการสำรวจด้วยทุกครั้ง ถึงแม้ว่าเส้นทางจะยากในการเข้าถึง ผู้วิจัยขอกราบขอบคุณ มา ณ ที่นี้

สุดท้ายขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ผู้เป็นที่รักยิ่ง ที่ได้ให้การสนับสนุนในการศึกษาครั้งนี้ทุกด้านมาโดยตลอด น้องชายที่อนุเคราะห์เครื่องมือต่าง ๆ ในการทำวิทยานิพนธ์ รวมทั้งสามี คุณอนุวัฒน์ ผิวอ่อน ที่ให้ความช่วยเหลือ ชี้แนะ และเป็นທີ່ปรึกษาในการค้นคว้าหาข้อมูลต่าง ๆ จากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี คุณความดีทั้งหมดของการวิจัยครั้งนี้ขออุทิศให้แก่ผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ล่วงลับไปแล้ว ส่วนข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยขอรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

เอ็ยริธิดา มฤคทัต

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๙
กิตติกรรมประกาศ	๗
สารบัญ	๗
สารบัญตาราง	๘
สารบัญแผนภาพ	๘
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
ปัญหานำการวิจัย	2
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
สมมติฐานของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
ข้อจำกัดของการวิจัย	4
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	5
นิยามศัพท์	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
แนวคิด "เกษตรทฤษฎีใหม่" ตามแนวพระราชดำริ	9
ทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพของสื่อมวลชนและสื่อบุคคล	19
แนวความคิดเกี่ยวกับกระบวนการเลือกสรรของมนุษย์	21
ทฤษฎีและแนวความคิดการสื่อสารงานนวัตกรรม	26
ทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม	29

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	36
วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	36
เครื่องมือในการเก็บข้อมูล	39
การวัดตัวแปร	40
การทดสอบเครื่องมือ	48
การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล	49
บทที่ 4 ผลการวิจัย	51
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เชิงพรรณนา	52
ตอนที่ 2 การทดสอบสมมติฐานโดยวิธีของเพียร์สัน	91
ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานโดยวิธีไค-สแควร์	100
ตอนที่ 4 การวิเคราะห์เชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก	102
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	111
สรุปผลการวิจัย	111
อภิปรายผล	119
ข้อเสนอแนะ	124
บรรณานุกรม	127
แบบสอบถาม	131
ประวัติผู้วิจัย	150

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ	52
2	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามฐานะในครอบครัว	53
3	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ	53
4	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา	54
5	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพหลัก	54
6	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพรอง	55
7	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพการสมรส	55
8	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้ต่อปี	56
9	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามแหล่งที่มาของรายได้	56
10	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการเปิดรับข่าวสารทั่วไปทางวิทยุ	57
11	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารทั่วไปทางวิทยุ	57
12	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาในการเปิดรับข่าวสารทั่วไปทางวิทยุ	58
13	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปริมาณการรับข่าวสารทั่วไปทางวิทยุ	58
14	จำนวนและร้อยละของประเภทรายการทางวิทยุที่กลุ่มตัวอย่างชอบฟังมากที่สุด	59
15	จำนวนและร้อยละของสถานีวิทยุที่กลุ่มตัวอย่างชอบฟังเป็นประจำ	60
16	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการเปิดรับข่าวสารทั่วไปทางโทรทัศน์	60
17	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารทั่วไปทางโทรทัศน์	61

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
18	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาในการเปิดรับข่าวสารทั่วไปทางโทรทัศน์	61
19	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปริมาณการรับข่าวสารทั่วไปทางโทรทัศน์	62
20	จำนวนและร้อยละของประเภทรายการทางโทรทัศน์ที่กลุ่มตัวอย่างชอบดูมากที่สุด	63
21	จำนวนและร้อยละของสถานีโทรทัศน์ที่กลุ่มตัวอย่างชอบดูเป็นประจำ	63
22	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการเปิดรับข่าวสารทั่วไปทางหนังสือพิมพ์	64
23	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารทั่วไปทางหนังสือพิมพ์	64
24	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาในการเปิดรับข่าวสารทั่วไปทางหนังสือพิมพ์	65
25	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปริมาณการรับข่าวสารทั่วไปทางหนังสือพิมพ์	66
26	จำนวนและร้อยละของหนังสือพิมพ์ที่กลุ่มตัวอย่างชอบอ่านเป็นประจำ	66
27	จำนวนและร้อยละของประเภทคอลัมน์ในหนังสือพิมพ์ที่กลุ่มตัวอย่างชอบอ่านมากที่สุด	67
28	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการเปิดรับข่าวสารทั่วไปทางสื่อบุคคล	68
29	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามบุคคลที่คุ้นเคยในการพูดคุยเรื่องข่าวสารทั่วไปทางสื่อบุคคล	68
30	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความบ่อยครั้งในการพูดคุยในเรื่องข่าวสารทั่วไปทางสื่อบุคคล	69
31	จำนวนและร้อยละกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาในการพูดคุยข่าวสารทั่วไปทางสื่อบุคคล	69

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
32	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปริมาณการรับข่าวสาร ทั่วไปทางสื่อบุคคล	70
33	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการเปิดรับข่าวสารเรื่อง เกษตรทฤษฎีใหม่ทางวิทยุ	71
34	จำนวนและร้อยละของประเภทกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความบ่อยครั้งใน การฟังเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ทางวิทยุ	71
35	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาในการเปิดรับ ข่าวสารเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ทางวิทยุ	72
36	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปริมาณการรับข่าวสาร เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ทางวิทยุ	73
37	จำนวนและร้อยละของประเภทรายการทางวิทยุที่กลุ่มตัวอย่างได้รับฟังเรื่อง เกษตรทฤษฎีใหม่	73
38	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการเปิดรับข่าวสารเรื่อง ทฤษฎีใหม่ทางโทรทัศน์	74
39	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความบ่อยครั้งในการ เปิดรับข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่ทางโทรทัศน์	75
40	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาในการเปิดรับ ข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่ทางโทรทัศน์	76
41	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปริมาณการรับข่าวสาร เรื่องทฤษฎีใหม่ทางโทรทัศน์	76
42	จำนวนและร้อยละของประเภทรายการทางวิทยุที่กลุ่มตัวอย่างได้รับฟังเรื่อง ทฤษฎีใหม่	77
43	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการเปิดรับข่าวสารเรื่อง ทฤษฎีใหม่ทางหนังสือพิมพ์	78

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
44	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่ทางหนังสือพิมพ์	78
45	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาในการเปิดรับข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่ทางหนังสือพิมพ์	79
46	จำนวนและร้อยละของประเภทกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปริมาณการรับข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่ทางหนังสือพิมพ์	80
47	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่อ่านเรื่องทฤษฎีใหม่ทางหนังสือพิมพ์จำแนกตามคอลัมน์	81
48	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการเปิดรับข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่ทางสื่อบุคคล	81
49	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามบุคคลที่คุ้นเคยในการพูดคุยในเรื่องทฤษฎีใหม่ทางสื่อบุคคล	82
50	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาในการพูดคุยเรื่องทฤษฎีใหม่ทางสื่อบุคคล	82
51	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่ทางโทรทัศน์	83
52	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปริมาณการรับข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่ทางสื่อเฉพาะกิจ	84
53	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการเปิดรับข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่ทางสื่อเฉพาะกิจ	84
54	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการอ่านสื่อเฉพาะกิจเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่	85
55	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่ทางสื่อเฉพาะกิจ	86
56	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาในการอ่านเรื่องทฤษฎีใหม่ทางสื่อเฉพาะกิจ	87

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
57	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปริมาณการรับข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่ทางสื่อเฉพาะกิจ	87
58	ระดับความรู้เกี่ยวกับเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ของกลุ่มตัวอย่าง	88
59	ระดับทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ของกลุ่มตัวอย่าง	89
60	ระดับการปฏิบัติตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ของกลุ่มตัวอย่าง	90
61	ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อทั่วไปจากสื่อมวลชน และสื่อบุคคล กับความรู้เกี่ยวกับเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่	91
62	ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารทั่วไปจากสื่อมวลชน และสื่อบุคคล กับทัศนคติของเกษตรกรเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่	92
63	ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อทั่วไปจากสื่อมวลชน และ สื่อบุคคล กับ การนำไปปฏิบัติตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร	93
64	ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่กับความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร	94
65	ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่กับทัศนคติของเกษตรกร	95
66	ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่กับการปฏิบัติตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร	96
67	ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อเฉพาะกิจเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่กับความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร	97
68	ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อเฉพาะกิจเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่กับความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร	97
69	ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อเฉพาะกิจเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่กับการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร	98

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
70	ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่กับทัศนคติของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ	99
71	ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่กับการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ	99
72	ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติ และการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร	100
73	บทบาทของสื่อที่มีต่อความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ	101

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
1	กระบวนการเลือกสรรของมนุษย์	23
2	ส่วนประกอบของทัศนคติ	31

DPU

ชื่อวิทยานิพนธ์	การเปิดรับสื่อ ความรู้ ทักษะคิดและการปฏิบัติตามโครงการ เกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร : กรณีศึกษาจังหวัดอุทัย
ชื่อนักศึกษา	นางสาวเธียรธิดา มฤคทัต
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.เสถียร เขยประทับ
สาขาวิชา	นิเทศศาสตร์พัฒนาการ
ปีการศึกษา	2543

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง "การเปิดรับสื่อ ความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ของเกษตรกร : กรณีศึกษาจังหวัดอุทัย" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงการเปิดรับข่าวสารเรื่องโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่จากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ เพื่อให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับสื่อกับความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติตามโครงการ และเพื่อทราบบทบาทของสื่อประเภทต่างๆที่มีต่อความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติตามโครงการ โดยการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ปนเชิงคุณภาพ ซึ่งเก็บข้อมูลจากเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ในจังหวัดอุทัย จำนวน 34 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็น เครื่องมือในการเก็บข้อมูล

จากการวิเคราะห์และสรุปผลการวิจัยโดยใช้การประมวลผลด้วยโปรแกรม SPSS for window สถิติที่ใช้คือ ค่าความถี่ ร้อยละ การทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยวิธีของเพียร์สัน (Pearson) และการทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้สถิติ ไค-สแควร์ (Chi-square) ผลการวิจัยสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. การเปิดรับสื่อทั่วไปของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจากสื่อบุคคล มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามโครงการที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05
2. การเปิดรับสื่อเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจากสื่อบุคคลมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของเกษตรกรที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

3. การเปิดรับสื่อเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจากสื่อบุคคลมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามโครงการที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

4.ทัศนคติของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามโครงการ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

5. ประเภทสื่อที่เกษตรกรเปิดรับมีความสัมพันธ์กับบทบาทต่อความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 โดยสื่อบุคคลเป็นสื่อที่ทำให้เกษตรกรรับรู้เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ครั้งแรก เป็นสื่อที่เกษตรกรชอบ และเป็นสื่อที่ทำให้เกษตรกรตัดสินใจปฏิบัติตามโครงการ

6. การวิเคราะห์เชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์กลุ่มแบบเจาะลึก (Indepth Group Interview) โดยทั่วไปสนับสนุนผลที่ศึกษาพบจากการสำรวจ

Thesis	Media Exposure, Knowledge, Attitude, and Practice Relating to New Agricultural Concept : A Case Study of Ayuthaya Province.
Name	Ms.Tientida Marukata
Thesis Advisor	Assosiate Professor Satein Cheypratub, Ph.D
Department	Development Communication Arts
Academic Year	2000

ABSTRACT

The purpose of the study was to investigate the exposure to New Agricultural Concept information in mass, interpersonal and specialized media among farmer who joined the project. The relationship among media exposure, attitudes and practices relating to the new concepts as well as the roles of various media on these variables were also examined.

Survey research and group indepth interview were the methods used in the study. 34 samples were randomly selected. Pearson product-moment correlation coefficient and chi-square were statistical technique employed in analyzing the data.

The results of the analysis revealed that :

1. By and large, exposure to interpersonal media was significantly related to practices relating to the New Agricultural Concept at 0.05 level.
2. Exposure to interpersonal media relating to the the New Agricultural Concept was significantly related to farmers' attitudes at 0.01 level.
3. Exposure to interpersonal media relating to the New Agricultural Concept was significantly related to practices suggested in the project at 0.05 level.
4. famers' attitudes were significantly related to the practices suggested in the project at 0.01 level.

5. Types of media to which farmers were exposed were significantly related to its roles on knowledge, attitude, and practices at 0.05 level. Interpersonal media were the most effective in imparting knowledge, forming favorable attitudes, and leading to the adopting of suggested practices.

6. The results of indepth group interview generally support the finding of the the survey.

DRPU

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

สืบเนื่องจากการที่ประเทศไทยประสบปัญหาวิกฤติการทางเศรษฐกิจ เริ่มจากการเปิดเสรีทางการเงิน นักเก็งกำไรโจมตีค่าเงินบาทของประเทศ ทำให้ค่าเงินบาทอ่อนตัว ประกอบกับความล้มเหลวทางสถาบันการเงินซึ่งมีหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้จำนวนมาก ทำให้บุคคลหรือนิติบุคคลที่ประกอบธุรกิจไม่มีเงินทุนหมุนเวียน ส่งผลให้มีความจำเป็นต้องเลิกจ้างแรงงาน กระทบวงเกษตรและสหกรณ์ ได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรี ที่ได้มีมติเมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2540 เห็นชอบแผนปฏิบัติการบรรเทาปัญหาการว่างงาน ให้ดำเนินโครงการ “เกษตรทฤษฎีใหม่” เพื่อเป็นการช่วยเหลือ แรงงานที่ว่างงานหรือถูกเลิกจ้างที่เดินทางกลับภูมิลำเนาและประสงค์จะประกอบอาชีพการเกษตรให้ได้งานทำและมีรายได้ที่ยั่งยืน แต่เนื่องจากปัญหาหลักของเกษตรกรในอดีตจนถึงปัจจุบันที่สำคัญประการหนึ่งคือ การขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตพื้นที่เกษตรที่อาศัยน้ำฝน ซึ่งเป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศที่อยู่ในเขตที่มีฝนค่อนข้างน้อย และส่วนมากเป็นนาข้าว และพืชไร่ เกษตรกรยังคงทำการเพาะปลูกได้ปีละครั้งในช่วงฤดูฝนเท่านั้น และมีความเสี่ยงกับความเสียหายอันเนื่องมาจากความแปรปรวนของดินฟ้าอากาศและฝนทิ้งช่วง แม้ว่าจะมีการขุดบ่อหรือสระเก็บน้ำไว้ใช้บ้าง แต่ก็มีความไม่แน่นอนหรือมีปัจจัยอื่นๆ ที่เป็นปัญหาให้มีน้ำใช้ไม่พอเพียง รวมทั้งระบบการปลูกพืชไม่มีหลักเกณฑ์ใดๆ และส่วนใหญ่ปลูกพืชชนิดเดียวด้วยเหตุนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจึงได้พระราชทานพระราชดำริ เพื่อเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบปัญหาความยากลำบากดังกล่าว ให้สามารถผ่านพ้นช่วงเวลาวิกฤติโดยเฉพาะการขาดแคลนน้ำได้โดยไม่เดือดร้อนและยากลำบากนัก พระราชดำรินี้ทรงเรียกว่า “ทฤษฎีใหม่” อันเป็นแนวทางหรือหลักการในการบริหารจัดการที่ดินและน้ำเพื่อการเกษตรในที่ดินขนาดเล็กให้เกิดประโยชน์สูงสุด

อย่างไรก็ตามแนวความคิดเกษตรทฤษฎีใหม่นี้ก็ยังมีผู้ที่มีความเข้าใจแตกต่างกันไป แม้กระทั่งหน่วยงานหรือบุคคลบางกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับเกษตรทฤษฎีใหม่โดยตรงบางรายยังมีความเข้าใจไม่ตรงกัน จึงอาจทำให้การเผยแพร่โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ไปสู่เกษตรกรให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันเป็นเรื่องยาก ประกอบกับในอดีตที่ผ่านมาการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการต่าง ๆ ของภาครัฐใช้สื่อประชาสัมพันธ์น้อย และยังไม่ค่อยเข้าถึงเกษตรกรเท่าที่ควร ดังนั้น จึงไม่ทราบแน่นอนว่าเกษตรกรที่เป็นผู้ปฏิบัติโดยตรงมีการเปิดรับสื่อต่างๆ มากน้อยเพียงใด สื่อใดที่เข้าถึงเกษตรกร

มากที่สุด และทำให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ นอกจากนี้ในส่วนของทัศนคติของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ก็อาจมีความสัมพันธ์กับการเปิดรับสื่อ และความรู้เกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ตลอดจนการนำโครงการดังกล่าวไปปฏิบัติ

เมื่อเป็นเช่นนี้จึงทำให้ผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญในการที่จะทำการศึกษาถึงความสัมพันธ์เกี่ยวกับการเปิดรับสื่อ ความรู้ ทัศนคติ และการนำไปปฏิบัติของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ เพื่อเป็นแนวทางในการเผยแพร่โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่และโครงการทางการเกษตรอื่นๆของภาครัฐ ให้สามารถใช้สื่อในการเข้าถึงเกษตรกรผู้ปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

สำหรับจังหวัดอยุธยาที่เลือกศึกษานั้น พื้นที่การเกษตรอยู่ใกล้เขตกรุงเทพมหานคร และมีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่มากกว่า 100 ราย ทำให้สะดวกในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง เพื่อศึกษาวิจัย ซึ่งจังหวัดอื่นในบริเวณรอบเขตกรุงเทพมหานครไม่มีคุณสมบัติดังกล่าวนี้

ปัญหานำการวิจัย

1. พฤติกรรมการเปิดรับสื่อทั่วไปมีความสัมพันธ์กับความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการในจังหวัดอยุธยาหรือไม่
2. พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ มีความสัมพันธ์กับความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการในจังหวัดอยุธยาหรือไม่
3. พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเฉพาะกิจเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ ทัศนคติ และ การปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการในจังหวัดอยุธยาหรือไม่
4. ความรู้เกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติ และการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการในจังหวัดอยุธยาหรือไม่
5. ทัศนคติเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการในจังหวัดอยุธยาหรือไม่
6. ประเภทของสื่อมีบทบาทต่อความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่แตกต่างกันหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับสื่อกับความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร
2. เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับ ทักษะคิด และการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร
3. เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างทักษะคิดและการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร
4. เพื่อทราบบทบาทของสื่อประเภทต่างๆ ที่มีต่อความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร
5. เพื่อศึกษาเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์กลุ่มเชิงลึกเพื่อทราบความสอดคล้องระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ ความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่กับสมมติฐาน

สมมติฐานการวิจัย

1. พฤติกรรมการเปิดรับสื่อทั่วไปมีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร
2. พฤติกรรมการเปิดรับสื่อทั่วไปมีความสัมพันธ์กับทักษะคิดเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร
3. พฤติกรรมการเปิดรับสื่อทั่วไปมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร
4. พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ของเกษตรกร
5. พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่มีความสัมพันธ์กับทักษะคิดของเกษตรกร
6. พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามโครงการของเกษตรกร
7. พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเฉพาะกิจเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

8. พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเฉพาะกิจเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

9: พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเฉพาะกิจเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

10. ความรู้มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

11. ความรู้มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

12. ทัศนคติมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

13. ประเภทของสื่อที่เปิดรับมีความสัมพันธ์กับบทบาทต่อความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาเฉพาะเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ในจังหวัดอุตรดิตถ์ที่เข้าร่วมโครงการในปี พ.ศ. 2542 เท่านั้น

ข้อจำกัดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ของพฤติกรรมการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่กับความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติตามโครงการของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ในจังหวัดอุตรดิตถ์เท่านั้น ผลการศึกษาไม่อาจนำไปใช้อธิบายในจังหวัดอื่นๆ ทั่วประเทศได้ เนื่องจากเกษตรกรในจังหวัดอื่นอาจมีลักษณะทางประชากร สภาพภูมิประเทศ และทัศนคติเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่แตกต่างกัน รวมทั้งกลยุทธ์ในการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และการให้ความรู้ของหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่โดยตรงในแต่ละจังหวัดอาจแตกต่างกัน การออกสำรวจกลุ่มตัวอย่างเป็นไปด้วยความยากลำบากเนื่องจากเกษตรกรที่ตกเป็นตัวอย่างจากการสุ่มมีอยู่ทุกอำเภอ และมีที่อยู่อาศัยอยู่ห่างไกลกันมากจึงจำเป็นต้องใช้จำนวนตัวอย่างเพียง 34 ราย รวมกับจำนวนตัวอย่างในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก 5 ราย และเจ้าหน้าที่จากสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอีก 3 ราย

สมมติฐานข้อที่ 13 สื่อที่เปิดรับมีบทบาทต่อความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติตาม
โครงการแตกต่างกัน

ตัวแปรอิสระ คือ สื่อที่เกษตรกรเปิดรับ

ตัวแปรตาม คือ ความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของ
เกษตรกร

นิยามศัพท์

เกษตรกร หมายถึง ผู้มีอาชีพทางการเกษตรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่

พฤติกรรมกรเปิดรับสื่อทั่วไป หมายถึง ความถี่ และปริมาณการเปิดรับข่าวสาร
จากสื่อบุคคล และสื่อมวลชน ในเรื่องทั่วไปยกเว้นเรื่องโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่

สื่อบุคคล ได้แก่ การสื่อสารระหว่างบุคคลกับสามี/ภรรยา เพื่อน บิดา มารดา ญาติ
พี่น้อง เจ้าหน้าที่พัฒนาชนบท ผู้นำหมู่บ้าน ชาวบ้านกลุ่มเล็ก ๆ

สื่อมวลชน ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ในระดับชาติและระดับท้องถิ่น

ทฤษฎีใหม่ หมายถึง แนวทางการบริหารจัดการที่ดินและน้ำของเกษตรกรที่มีที่ดิน
จำนวนน้อย เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยแบ่งพื้นที่ออกเป็น 4 ส่วนตามอัตราส่วน 30 : 30 : 30 :
10 ซึ่งหมายถึง

พื้นที่ส่วนที่หนึ่ง ประมาณ 30 % ให้ขุดสระเก็บกักน้ำ เพื่อเก็บกักน้ำไว้ใช้เสริมการ
ปลูกพืชในฤดูแล้ง ตลอดจนการเลี้ยงสัตว์น้ำและพืชน้ำต่าง ๆ

พื้นที่ส่วนที่สอง ประมาณ 30 % ให้ทำนาปลูกข้าวเพื่อเป็นอาหารประจำวันสำหรับ
ครอบครัว ให้เพียงพอตลอดปี เป็นการลดค่าใช้จ่ายและให้เกษตรกรสามารถพึ่งตนเองได้

พื้นที่ส่วนที่สาม ประมาณ 30 % ให้ปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น พืชผัก พืชไร่ พืชสมุนไพร
 ฯลฯ เพื่อใช้เป็นอาหารประจำวัน หากเหลือบริโภคก็นำไปจำหน่าย

พื้นที่ส่วนที่สี่ ประมาณ 10 % เป็นที่อยู่อาศัย เลี้ยงสัตว์ และโรงเรียนอื่น ๆ

(รายละเอียดเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่ อยู่ในบทที่ 2)

ความรู้เกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยว
กับแนวคิดเกษตรทฤษฎีใหม่

ทัศนคติเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ หมายถึง ความรู้สึกชอบ ไม่ชอบ เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย หรือ ท่าทีของเกษตรกรที่มีต่อโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่

การปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ หมายถึง การที่เกษตรกรยอมรับ โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ และนำแนวคิดของโครงการไปปฏิบัติ

พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ หมายถึง ความถี่ และปริมาณการเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคล และสื่อมวลชน ที่เกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่

พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเฉพาะกิจเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ หมายถึง ความถี่ และปริมาณการเปิดรับข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ได้แก่ โปสเตอร์ แผ่นพับ จดหมายข่าว ป้ายผ้า โบปปลิว ที่เกี่ยวกับโครงการฯ ที่ทางหน่วยงานราชการเป็นผู้จัดทำ

บทบาทต่อความรู้ หมายถึง การที่เกษตรกรได้เรียนรู้ว่า บัดนี้ได้มีโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่เกิดขึ้นแล้ว

บทบาทต่อทัศนคติ หมายถึง การทำให้เกษตรกรรู้สึกชอบ ไม่ชอบ โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่

บทบาทต่อการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ หมายถึง การทำให้เกษตรกรนำ โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ไปปฏิบัติ (หรือเข้าร่วมในโครงการ)

บทบาทของสื่อ หมายถึง ผลที่สื่อมีต่อความรู้ ทัศนคติ และการนำไปปฏิบัติเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ในจังหวัดอยุธยาเพื่อใช้ศึกษาเปรียบเทียบกับข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดอื่นๆ ในโอกาสต่อไป

2. ได้รับทราบความสัมพันธ์ของการเปิดรับการสื่อสาร กับ ความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติตามของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ในจังหวัดอยุธยา เพื่อเป็นแนวทางให้กับโครงการอื่นๆ ของภาครัฐกับเกษตรกรโดยผ่านสื่อรูปแบบต่างๆ ในโอกาสต่อไป

3. เพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางด้านนิเทศศาสตร์พัฒนาการในการศึกษาเรื่องการเปิดรับ การสื่อสารจากสื่อประเภทต่างๆ เพื่อการพัฒนาชนบท

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎี

การวิจัยเรื่องการเปิดรับสื่อ ความรู้ และทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อการดำเนินงานโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ตามแนวพระราชดำรินในจังหวัดอยุธยา ผู้วิจัยได้นำทฤษฎี แนวความคิด ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาศึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับ "เกษตรทฤษฎีใหม่"
2. ทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพของสื่อมวลชนและสื่อบุคคล
3. แนวความคิดเกี่ยวกับกระบวนการเลือกสรรของมนุษย์
4. แนวคิดและทฤษฎีการสื่อสารงานนวัตกรรม
5. ทฤษฎีความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรม
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิด "เกษตรทฤษฎีใหม่" (ทฤษฎีใหม่ในหลวง ชีวิตที่พอเพียง ,2542 : 37)

ประเทศไทยเป็นประเทศที่อยู่ในเขตร้อนชื้น มีฝนตกค่อนข้างชุก มีค่าเฉลี่ยทั่วประเทศ ประมาณ 1,500 มิลลิเมตร และมีฤดูฝนนานประมาณ 5 - 6 เดือน ในอดีตเมื่อป่าไม้ยังอุดมสมบูรณ์อยู่ น้ำฝนส่วนหนึ่งจะถูกดูดซับไว้ในป่า ส่วนหนึ่งจะไหลลงสู่ใต้ดิน อีกส่วนหนึ่งจะถูกเก็บกักไว้ตามทีลุ่ม เช่น ห้วย หนอง คลอง บึง และลำธารตามธรรมชาติ ส่วนที่เหลือจะระเหยสู่บรรยากาศ และไหลลงสู่ลำห้วย ลำธาร แม่น้ำและออกสู่ทะเล น้ำที่ถูกกักเก็บไว้ในป่าและในแหล่งน้ำธรรมชาติเหล่านี้ จะค่อยๆ ไหลซึมซับออกมาทีละน้อยตลอดปี ส่วนที่ขังอยู่ในหนอง คลอง บึง และแอ่งน้ำต่างๆ ก็จะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนในช่วงฤดูแล้ง

ต่อมาระบบนิเวศเปลี่ยนไป ป่าไม้ถูกทำลาย ถูกถากถาง เพื่อการเกษตร และกิจกรรมต่างๆ ห้วย หนอง คลอง บึงสาธารณะ จะตื้นเขิน และถูกบุกรุก ถือครองกรรมสิทธิ์ บริเวณทางระบายน้ำออกสู่ทะเลตามธรรมชาติ ถูกใช้ประโยชน์ในการก่อสร้างอาคาร ถนน ทางรถไฟ บ่อเลี้ยงกุ้ง เลี้ยงปลา และอื่นๆ เมื่อฝนตกลงมา น้ำไหลสู่ที่ต่ำอย่างรวดเร็ว เพราะไม่มีที่เก็บกัก แต่เมื่อกระทบสิ่งกีดขวาง ก็ทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลันอย่างรุนแรง เมื่อน้ำทำไหลลงทะเลหมดและไม่มี

น้ำจากป่ามาเติม แหล่งน้ำธรรมชาติก็เหือดแห้ง จึงทำให้เกิดแห้งแล้งและขาดน้ำอุปโภค บริโภค อยู่เสมอ

เกษตรกรที่อยู่ในสภาวะดังกล่าว โดยเฉพาะชาวนาที่อยู่ในเขตใช้น้ำฝน จึงได้รับความเดือดร้อน ผลิตผลเสียหายเป็นประจำและไม่พอเลี้ยงชีพ ต้องอพยพทิ้งถิ่นฐานไปหารายได้ในเมืองใหญ่ๆ และเกิดปัญหาด้านสังคมตามมา

นับตั้งแต่เสด็จขึ้นครองสิริราชสมบัติ เมื่อพุทธศักราช 2489 เป็นต้นมา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จฯ แปรพระราชฐาน และเสด็จพระราชดำเนินไปเยี่ยมพสกนิกรทั่วราชอาณาจักรเรื่อยมา พระองค์ได้ทรงประสบกับสภาพดิน ฟ้า อากาศ และภูมิประเทในภูมิภาคต่างๆ และทอดพระเนตรความทุกข์ยากแค้นแสน ตลอดจนปัญหาอุปสรรคของการดำรงชีวิตของประชาชนทั่วประเทศด้วยพระองค์เอง จึงทรงตระหนักถึงปัญหาและอุปสรรคเหล่านี้เป็นอย่างดี และได้ทรงมีพระราชดำริเริ่มโครงการต่างๆ เพื่อแก้ไขบรรเทาปัญหาเหล่านี้ โดยเฉพาะโครงการอนุรักษ์ป่าไม้ ต้นน้ำลำธาร และโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดต่างๆ จำนวนมาก

สำหรับในด้านการพัฒนาอาชีพของประชาชนในชนบท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานแนวทางครั้งสำคัญเมื่อปี พ.ศ. 2532 ซึ่งต่อมาพระราชราษฎรได้รู้จักกันอย่างดีในนาม “การเกษตรทฤษฎีใหม่”

แนวทางการพัฒนาชีวิตและอาชีพตามแนวทฤษฎีใหม่นี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระราชดำริไว้ 3 ชั้น คือ

ชั้นที่ 1 การผลิต

ชั้นที่ 2 การรวมพลังกันในรูปกลุ่มหรือสหกรณ์ และ

ชั้นที่ 3 การร่วมมือกับแหล่งเงิน (ธนาคาร) และกับแหล่งพลังงาน

ทฤษฎีใหม่ ชั้นที่หนึ่ง

พื้นฐานที่สำคัญของเกษตรกรที่จะปฏิบัติทฤษฎีใหม่ชั้นที่หนึ่ง ได้แก่ มีพื้นที่ค่อนข้างน้อยประมาณ 15 ไร่ ค่อนข้างยากจน จำนวนสมาชิกปานกลาง (ไม่เกิน 6 คน) อยู่ในเขตใช้น้ำฝนธรรมชาติ ฝนไม่ชุกมากนัก ดินมีสภาพที่สามารถขุดสระเก็บกักน้ำได้ ในระยะแรกจะผลิตให้พอเพียงเลี้ยงตัวได้ แต่จะต้องกินอยู่อย่างประหยัด มีความขยันหมั่นเพียร มีความสามัคคี และช่วยเหลือเกื้อกูลกันกับเพื่อนบ้าน หลักการที่สำคัญของการปฏิบัติ คือ การรู้จักการบริหารและจัดการดินและน้ำ ซึ่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติร่วมกับการบริหารเวลา บริหารเงินทุน และกำลังคน

เพื่อได้บังเกิดผลผลิตเป็นอาหารและรายได้ตลอดปี และผลจากการที่ได้ทรงคิดและคำนวณ พระองค์ได้ทรงแนะนำให้แบ่งพื้นที่ออกเป็นสัดส่วนร้อยละ 30:30:30:10 (ภายหลังสัดส่วนนี้ทรงมีพระราชวินิจฉัยให้ยืดหยุ่นได้บ้าง) และทำกิจกรรมดังนี้

ส่วนที่ 1 ร้อยละ 30 ส่วนแรก ให้ขุดสระประมาณ 4.5 ไร่ สำหรับเก็บน้ำฝนธรรมชาติ ที่มีอย่างเหลือเฟือในฤดูฝนปกติ เพื่อใช้สำหรับรดน้ำพืชที่ปลูกในฤดูฝนยามเมื่อฝนทิ้งช่วงแห้งแล้ง การใช้น้ำจะต้องเป็นไปอย่างประหยัด โดยใช้วิธีการเลือกพืชกับวิธีการปลูกพืชที่เหมาะสม วิธีการให้น้ำโดยประหยัด เช่น การดักรด การสูบส่งตามท่ออย่าง หรือการใช้ระบบน้ำหยดแบบพื้นบ้าน เป็นต้น ส่วนพืชและวิธีปลูกที่เหมาะสม เช่น เลือกพืชที่ใช้น้ำน้อย เช่น พืชยืนต้น หรือพืชอายุสั้น โดยปลูกผสมผสานกันหลายๆ ชนิด ระหว่างพืชต้นใหญ่และพืชล้มลุกเพื่อใช้พื้นที่และน้ำอย่างมีประสิทธิภาพที่สุดและมีเสถียรภาพ

น้ำที่เก็บในสระหากเหลือไปถึงฤดูแล้งให้ใช้ปลูกพืชอายุสั้นและราคาดี เช่น ถั่วเหลือง ถั่วเขียว ถั่วลิสง และผักต่างๆ ไม่ควรนำไปใช้ปลูกข้าวนาปรังเป็นอันขาด นอกจากนี้ได้นำท่อมแปลงข้าวเสียหายหมด จึงจะพิจารณาปลูกข้าวนาปรังได้เพื่อให้มีข้าวบริโภค แต่ต้องประมาณพื้นที่ปลูกข้าวให้เหมาะกับปริมาณน้ำที่มีอยู่ในสระ

รูปร่างและขนาดของสระอาจยืดหยุ่นได้บ้าง เช่น ในพื้นที่ที่ฝนมีปริมาณทั้งปีมาก หรือมีน้ำชลประทานมาเติมได้ ขนาดสระอาจจะน้อยกว่าร้อยละ 30 และถ้าพื้นที่บังคับหรือต้องการ เลี้ยงสัตว์น้ำอาจขุดสระและบ่อหลายๆ บ่อก็ได้ (สระสำหรับเก็บน้ำ เพื่อบริโภคอุปโภค และการชลประทาน ส่วนบ่อสำหรับเลี้ยงสัตว์น้ำ) แต่เมื่อรวมพื้นที่ทั้งหมดแล้วจะต้องใกล้เคียงร้อยละ 30 นอกจากนี้อาจจะรวมนับพื้นที่ร่องน้ำที่ยกคันขึ้นเพื่อปลูกไม้ยืนต้นด้วยหากสามารถเก็บน้ำในร่องได้ตลอดปี

ในกรณีที่สามารถส่งน้ำมาจากแหล่งชลประทานได้ ต้องส่งมาในระบบท่อปิด เพื่อลดการสูญเสีย และส่งมาเติมในสระตามเวลาที่จำเป็นเท่านั้น การใช้น้ำจากสระ ต้องเป็นไปตามหลักประหยัดดังที่กล่าวข้างต้น และพึงตัวเองให้มากที่สุด

หากไม่ได้รับความช่วยเหลือจากขุดสระจากราชการ หรือแหล่งเงินทุนอื่นและต้องการขุดเอง ควรทยอยขุดสระแต่ละปีตามกำลังเงิน และกำลังกายจนกว่าจะครบพื้นที่ร้อยละ 30 รูปร่างของสระคาดว่ารูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ายาวๆ น่าจะลดการระเหยของน้ำได้ดีกว่ารูปกว้าง ดินที่ขุดจากสระใช้ถม เป็นคันดินรอบพื้นที่เพื่อกันน้ำท่วม หากไม่ใช้ทำคันดิน จะต้องแยกดินส่วนบนไว้ส่วนหนึ่ง สำหรับนำมาเกลี่ยทับดินชั้นล่าง

ส่วนที่ 2 ร้อยละ 30 ส่วนที่สอง ใช้ปลูกข้าวเนื้อที่ประมาณ 4.5 ไร่ เนื่องจากทรงมีพระราชวินิจฉัยว่า ข้าวเป็นอาหารหลัก และอาหารประจำวันของคนไทยมาแต่ดึกดำบรรพ์ และเป็นส่วนหนึ่งของความมั่นคง และมั่นใจในการดำรงชีวิต เกษตรกรไทยไม่ว่าจะโยกย้ายไปอยู่ที่ใด หรือเปลี่ยนอาชีพไปอย่างไร อย่างน้อยจะต้องมั่นใจว่ามีข้าวกินและพยายามปลูกข้าวให้พอกินตลอดปี เพื่อให้มีเสถียรภาพด้านอาหาร ครอบครัวที่มีสมาชิก 6 คน ถ้าบริโภคข้าวเฉลี่ยประมาณคนละ 200 กิโลกรัมต่อปี ดังนั้นจะต้องบริโภคข้าวไม่ต่ำกว่าปีละ 1,200 กิโลกรัม และถ้าทำนาปีในสภาพที่ควบคุมน้ำไม่ให้เกิดช่วงได้เมื่อฝนแล้ง ก็จะได้ผลผลิตไม่ต่ำกว่าปีละ $4.5 \times 325 = 1,462.5$ กิโลกรัม แต่ถ้าบำรุงรักษาดี อาจจะได้ผลผลิตเพิ่มมากกว่านี้

เมื่อเก็บเกี่ยวข้าวนาปีแล้ว หากยังมีฝนและน้ำในสระเหลือ ควรเลือกปลูกพืชอายุสั้น และราคาดีในสภาพนาดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

ส่วนที่ 3 ร้อยละ 30 ส่วนที่สาม เนื้อที่ 4.5 ไร่ ให้ปลูกพืชสวน ไม้ยืนต้น และพืชไร่ อย่างผสมผสาน โดยมีวิธีการและชนิดของพืชที่แตกต่างกันหลากหลายกันไปแต่ละพื้นที่และขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ เช่น ภูมิภาค ฤดูกาล ตลาด และเส้นทางคมนาคม ตลอดจนประสบการณ์และภูมิปัญญาของเกษตรกร เป็นต้น ไม่มีสูตรตายตัว ยืดหยุ่นได้การปลูกพืชให้หลากหลายเช่นนี้จะเป็นการช่วยการกระจายเงินทุน แรงงาน น้ำ และปัจจัยการผลิตต่างๆ กระจายความเสี่ยงจากศัตรูพืช และความแปรปรวนของดิน ฟ้า อากาศ ตลอดจนกระจายรายได้ด้วย

พืชที่ปลูกในระยะแรกควรเป็นกล้วย เพื่อบังร่ม และเก็บความชื้นในดิน ต่อไปควรเป็นผลไม้และไม้ยืนต้น ระหว่างที่ไม้ยืนต้นยังไม่โต ก็ปลูกพืชล้มลุกอายุสั้นระหว่างแถว เช่น พริก มะเขือ ถั่วต่างๆ จนกว่าจะปลูกไม้ได้ จึงเปลี่ยนไปปลูกไม้ทนร่ม เช่น ฝรั่ง ข่า และพืชหัว เป็นต้น

พื้นที่ปลูกพืชผสมผสานเหล่านี้ มีพื้นที่รวมกันประมาณ 4.5 ไร่ แต่ในบางท้องที่ขนาดของสระ และพื้นที่ปลูกข้าวรวมกันอาจน้อยกว่า 9 ไร่ พื้นที่ลดลงอาจใช้ปลูกพืชผสมได้ รวมทั้งบริเวณรอบที่อยู่อาศัย คันดิน ทางเดิน และขอบสระอาจใช้ปลูกพืชต่าง ๆ ได้ นับพื้นที่รวมกันเป็นพื้นที่ปลูกพืชผสม

พืชผสมเหล่านี้ส่วนใหญ่จะใช้เป็นอาหารประจำวัน ได้แก่ ผัก ผลไม้ สมุนไพร และเครื่องเทศ ซึ่งเป็นอาหารหลักของคนไทยที่กินกับข้าวมาเป็นเวลาช้านาน เช่นเดียวกับข้าว และปลา โดยเฉพาะพืชผักพื้นเมือง ปัจจุบันมีมากกว่า 160 ชนิด บางชนิดมีพบทั่วทุกภาค บางชนิดมีเฉพาะภาค ส่วนที่เหลือก็สามารถจำหน่ายเป็นรายได้ ดังตัวอย่างของพืชที่ควรเลือกปลูกได้แก่

1.1 พืชสวน (ไม้ผล) เช่น มะม่วง มะพร้าวแก่ มะพร้าวน้ำหอม มะขาม ทุเรียน ละมุด ส้มเขียวหวาน ส้มโอ ส้มโชกุน ฝรั่ง น้อยหน่า กระท้อน มะละกอ ชมพู และกล้วย เป็นต้น

1.2 พืชสวน (ผักยืนต้น) เช่น แคนบับัน มะรุม สะเดา ชะอม ชี้เหล็ก ผักหวาน กระถิน หมุย เหลียง เนียง สะตอ ทำมั่ง ชะมวง มันปู มะอึก มะกอก ย่านาง ถั่วมะแฮะ ตำลึง ถั่วพู และ มะเขือเครือ เป็นต้น

1.3 พืชสวน (ผักล้มลุก) เช่น พริก กระเพรา โหระพา ตะไคร้ ชিং ข่า กระชาย ชะพลู แมงลัก สะระแหน่ บัวบก มันเทศ มันสำปะหลัง ผือก บุก ถั่วฝักยาว ถั่วพุ่ม มะเขือ พักเขียว พักทอง ผักบุ้งไทย ผักบุ้งจีน ผักคะน้า ผักกาดขาว ผักกาดหอม ผักไผ่ หอม กระเทียม และ มะละกอ เป็นต้น

1.4 พืชสวน (ไม้ดอกและไม้ประดับ) เช่น มะลิ ดาวเรือง บานไม่รู้โรย กุหลาบ รัก ชอนกลิน ปทุมมา กระเจียว และดอกไม้เพื่อทำดอกไม้แห้ง เป็นต้น

1.5 เห็ด เช่น เห็ดฟาง เห็ดนางฟ้า เห็ดเป๋าฮื้อ เป็นต้น

1.6 สมุนไพรและเครื่องเทศ บางชนิดจัดอยู่ในกลุ่มพืชผักแล้ว เช่น พริกไทย กระเพรา สะระแหน่ แมงลัก และตะไคร้ เป็นต้น แต่ยังมีบางประเภทที่ใช้เป็นยารักษาโรคและ น้ำมันหอม เช่น ขมิ้นชัน (โรคกระเพาะ) พญาฮอ หรือเสลดพังพอน (โรคเรื้อรัง) ไพล (ปวดเมื่อย) ฟ้าทะลายโจร (แก้ไอ) มะแว้ง (แก้ไอ และแก้ไอ) ชุมเห็ด และมะขามแขก (ยาระบายอ่อนๆ) ทองพันชั่ง (ความดันสูง) กระเทียม (ความดันสูง) ตะไคร้หอม (ยากันยุง) และแฝกหอม เป็นต้น

1.7 พืชน้ำ ปลูกในสระ เช่น ผักกระเฉด ผักบุ้งไทย กระจับ หน่อไม้ บัวผาย ผักกูด และโสน เป็นต้น

1.8 ไม้ยืนต้น (ใช้สอยและเชื้อเพลิง แต่บางชนิดมีส่วนที่กินได้) เช่น ไม้ มะพร้าว ตาล เสี้ยว กระถิน สะแก ยูคาลิปตัส สะเดา ชี้เหล็ก สัก ยางนา และหลายชนิดมีคุณสมบัติบำรุง ดินด้วย เช่น ประดู่บ้าน ประดู่ป่า พยุง ชิงชัน กระถินณรงค์ กระถินพิมาน กระถินเทพี มะค่าโมง ทิ้งถ่อน จามรีป่า จามจรี ทองหลาง กระถินไทย และมะขามเทศ เป็นต้น

1.9 พืชไร่ พืชไร่หลายชนิด ไม่เหมาะกับการปลูกผสมกับพืชอื่น เพราะต้องการแสง แดดมาก และไม่ชอบการเบียดเสียด แต่อาจปลูกได้ในช่วงแรกๆ ที่ไม้ยืนต้นยังไม่โต ไม้แย่งร่วมเงา มากนัก บางชนิดอาจเก็บเกี่ยวเมื่อผลผลิตที่ยังสดอยู่ และรับประทาน หรือจำหน่ายเป็นพืชผักซึ่ง จะมีราคาดีกว่าเมื่อเก็บผลผลิตแก่ พืชไร่เหล่านี้ ได้แก่ ข้าวโพด ถั่วเหลือง ถั่วลิสง ถั่วพุ่ม ปอ กระเจา อ้อยคั้นน้ำ และมันสำปะหลัง เป็นต้น บางชนิดเป็นพืชยืนต้น อาจปลูกตามริมแปลงหัวไร่

ปลายนานได้ เช่น นุ่น ละหุ่ง และฝ้ายสำลี เป็นต้น ส่วนดีของพืชไร่ คือ ผลผลิตเก็บไว้ได้นาน ต่างกับพืชสวนที่ผลิตผลเก็บไว้ไม่ได้นาน จะต้องรีบจำหน่ายรีบบริโภค หรือแปรรูปทันที

1.10 พืชบำรุงดิน และพืชคลุมดิน ชนิดที่เป็นพืชล้มลุก ควรปลูกแซมผลไม้ หรือไม้ยืนต้นขณะที่ต้นยังเล็กอยู่ หรือปลูกตามหลังข้าว เช่น ถั่วมะแฮะ ถั่วฮามาต้า โสนกัฟริกกัน โสนพื้นเมือง ปอเทือง ถั่วพรีรา รวมทั้งถั่วเหลือง ถั่วเขียว ถั่วลิสง และถั่วพุ่ม เป็นต้น แต่บางชนิดเป็นพืชยืนต้น อาจปลูกผสมกับพืชอื่น หรือปลูกตามหัวไร่ปลายนานได้ บางอย่างอยู่ในกลุ่มพืชสวนที่บริโภคได้ บางอย่างอยู่ในกลุ่มไม้ใช้สอย และเชื้อเพลิง เช่น ชีเหล็ก กระจิน ชะอม ถั่วมะแฮะ สะตอ หางไหล มะขาม มะขามเทศ มะขามแขก ประดู่บ้าน ประดู่ไทย ทองหลวง และสะเดาข้าง เป็นต้น สำหรับพื้นที่ที่มีความลาดเท หรือริมบ่อ ริมคันดิน ควรปลูกแฝกเป็นแถวขวางแนวลาดเอียง เพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน

1.11 แนวทางประกอบการพิจารณาเลือกปลูกพืชผสม พืชหลายชนิดใช้ทำประโยชน์ได้มากกว่าหนึ่งอย่าง หรือเอนกประสงค์ การเลือกปลูกพืชผสมหลายอย่างในพื้นที่เดียวกันต้องอาศัยคำแนะนำทางวิชาการ และประสบการณ์ หรือภูมิปัญญาชาวบ้าน เพราะพืชบางชนิดจะปลูกร่วมกันได้บางชนิดไม่ได้

หลักการพิจารณาทั่วๆ ไป เลือกปลูกพืชที่มีความสูงของเรือนยอดต่างๆ อยู่ในบริเวณใกล้เคียงกัน โดยแบ่งเป็นความสูงออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

- ระดับสูง เช่น มะพร้าว มะขาม ประดู่ ไม้ ชนุน เหลียง สะตอ เนียง มะตูม เป็นต้น
- ระดับปานกลาง เช่น มะม่วง ส้ม มะนาว มะรุม ผักหวาน ชีเหล็ก มะดิน กระจิน น้อยหน่า กล้วย มะละกอ อ้อย สะเดา มะกรูด ชะมวง หมุย ชะอม มะยม ทองหลวง มะกอกป่า มะเฟือง มะอึก ยอ เป็นต้น
- ระดับล่าง เช่น ชิง ข่า ตะไคร้ สะระแหน่ บัวบก บอน กระจาย ชมัน ชะพูล สับประรด นูกู มันต่างๆ มะเขือต่างๆ พริก กระจีบมอญ กระจีบแดง ผักโขม เป็นต้น

กุศโลบายในการปลูกพืชผสมหลายอย่าง

ปัจจุบันหน่วยงานต่างๆ มีแนวทางส่งเสริมการปลูกพืชอาหารด้วยวิธีการแบ่งเป็นกลุ่มต่าง ๆ เช่น

1. พืชสวนครัว เช่น พริก กระจีบพะพา ไหระพา แมงลัก ตะไคร้ มะกรูด พริกไทย มะอึก มะนาว (กะปิ น้ำปลา น้ำตาล) เป็นต้น

2. รั้วกินได้ เช่น ตำลึง ขจร โสน ถั่วพู มันปู กระถิน มะขามเทศ บวบ พักเขียว มะระ มะเขือเครือ ใผ่ น้ำเต้า พักข้าว ผักแปม เป็นต้น

3. ผักล้มต่ำ เช่น มะละกอ ถั่วฝักยาว ถั่วพุ่ม มะนาว พริก (กระเทียม น้ำตาล น้ำปลา ปู กุ้งแห้ง น้ำปลาร้า)

4. ผักข้าวย่ำ เช่น กระถิน ส้มโอ มะดัน มะขาม สะตอ ถั่วฝักยาว ตะไคร้ มะม่วง ข่า มะกรูด มะพร้าว (น้ำตาล น้ำปลา น้ำบูดู)*

5. ผักแกงแค เช่น ชะอม ชะพลู กระเพราขาว ตำลึง ผักชีฝรั่ง ผักชีหูด มะเขือเปราะ หน่อไม้ ผักเผ็ด ถั่วฝักยาว มะเขือพวง ตะไคร้ (พริกแห้ง กระเทียม หอมแดง กะปิ น้ำปลาร้า น้ำมัน เกลือ)*

ส่วนที่ 4 ร้อยละ 10 ส่วนสุดท้าย เป็นที่อยู่อาศัย ถนน คันดิน และสิ่งก่อสร้างอื่นๆ รวมประมาณ 1.5 ไร่ พื้นที่ส่วนนี้จะรวมคอกสัตว์เลี้ยง เวียนเพาะชำ ฉางเก็บผลิตผลเกษตร ปัจจัยการผลิต และเครื่องมือเครื่องทุ่นแรง และ ฯลฯ และอาจรวมสวนรอบบ้านด้วย

การเลี้ยงสัตว์ ควรเลือกเลี้ยงสัตว์บก เช่น วัวนม หมู ไก่ เป็ด และสัตว์น้ำ เช่น ปลา ตะเพียน ปลาสลิด ปลานิล ปลาทับทิม กุ้งก้ามกราม หอยขม และ ฯลฯ ให้เหมาะสมกับแรงงาน เงินทุน และพื้นที่ที่เหลือ ตลอดจนอาหารบางส่วนที่ได้จากในแปลงพืช (ต้นพืช ไร่ข้าว ฟางข้าว มูลสัตว์ และ ฯลฯ) โดยไม่เน้นเป็นรายได้หลัก แต่เพื่อเป็นรายได้เสริม และอาหารประจำวัน โดยเฉพาะปลาซึ่งเป็นอาหารประจำวันของคนไทยที่บริโภคร่วมกับข้าวและผักมาตั้งแต่โบราณกาล สำหรับเทคนิคของการเลี้ยงคงจะต้องเป็นไปตามคำแนะนำของนักวิชาการ เช่นเดียวกับการปลูกพืช เช่น การสร้างคอก หรือเล้าสัตว์คร่อมริมบ่อปลา เพื่อให้มูลสัตว์เป็นอาหารปลา หรือการขุดบ่อปลา ให้มีระดับความลึกต่างๆ กัน เป็นต้น

การเกษตร "ทฤษฎีใหม่" ตามหลักการที่ได้กล่าวมานี้ จะมุ่งเน้นในเขตเกษตรน้ำฝน ไม่มีน้ำชลประทาน ส่วนใหญ่จะเป็นชาวนา และชาวไร่ ปัจจุบันเขตดังกล่าวมีพื้นที่รวมกัน ประมาณ 102.6 ล้านไร่ หรือร้อยละ 69.0 ของพื้นที่การเกษตรทั้งหมด (แบ่งเป็นนาในเขตเกษตรน้ำฝน ประมาณ 48.5 ล้านไร่ หรือร้อยละ 32.6 ข้าวและพืชในที่ดิน ประมาณ 35.7 ล้านไร่ หรือร้อยละ 24.0 ที่เหลือเป็นทุ่งหญ้าและที่รกร้างอีกประมาณ 18.4 ล้านไร่ หรือร้อยละ 12.4) เขตเหล่านี้

*หมายเหตุ องค์ประกอบในวงเล็บเป็นส่วนที่ผลิตจากพืชและสัตว์น้ำ ซึ่งมีการผลิตเป็นการค้า จำหน่ายอย่างแพร่หลายอยู่แล้ว และราคาไม่แพงนัก ใช้จำนวนไม่มาก ถึงแม้จะผลิตได้เอง แต่การซื้อจากตลาดบ้างน่าจะสะดวกกว่า

เป็นเขตที่ผลิตผลการเกษตรค่อนข้างปรวนแปรไม่แน่นอน มีความเสี่ยงจากความเสียหาย เนื่องจากศัตรูพืช และฝนฟ้าอากาศแปรปรวนอยู่เสมอ อาจมีฝนแล้ง และน้ำท่วมภายในปีเดียวกัน ห้างไกลชุมชน การคมนาคมไม่ค่อยสะดวก หลายรายยังไม่ได้รับเอกสารกรรมสิทธิ์ที่ดิน และมักจะได้รับ ความสนใจจากเจ้าหน้าที่ทางราชการ ธนาคาร และธุรกิจเอกชนค่อนข้างน้อย ดังนั้น ควรจะเป็น เขตเป้าหมายอันดับแรกของโครงการเกษตร “ทฤษฎีใหม่” และควรได้รับการสนับสนุนจากทาง ราชการและธนาคารในระยะเริ่มแรก โดยเฉพาะการขุดสระน้ำสำหรับเก็บน้ำฝนตามธรรมชาติ

การเกษตร “ทฤษฎีใหม่” ในเขตใช้น้ำฝน ถึงแม้จะหวังพึ่งน้ำจากการเก็บกักน้ำฝน ตามธรรมชาติ แต่ถ้ามีแหล่งน้ำชลประทานของรัฐเสริมให้บ้างบางครั้งคราว ถึงแม้จะปริมาณ น้อยแต่ก็ทำให้เป็นระบบการเกษตร “ทฤษฎีใหม่” ที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

สำหรับเขตชลประทาน และเขตพืชอุตสาหกรรม ซึ่งปัจจุบันมีพื้นที่รวมกันประมาณ 46.1 ล้านไร่ หรือร้อยละ 31.0 (นาชลประทานประมาณ 25.7 ล้านไร่ หรือร้อยละ 17.3 และเขต ปลูกพืช อุตสาหกรรม เช่น ยางพารา ปาล์มน้ำมัน สวนผลไม้ สวนกาแฟ ผัก และไร่สับปะรดส่ง โรงงาน เป็นต้น ประมาณ 20.4 ล้านไร่ หรือร้อยละ 13.7) เป็นเขตที่มีผลิตผลการเกษตรที่ค่อนข้าง ไม่ปรวนแปร มีความเสี่ยงจากสภาพฝนฟ้าอากาศน้อย การคมนาคมค่อนข้างสะดวก ใกล้ชุมชน และได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ ธนาคาร และธุรกิจภาคเอกชนค่อนข้างมาก มีกรรมสิทธิ์ที่ดิน หรือเอกสารการถือครองที่ดินค่อนข้างแน่นอน จึงเป็นเขตที่ไม่ค่อยเดือดร้อน ช่วยตัวเองได้อยู่แล้ว เกษตรกรในเขตดังกล่าวนี้ จึงอาจจะทำการเกษตรแบบก้าวหน้าเช่นนี้ต่อไปอีกระยะหนึ่ง แต่ควรจะ ต้องปรับใช้วิธีการที่พึ่งตนเองให้มากขึ้น ลดการนำเข้าเทคโนโลยีจากต่างประเทศให้ร้อยละ พันธุ์พืช และวัสดุการเกษตร เป็นต้น นอกจากนี้ ควรพยายามปลูกพืชผสมผสานให้มากกว่าหนึ่ง ชนิด และอย่าเสี่ยงการเพิ่มทุนหรือเพิ่มหนี้สินที่เกินกำลัง

สำหรับพื้นที่ที่อยู่ในเขตชลประทาน หรือมีแหล่งน้ำธรรมชาติสมบูรณ์ หรือมีปริมาณ ฝนตกชุก เช่น ภาคใต้หรือภาคตะวันออก โดยทั่วไปจะมีการเกษตรกรรมแบบผสมผสานคล้ายคลึง กับการเกษตร “ทฤษฎีใหม่” อยู่บ้างแล้ว และเกษตรกรรู้จักกันมาช้านานอย่างดี แต่สมมติฐาน เบื้องต้นยังมีได้ตรงกับการเกษตร “ทฤษฎีใหม่” น้อย เช่น มีน้ำชลประทานสมบูรณ์ ใช้น้ำ อย่างเต็มที่ มีพื้นที่มาก บางแห่งใช้เครื่องมือทุนแรงจ้างแรงงานทำงานแทน ข้อสำคัญคือ ไม่เดือดร้อนและไม่ ยากจนนัก หากจะทำการเกษตร “ทฤษฎีใหม่” ก็ทำได้ แต่เป็นการทำแบบประยุกต์ โดยจะต้องยึด หลักการปฏิบัติที่สำคัญ 2 ประการ

1. แบ่งพื้นที่ทำกิจกรรมออกเป็นสัดส่วน 30:30:30:10 โดยประมาณ และอาจจะแบ่งเป็นแปลงย่อยๆ หลายแปลงหรือแปลงใหญ่น้อยแปลงก็ได้ และ

2. จะต้องใช้น้ำอย่างประหยัด น้ำที่เคยได้รับจากธรรมชาติ หรือจากโครงการชลประทานของรัฐบาลอย่างสมบูรณ์ จะต้องเปลี่ยนไปสร้างสระเก็บไว้ใช้ส่วนตัว แล้วบริหารจัดการน้ำโดยตัวเอง โดยไม่หวังพึ่งจากรัฐบาลมากนัก ตลอดจนการช่วยเหลือด้านปัจจัยการผลิตอื่นๆ ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้เกษตรกรรายอื่นๆ ที่อยู่ห่างคลองส่งน้ำของรัฐบาลได้มีโอกาสได้รับประโยชน์จากน้ำชลประทานเพิ่มมากขึ้น

ดังนั้น การเกษตร “ทฤษฎีใหม่” ไม่ว่าจะอยู่ในเขตใช้น้ำฝน หรือเขตใช้น้ำชลประทาน ถ้าหากหวังอาศัยน้ำชลประทานของรัฐบาลมาเสริม ก็ต้องยึดหลักการใช้น้ำและจัดการน้ำโดยประหยัด ดังกล่าวมาแล้ว และหลักการเช่นนี้จะทำให้ประโยชน์ของน้ำชลประทานมีคุณค่าแก่ประชาชนมากขึ้น และทำให้เขตพื้นที่ชลประทานขยายเพิ่มขึ้นกว่าการใช้น้ำชลประทานแบบดั้งเดิม ตั้งแต่ 3 – 6 เท่า จึงเป็นการขยายความชุ่มชื้นความสุข และความสมบูรณ์ให้แก่ประชาชนเพิ่มมากขึ้น และเป็นการก่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่เกษตรกรและสังคมในเขตชลประทาน และในเขตชนบทมากขึ้นกว่าเดิม

ทฤษฎีใหม่ ขั้นที่สอง

เมื่อการทำเกษตร “ทฤษฎีใหม่” ขั้นที่หนึ่งมีมากมายขึ้น และผ่านไปหลายๆ ปี ผลผลิตและรายได้จะมีเพิ่มขึ้น เกษตรกรจำเป็นจะต้องปรับปรุงตัวเอง รวมกลุ่มกันในรูปกลุ่ม หรือ สหกรณ์ และร่วมแรงกันในเรื่องต่างๆ เช่น

1. การผลิต (พันธุ์พืช เตรียมดินชลประทาน ฯลฯ)
2. การตลาด (ลานตากข้าว ยุ้ง เครื่องสีข้าว การจำหน่ายผลผลิต)
3. การเป็นอยู่ (กะปิต น้ำปลา อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ฯลฯ ที่ผลิตไม่ได้เอง)
4. สวัสดิการ (สาธารณสุข ยารักษาโรค เงินกู้ ฯลฯ)
5. การศึกษา (โรงเรียน ทุนการศึกษา และ ฯลฯ)
6. สังคม และศาสนา

สิ่งต่างๆ เหล่านี้ เป็นความจำเป็นของชีวิตประจำวัน แต่ไม่อาจลงทุนลงแรงเพียงลำพังได้ จะต้องอาศัยความร่วมมือกันระหว่างเพื่อนบ้าน และของหน่วยราชการ มูลนิธิและเอกชน

ทฤษฎีใหม่ ขั้นที่สาม

เมื่อกิจการขั้นที่หนึ่งและขั้นที่สองเจริญเติบโตขึ้น จำเป็นจะต้องพัฒนากิจกรรมต่างๆ เพิ่มขึ้นอีก โดยติดต่อร่วมมือกับแหล่งเงินทุน (ธนาคาร) และแหล่งพลังงาน (บริษัทน้ำมัน) หรือเอกชน เพื่อดำเนินกิจกรรมต่างๆ เช่น ตั้งและบริหารโรงสี ตั้งและบริหารร้านสหกรณ์ช่วยในการลงทุน ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นต้น

ทั้งนี้ทั้งฝ่ายเกษตรกร และฝ่ายธนาคารกับบริษัทจะได้รับประโยชน์ เกษตรกรขายข้าวในราคาสูง (ไม่กดราคา) ธนาคารกับบริษัทซื้อข้าวในราคาต่ำ (ซื้อข้าวเปลือกตรงจากเกษตรกรมาสีเอง เกษตรกรซื้อเครื่องอุปโภคบริโภคในราคาต่ำ เช่น สหกรณ์ ราคาขายส่ง (1, 3) ธนาคารกับบริษัท (เอกชน) จะสามารถขยายบุคลากร

ปัจจุบันการเกษตรผสมผสาน หรือเกษตร "ทฤษฎีใหม่" แบบประยุกต์ หลายพื้นที่ ประสบความสำเร็จเลยขั้นที่หนึ่งไปมากแล้ว จึงได้เริ่มทำการเกษตร "ทฤษฎีใหม่" ขั้นที่ 2 และขั้นที่ 3 ไปบ้าง และได้รับความสำเร็จพอสมควร จึงทำให้กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเกษตร "ทฤษฎีใหม่" ได้พัฒนาและขยายผลไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นไปตามพระราชปณิธานและพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

โดยสรุปแนวคิดเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ฯ จะเป็นแนวคิดหลักที่ใช้ในการวัดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ฯ เพื่อดูว่าเกษตรกรในพื้นที่ที่ศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในตัวทฤษฎีมากน้อยเพียงใด และตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ โดยในแบบสอบถามจะมีส่วนที่ถามความรู้ในตัวทฤษฎี เช่น

- ท่านทราบหรือไม่ว่าโครงการนี้จะต้องมีการแบ่งพื้นที่ออกเป็นสัดส่วนที่นา : ไม้ผล/พืชไร่ : สระน้ำ : โรงเรือนที่อยู่อาศัย ในอัตราส่วน 30 : 30 : 30 : 10

- ท่านทราบหรือไม่ว่าโครงการนี้ แบ่งออกเป็น 3 ชั้น คือ ชั้นการผลิต, ชั้นการรวมพลังในรูปกลุ่มองค์กร และ ชั้นการร่วมมือกับแหล่งเงินทุน/หรือแหล่งพลังงาน เป็นต้น

2.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพของสื่อมวลชนและสื่อบุคคล

ปรมะ สตะเวทิน ได้ให้ความหมายของการสื่อสารไว้ว่า คือ กระบวนการของการถ่ายทอดสารจากบุคคลฝ่ายหนึ่ง ซึ่งเรียกว่า “ผู้ส่งสาร” ไปยังบุคคลอีกฝ่ายหนึ่งซึ่งเรียกว่า “ผู้รับสาร” โดยผ่านสื่อโดยทั่วไป (ชวรัตน์ เชิดชัยและคณะ, 2540) การสื่อสารมีองค์ประกอบสำคัญอย่างน้อย 4 อย่าง คือ แหล่งข่าวสาร (source) ข่าวสาร (message) ผู้รับ (receiver) ช่องทางข่าวสาร (channel) ทั้งนี้การสื่อสารจะมีประสิทธิภาพแค่ไหนขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยของผู้สื่อสาร จะมีผลต่อการเพิ่มหรือลดประสิทธิผลของการสื่อสารมีอยู่ทั้งหมด 4 ประการ คือ ทักษะในการสื่อสาร ทักษะคติ ความรู้ สถานภาพในสังคม และวัฒนธรรม นั้นๆ
2. ปัจจัยของผู้รับสาร มนุษย์เราสามารถเป็นได้ทั้งผู้ส่งสารในขณะหนึ่ง และในอีกขณะหนึ่งก็เป็นผู้รับสาร ดังนั้น ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของผู้รับสารจึงประกอบด้วย ทักษะในการสื่อสาร ทักษะคติ ความรู้ และสถานภาพในสังคมและวัฒนธรรม

นอกจากนี้ ลักษณะทางประชากรของผู้รับสารก็เป็นปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการสื่อสาร เช่น อายุ เพศ สถานะทางเศรษฐกิจ การศึกษา ซึ่งเป็นตัวกำหนด พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร การแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องต่างๆ ตลอดจนพฤติกรรมที่แสดงออกในการยอมรับที่จะปฏิบัติตามหรือปฏิเสธข่าวสารนั้นๆ

3. ปัจจัยของสาร ปัจจัยที่มีส่วนกำหนดประสิทธิผลของสารและประสิทธิผลของการสื่อสารมี 3 ประการ คือ รหัสสาร (message code) เนื้อหาสาร (message content) และการจัดการ (message treatment)

4. ปัจจัยของสื่อ สื่อเป็นตัวเชื่อมผู้ส่งสารและผู้รับสารเข้าด้วยกัน ทำให้ผู้ส่งสารทำการสื่อสารไปยังผู้รับได้ ในการสื่อสารนั้นผู้ส่งสารจำเป็นต้องมีสื่อและเลือกใช้สื่อเพื่อนำสารไปสู่ผู้รับสาร ประสิทธิภาพของสื่อย่อมมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการสื่อสาร ซึ่งสื่อจำแนกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ

4.1 สื่อมวลชน (mass media) หมายถึง สื่อที่สามารถที่จะเข้าถึงกลุ่มผู้รับที่มีจำนวนมากได้อย่างรวดเร็ว เป็นการเพิ่มความรู้ แพร่กระจายข่าวสาร รวมทั้งเปลี่ยนทัศนคติที่ไม่พึงปรารถนาได้ (Rogers and Shoemaker)

4.2 สื่อบุคคล (personal media) หมายถึง ตัวบุคคลที่นำพาข่าวสารจากบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่ง โดยอาศัยการติดต่อสื่อสารแบบตัวต่อตัวระหว่างบุคคล 2 คน หรือมากกว่า 2 คนขึ้นไป (เสถียร เขยประทับ, 2534 : 18)

นอกจากสื่อ 2 ประเภทนี้แล้วยังมีสื่ออีกประเภทหนึ่งที่ใช้ถ่ายทอดข่าวสารไปยังมวลชน บุคคล หรือกลุ่มชน สร้างขึ้นเพื่อใช้ติดต่อกับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ เรียกว่าสื่อเฉพาะกิจ (specialized media) เช่น สื่อประเภทโสตทัศนูปกรณ์ (audio visual media) และสื่อสิ่งพิมพ์ (printed media)

Joseph T. Klapper กล่าวถึงอิทธิพลของการสื่อสารมวลชนต่อบุคคลนั้นสังคมาว่าเป็นเพียงแรงเสริมในกระบวนการโน้มน้าวใจต่อความคิดเห็น หรือทัศนคติที่มีอยู่แล้วของการสื่อสารมวลชน มิได้มีอิทธิพลโดยตรงต่อบุคคลจึงต้องอาศัยปัจจัยอื่นๆ ที่นอกเหนือจากการสื่อสารร่วมด้วย จึงจะมีอิทธิพลต่อบุคคลได้ ซึ่งได้แก่ อุปนิสัย กระบวนการเลือกรับสาร บรรทัดฐานของกลุ่ม การเผยแพร่ข่าวสารโดยบุคคล หรือผู้นำความคิดเห็น ระบบการปกครอง และระบบการสื่อสารมวลชน (Joseph T. Klapper, 1960)

การสื่อสารระหว่างบุคคลมีผลต่อการทำให้ผู้รับสารยอมรับที่จะเปลี่ยนแปลงทัศนคติ และยอมรับที่จะให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ มากที่สุด ฉะนั้นสื่อบุคคลจึงมีความสำคัญมากกว่าสื่อมวลชนในชั้นสูงใจ ส่วนสื่อมวลชนจะมีความสำคัญกว่าในชั้นของการให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและอาจมีผลบ้างในการสร้างทัศนคติในเรื่องที่บุคคลยังไม่เคยรับรู้มาก่อน (Kat and Lazarsfeld, 1975)

Rogers ได้เปรียบเทียบคุณลักษณะของสื่อบุคคลและสื่อมวลชน ไว้ดังนี้ (Rogers, 1975)

คุณลักษณะ	ช่องสารระหว่างบุคคล	ช่องสารมวลชน
การไหลของข่าวสาร	มีแนวโน้มที่จะเป็นแบบบุคคลวิถี	มีแนวโน้มที่จะเป็นแบบเอกทิศทาง
ลักษณะของการสื่อสาร	มีลักษณะแบบตัวต่อตัวสูง	ไม่มีลักษณะแบบตัวต่อตัว
ปริมาณของปฏิกิริยาตอบสนองในขณะที่ทำการสื่อสาร	สูง	ต่ำ
ความสามารถในการลดกระบวนการเลือกในทางจิตวิทยาโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเลือกรับสาร	สูง	ต่ำ
ความเร็วในการส่งสารไปยังผู้รับสารจำนวนมากๆ	ค่อนข้างช้า	ค่อนข้างเร็ว
ผลที่อาจเกิดขึ้น	การก่อตัวของทัศนคติและการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ	การเปลี่ยนแปลงความรู้

โดยสรุป ทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพของสื่อมวลชนและสื่อบุคคล จะเป็นทฤษฎีที่ใช้วัดการเปิดรับสื่อของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ในภาพรวมว่าได้มีการรับข่าวสารต่างๆจากสื่อประเภทใดบ้าง เช่น สื่อมวลชน, สื่อบุคคล รวมทั้งการได้รับข่าวสารของโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่นี้ด้วย เพื่อวิเคราะห์ว่าสื่อประเภทใด ที่เกษตรกรเปิดรับมากที่สุดในชีวิตประจำวัน และสื่อประเภทใดที่เกษตรกรได้รับทราบเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นต้น

2.3 แนวความคิดเกี่ยวกับกระบวนการเลือกสรรของมนุษย์ (selective process)

กิติมา สุรสนธิ กล่าวถึงกระบวนการเลือกสรรของมนุษย์ไว้ว่า ข่าวสารที่หลังไหลผ่านเข้าไปยังบุคคลแต่ละคนจากช่องทางต่างๆ นั้น มักจะถูกคัดเลือกอยู่ตลอดเวลา ข่าวสารที่น่าสนใจ มีประโยชน์ และเหมาะสมตามความนึกคิดของผู้รับสาร จะเป็นข่าวสารที่ก่อให้เกิดความสำเร็จในการสื่อสาร ดังนั้น ในฐานะของผู้ส่งสาร ผู้ส่งสารจำเป็นต้องเข้าใจถึงกระบวนการ การเลือกสรรของมนุษย์ในการเลือกรับข่าวสารตามความรู้สึกและความต้องการในการสื่อสารมี 4 ลักษณะ ซึ่งแต่ละลักษณะมีความเกี่ยวข้องกันดังนี้ (กิติมา สุรสนธิ, 2533)

1. การเลือกรับหรือการเลือกใช้ (selective exposure)

เป็นการเลือกขั้นแรกในการเลือกช่องทางสื่อสารของมนุษย์เรา ซึ่งแต่ละบุคคลจะมีทักษะและความชำนาญในการรับรู้และเข้าใจข่าวสารแตกต่างกันออกไป เช่นบางคนถนัดที่จะเขียนมากกว่าพูด หรือบางคนถนัดที่จะฟังมากกว่าอ่าน สิ่งเหล่านี้จะเป็นตัวแทนในการเลือกเปิดรับหรือเลือกใช้สื่อของคนเรา จะสังเกตได้ว่าบางคนชอบดูโทรทัศน์มากกว่าอ่านหนังสือ หรือชอบฟังวิทยุมากกว่าอ่านหนังสือ เป็นต้น นอกจากนั้นยังมีปัจจัยอื่นที่มีผลต่อการเลือกเปิดรับหรือการเลือกใช้สื่อของมนุษย์เราอีก คือความสามารถอยู่ในถิ่นที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ก็เป็นข้อจำกัดในการเลือกเปิดรับสื่อได้เช่นกัน ในบางเวลาสื่อบางชนิดไม่ถ่ายทอดก็จำเป็นต้องหันไปเลือกรับสื่ออื่นๆ แทน เป็นต้น

2. การเลือกให้ความสนใจ (selective attention)

เนื่องจากสมองคนเราสามารถรับข้อมูลได้จำกัด หรือรับข้อมูลได้เพียง 500 ส่วนใน 1 วินาทีเท่านั้น ในเวลาหนึ่งๆ สมองคนเราถูกกระตุ้นจากข่าวสารต่างๆ มากมาย ทั้งความคิดของตนเองและสิ่งกระตุ้นจากภายนอก เช่น เสียงพูดคุยหรือเสียงต่างๆ สมองเราจะต้องคัดเลือกข่าวสารที่มากกระตุ้นอยู่ตลอดเวลาว่าข่าวสารนั้นเป็นข่าวสารที่ควรรับรู้และข่าวสารใดไม่ควรรับรู้ ดังนั้นข่าวสารที่ถูกคัดเลือกแล้วมักเป็นข่าวสารที่ตรงตามความสนใจและความต้องการของผู้รับ

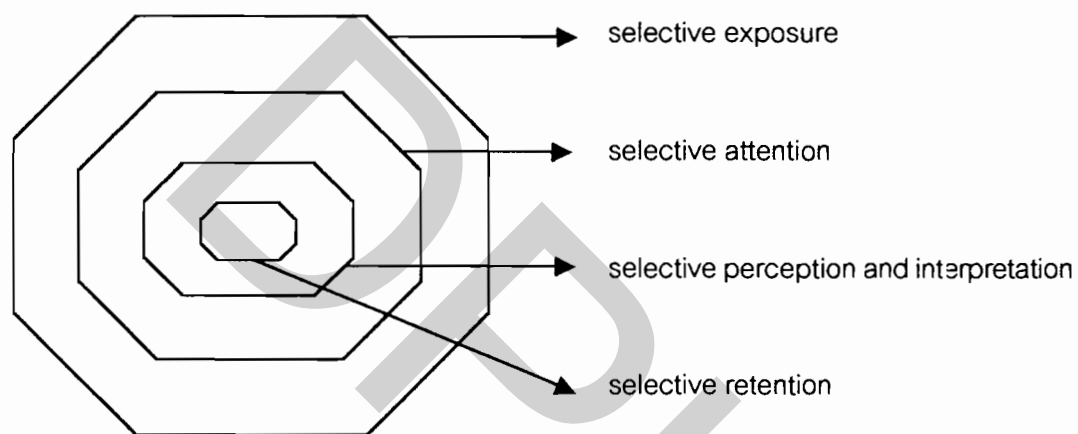
3. การเลือกรับรู้และการเลือกตีความหมาย (selective perception and interpretation)

หลังจากเลือกเปิดรับสื่อ และเลือกให้ความสนใจตามความเหมาะสมและความต้องการของตนเองแล้ว ในขั้นต่อไปก็คือการเลือกรับรู้และเลือกตีความสารที่ได้รับ เป็นที่ยอมรับแล้วว่าคนเราจะไม่รับข่าวสารทั้งหมดถึงแม้ว่าข่าวสารนั้นจะเป็นข่าวสารที่ถูกคัดเลือกมาแล้วก็ตาม ในข่าวสารหนึ่งๆ คนเรามักจะเลือกรับและตีความในข้อความที่สอดคล้องกับประสบการณ์ ความรู้สึกนึกคิด ทักษะคติ และค่านิยมของตนเองเท่านั้น ข้อความหรือข่าวสารในช่วงใดที่ไม่สอดคล้องกับความคิด ความรู้สึก ทักษะคติ หรือค่านิยมที่ตนเองมีอยู่ก็จะถูกตัดทิ้งไป

ขั้นการเลือกรับรู้ และการเลือกตีความนี้ค่อนข้างจะสำคัญมากเนื่องจากแต่ละคนมีความรู้สึก ประสบการณ์และค่านิยมที่แตกต่างกันไป ดังนั้นจึงรับรู้ เลือกตีความเฉพาะในส่วนที่สอดคล้องกับประสบการณ์ ความรู้สึกนึกคิด ค่านิยมของตนเอง อาจทำให้การสื่อความหมายนั้นไม่ตรงกันซึ่งจะทำให้เกิดความล้มเหลวทางการสื่อสารได้ (communication breakdown)

4. การเลือกจดจำ (selective retention)

นอกเหนือจากการเลือกรับรู้และการตีความหมายแล้ว คนเรายังเลือกจดจำเนื้อหาสาระของสารไว้เป็นประสบการณ์ เพื่อนำไปใช้ในโอกาสต่อไปอีกด้วย ซึ่งข่าวสารที่มนุษย์เลือกจดจำไว้นั้นมักเป็นข่าวสารที่จะช่วยเสริมย้ำ สนับสนุนความรู้สึกนึกคิด ทักษะคติ ค่านิยม ของแต่ละคนที่มีอยู่แล้วให้เข้มแข็งหรือชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งส่วนหนึ่งอาจนำไปไว้ใช้ในการสนับสนุนเมื่อเกิดความรู้สึกที่ขัดแย้งและสิ่งที่ไม่สบายใจขึ้น จากที่กล่าวมาในเรื่องของกระบวนการเลือกสรรของมนุษย์ (selective process) สามารถแสดงเป็นแผนภาพได้ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กระบวนการเลือกสรรของมนุษย์

พฤติกรรมการเลือกรับข่าวสารยังมีองค์ประกอบที่มีบทบาทสำคัญต่อกระบวนการเลือกสรรของมนุษย์อีกได้แก่ (Wilbur Schramm, 1973)

1. ประสบการณ์ ประสบการณ์ทำให้ผู้รับสารแสวงหาข่าวสารแตกต่างกัน
2. การประเมินสาระประโยชน์ของข่าวสาร ผู้รับสารจะแสวงหาข่าวสารเพื่อสนองจุดประสงค์ของตนอย่างใดอย่างหนึ่ง
3. ภูมิหลังแตกต่างกัน ทำให้มีความสนใจต่างกัน
4. การศึกษาและสภาพแวดล้อม ทำให้มีความแตกต่างในพฤติกรรมการเลือกรับสื่อและเนื้อหาข่าวสาร
5. ความสามารถในการรับสาร เกี่ยวกับสภาพร่างกายและจิตใจที่ทำให้พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารต่างกัน
6. บุคลิกภาพทำให้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ การโน้มน้าวจิตใจ และพฤติกรรมของผู้รับสาร

7. อารมณ์ สภาพอารมณ์ของผู้รับสาร จะทำให้ผู้รับสารเข้าใจความหมายของข่าวแตกต่างกัน หรืออาจเป็นอุปสรรคของความเข้าใจความหมายของข่าวสารก็ได้

8. ทักษะคิด จะเป็นตัวกำหนดท่าทีของการรับและตอบสนองต่อสิ่งเร้าหรือข่าวสารที่ได้พบ

นอกจากนี้ พฤติกรรมที่เกิดจากการเปิดรับข่าวสารสามารถแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะคือ พฤติกรรมปฏิบัติการ (consummatory behavior) และพฤติกรรมอุปกรณ์ (instrumental behavior)

พฤติกรรมปฏิบัติการ (consummatory behavior) เป็นปฏิกริยาในการรับสารที่เกิดขึ้นพร้อมกับกระบวนการสื่อสารในทันทีที่มีสิ่งเร้า (stimulus) หรือมีข่าวสาร (message) มากระตุ้น ผู้รับปฏิกริยานั้นอาจสังเกตได้หรือสังเกตไม่ได้ แต่จะสิ้นสุดลงในทันทีที่สิ่งเร้านั้นหมดแรงกระตุ้น หรือเมื่อยุติการให้ข่าวสาร เช่น เมื่อผู้รับสารอ่านหนังสือ ฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ หรือภาพยนตร์ แล้วเกิดอารมณ์คล้ายตาม คิดสร้างภาพพจน์ต่างๆ ตามไป แต่เมื่อเลิกอ่าน เลิกฟัง หรือเลิกดูแล้ว อารมณ์หรือปฏิกริยาต่างๆ ก็หยุดลงเพียงนั้น ปฏิกริยาทำนองนี้จัดเป็นพฤติกรรมปฏิบัติการ

ส่วนพฤติกรรมอุปกรณ์ (instrumental behavior) เป็นปฏิกริยาในการรับสารที่เกิดขึ้นเช่นเดียวกับพฤติกรรมปฏิบัติการ แต่ต่างกันตรงที่ในกรณีของพฤติกรรมอุปกรณ์นั้น ปฏิกริยาที่เกิดขึ้นอาจก่อให้เกิดแรงกระตุ้น และพฤติกรรมอย่างอื่น เช่น เมื่อผู้รับสารฟังหรือดู หรือ อ่านข้อความไปแล้ว อาจนำไปวิพากษ์วิจารณ์ต่อ เล่าต่อให้ผู้อื่นฟัง แนะนำให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม หรือนำมาใช้เป็นหลักความคิดประจำตน เป็นต้น ปฏิกริยาเช่นนี้ถือว่าเป็นพฤติกรรมอุปกรณ์

โดยสรุป แนวความคิดเกี่ยวกับกระบวนการเลือกสรรของมนุษย์ จะใช้วัดการเลือกรับสื่อของเกษตรกรในโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ เพื่อวิเคราะห์ว่าในชีวิตประจำวันเกษตรกรเลือกที่จะรับสื่ออย่างไร ประเภทใด และเพราะอะไร และสนใจรับสื่อประเภทใดที่ โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่จัดทำขึ้น เนื่องจากเกษตรกรก็คือมนุษย์ จึงมีความต้องการที่จะเลือกสรรตามทฤษฎีตามที่ได้กล่าวข้างต้น ทั้งนี้เพื่อวิเคราะห์ความสนใจในการเลือกรับสื่อของเกษตรกรและเสนอแนะแก่รัฐบาลต่อไป โดยอาจจะมีการตั้งคำถามในแบบสอบถาม เช่น

- ท่านคิดว่า สื่อประเภทใดต่อไปนี้ ที่ทำให้ท่านได้รับข่าวสารของโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ บ่อยที่สุด วิทยุ, โทรทัศน์, โปสเตอร์, เจ้าหน้าที่ของรัฐ, ญาติพี่น้อง ฯลฯ เป็นต้น

- ท่านคิดว่า สื่อประเภทใดต่อไปนี้ ที่ทำให้ท่านให้ความสนใจเลือกรับ ข่าวสารของโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ มากที่สุด วิทยุ, โทรทัศน์, โปสเตอร์, เจ้าหน้าที่ของรัฐ, ญาติพี่น้อง ฯลฯ เป็นต้น

2.4 ทฤษฎีและแนวความคิดการสื่อสารงานนวัตกรรม

โรเจอร์ (Rogers and Shoemaker, 1971) ได้ให้ความหมายของนวัตกรรม (innovation) ไว้ว่า หมายถึง ความคิด การกระทำ หรือสิ่งของซึ่งบุคคลเห็นว่าเป็นของใหม่ ไม่ว่าจะสิ่งนั้นจะเป็นของใหม่โดยนับตั้งแต่แรกพบหรือไม่ แต่ขึ้นอยู่กับที่บุคคลรับรู้ว่าเป็นของใหม่ โดย ความเห็นของบุคคลเอง จะเป็นเครื่องตัดสินการตอบสนองของบุคคลที่มีต่อสิ่งนั้น ถ้าบุคคลเห็นว่าอะไรเป็นสิ่งใหม่สำหรับตน สิ่งนั้นก็ป็นนวัตกรรม ซึ่งคำว่า "ใหม่" ตามความหมายของ นวัตกรรมไม่ใช่ความคิด การกระทำหรือสิ่งของใหม่จริงๆ บุคคลอาจเคยได้ยินเกี่ยวกับนวัตกรรม มาก่อนแต่ยังไม่เกิดทัศนคติ ชอบหรือไม่ชอบนวัตกรรมนั้น หรือยังไม่เคยยอมรับหรือปฏิเสธนวัตกรรมขึ้น

"เกษตรทฤษฎีใหม่" ถือว่าเป็นสิ่งใหม่ในการทำการเกษตรจึงสามารถจัดได้ว่าเป็น นวัตกรรมอย่างหนึ่ง ดังนั้นจึงต้องมีการสื่อสารนวัตกรรมนี้ไปสู่ประชาชนหรือเกษตรกร เมื่อ นวัตกรรม ถูกเผยแพร่ไปยังสมาชิกในระบบการผลิตสินค้าเกษตรแล้วย่อมส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเป็น 2 ระดับ (ชวรัตน์ เชิดชัย และคณะ, 2540) คือ

ระดับที่ 1 การเปลี่ยนแปลงระดับบุคคล (individual social change)

เรียกว่าความทันสมัย (modernization) เป็นกระบวนการที่บุคคลซึ่งเป็นสมาชิกของสังคม เปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตแบบเก่ามาเป็นแบบใหม่ ซึ่งมีความสลับซับซ้อนมากขึ้น มีความก้าวหน้าทาง เทคโนโลยีมากขึ้นและมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ตัวอย่างเช่น โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ตามแนวพระราชดำริที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการอยู่ในขณะนี้ ถือว่าเป็นการ เปลี่ยนแปลงในระดับที่ 1 เนื่องจากเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจะมีการเปลี่ยนแปลงการเพาะปลูก จากเดิมที่เคยทำการเกษตรตามธรรมชาติโดยอาศัยน้ำฝนเป็นหลักและทำนาปีละหนึ่ง ครั้งเท่านั้น เวลาที่ไม่ได้ทำนาก็จะมุ่งหน้าเข้าสู่ตัวเมืองเพื่อรับจ้างทั่วไป และเมื่อถึงฤดูทำนาก็จะเดินทางกลับ ภูมิลำเนาเช่นเคย แต่เมื่อมีโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่การทำเกษตรมิได้มุ่งอาศัยน้ำจากน้ำฝน ตามธรรมชาติเพียงอย่างเดียว แต่มีการขุดสระน้ำในไร่นา ทำให้สามารถทำการเกษตรได้ตลอดปี เนื่องจากมีน้ำใช้เพียงพอ อีกทั้งยังสามารถปลูกพืชได้หลายชนิด รวมถึงการเลี้ยงสัตว์นี้ ในแหล่งน้ำ ของตนเองได้อีกด้วย เกษตรกรจึงมีงานทำตลอดทั้งปีไม่ต้องเร่ร่อนออกรับจ้างในฤดูหลังเก็บเกี่ยว อีกต่อไป เป็นต้น

ระดับที่ 2 การเปลี่ยนแปลงในระดับสังคม (social system change)

เรียกว่าการพัฒนา (development) หมายถึง การที่ความคิดใหม่ถูกนำมาใช้ในสังคม เพื่อให้ รายได้ต่อหัวของประชากรเพิ่มขึ้น และมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยใช้วิธีการผลิตที่ทันสมัย

ตลอดจนการมีสถาบันสังคมที่ดีขึ้นด้วย ซึ่งการเปลี่ยนแปลงในระดับบุคคลและระดับสังคมมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดและจะต้องควบคู่กันไป เช่น โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ข้างต้นเมื่อนำมาใช้กับเกษตรกรแล้วเกิดผลดีจนขยายผลไปสู่เกษตรกรรายอื่นๆ ก็จะสามารถยกฐานะเกษตรกรจากเดิมที่ไม่ค่อยพอมีรายได้ กลับมามีรายได้พอเลี้ยงตนเองและครอบครัว มีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น ทำสถาบันชาติมีความเจริญรุ่งเรืองได้

องค์ประกอบของการเผยแพร่นวัตกรรม

องค์ประกอบในการเผยแพร่ นวัตกรรมจำเป็นต้องมีองค์ประกอบอย่างน้อย 4 ประการ ที่ทำให้การเผยแพร่ประสบผลสำเร็จ (Rogers and Shoemaker, 1971) ได้แก่

1. มีนวัตกรรม
2. ซึ่งถูกถ่ายทอดผ่านข่าวสาร
3. ในระยะเวลาหนึ่ง
4. ไปยังสมาชิกในสังคม

1. นวัตกรรม

ในการยอมรับหรือปฏิเสธนวัตกรรมนั้น ความเร็วหรือช้าในการยอมรับนวัตกรรมใด ๆ นั้นขึ้นอยู่กับคุณลักษณะของนวัตกรรม ดังต่อไปนี้

1.1 ประโยชน์เชิงเทียบ (relative advantage) คือ การที่ผู้ยอมรับนวัตกรรมรู้สึก ว่านวัตกรรมนั้นดีกว่า มีประโยชน์มากกว่าสิ่งเก่า หรือวิธีปฏิบัติแบบเดิม

1.2 ความสอดคล้อง (compatibility) คือระดับของความสัมพันธ์ของนวัตกรรมที่ สอดคล้องกับค่านิยม ความเป็นอยู่ ประสพการณ์ในอดีตและแนวโน้มความต้องการของผู้รับ นวัตกรรม

1.3 ความซับซ้อน (complexity) คือ ระดับของความยากง่ายในการทำความเข้าใจหรือในการนำนวัตกรรมมาใช้

1.4 การทดลองใช้ได้ (trialability) คือ ระดับที่นวัตกรรมสามารถแบ่งออกเป็น ส่วนย่อยได้เพื่อการนำไปทดลองใช้

1.5 การสังเกตเห็นได้ (observability) คือ ระดับที่บุคคลสามารถสังเกตเห็นผล ของ นวัตกรรมได้

2. ช่องสาร

การสื่อสารเพื่อการเผยแพร่นวัตกรรม เป็นกระบวนการที่สารถูกถ่ายทอดจากแหล่งสารไปยังผู้รับสาร โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะเปลี่ยนแปลงระดับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมบางประการของผู้รับสาร โดยช่องทางการสื่อสารที่นำมาใช้ในการเผยแพร่ นวัตกรรมประกอบด้วย

2.1 ช่องทางการสื่อสารระหว่างบุคคล และช่องทางการสื่อสารมวลชน ซึ่งทั้ง 2 ช่องทางมีความสำคัญในชั้นต่างๆ ของกระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับนวัตกรรมแตกต่างกัน คือ ช่องทางการสื่อสารมวลชนมีความสำคัญในชั้นความรู้ และช่องทางการสื่อสารระหว่างบุคคล มีความสำคัญในชั้นจิตใจ นอกจากนี้ โรเจอร์และชูเมคเกอร์ ยังได้กล่าวว่า สำหรับในประเทศกำลังพัฒนานั้น ช่องทางการสื่อสารระหว่างบุคคล มีความสำคัญในชั้นความรู้ด้วย

2.2 ช่องทางการสื่อสารภายในสังคมและช่องทางการสื่อสารภายนอกสังคม ในการแบ่งประเภทช่องทางการสื่อสารภายในสังคมและนอกสังคมขึ้นอยู่กับจุดเริ่มต้น กล่าวคือ ช่องทางการสื่อสารภายในมีจุดเริ่มต้นที่ระบบสังคมและผู้รับสาร ช่องทางการสื่อสารภายนอกมีจุดเริ่มต้นจากภายนอกระบบสังคม เช่น การพูดปากต่อปากเพื่อกระจายข่าวสารอาจเป็นไปได้ทั้งภายในหรือภายนอก ขึ้นอยู่กับแหล่งข่าวนั้นอยู่ภายในหรือภายนอกสังคมของผู้รับสาร

3. ช่วงระยะเวลา

ช่วงระยะเวลาเข้ามาเกี่ยวข้องกับกระบวนการเผยแพร่ นวัตกรรม 3 สถานการณ์ด้วยกันคือ

3.1 กระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับนวัตกรรมประกอบด้วย

3.1.1 ชั้นความรู้ (knowledge) เป็นขั้นที่บุคคลรู้ว่า มีนวัตกรรมอยู่ และมีความเข้าใจถึงหน้าที่ของนวัตกรรมนั้น

3.1.2 ชั้นจิตใจ (persuasion) เป็นขั้นที่บุคคลสร้างทัศนคติที่ชอบหรือไม่ชอบ นวัตกรรม

3.1.3 ชั้นตัดสินใจ (decision) เป็นขั้นที่บุคคลทำกิจกรรมซึ่งนำไปสู่การเลือกที่จะยอมรับหรือปฏิเสธนวัตกรรม

3.1.4 ชั้นการนำมาใช้ (implementation) เป็นขั้นที่บุคคลนำนวัตกรรมไปใช้

3.1.5 ชั้นทบทวนการตัดสินใจ (confirmation) เป็นขั้นที่บุคคลแสวงหาข้อมูลเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจเกี่ยวกับนวัตกรรมที่ทำไปแล้ว แต่อาจเปลี่ยนการตัดสินใจได้ หากทราบข้อมูลข่าวสารอื่นๆ ที่ขัดแย้งกับนวัตกรรมนั้น

3.2 ความเร็วหรือช้าในการยอมรับนวัตกรรมของบุคคล สามารถแบ่งได้เป็น 5 ประเภท (Roger, 1983) ดังนี้

3.2.1 พวกชอบของใหม่ (innovators) เป็นพวกที่มีทัศนคติที่ดีต่อนวัตกรรม ชอบทดลอง

3.2.2 พวกรับเร็วส่วนแรก (early adopters) เป็นผู้นำความคิดเห็นในระบบสังคม

3.2.3 พวกรับเร็วส่วนมาก (early majority) เป็นพวกที่ยอมรับนวัตกรรมก่อนสมาชิก โดยเฉพาะในสังคมเล็กที่ให้ความเชื่อถือต่อข่าวสารมาก

3.2.4 พวกรับช้าส่วนมาก (late majority) เป็นพวกที่ยอมรับนวัตกรรมช้า เนื่องจากความจำเป็นทางเศรษฐกิจและแรงกดดันทางสังคม

3.3.5 พวกล่าหลัง (laggards) เป็นพวกที่ยังยึดติดกับความคิดเก่า ๆ ของตนไม่ค่อยเปลี่ยนแปลง

3.3 อัตราการยอมรับนวัตกรรม ขึ้นอยู่กับคุณลักษณะของนวัตกรรม โดยพิจารณาจากระยะเวลาที่สมาชิกของระบบสังคมจำนวนหนึ่งที่ต้องใช้ในการยอมรับนวัตกรรม

4. สมาชิกภายในระบบสังคม

นวัตกรรมที่เผยแพร่เข้ามาสู่สังคมก็อาจจะถูกยอมรับหรือปฏิเสธ โดยสมาชิกแต่ละคนภายในสังคมหรือระบบสังคมก็ได้ ดังนั้นการตัดสินใจในการยอมรับหรือปฏิเสธนวัตกรรมที่เผยแพร่เข้ามาในสังคมจึงสามารถแบ่งออกได้เป็นประเภทต่าง ๆ กันดังนี้ (ปรมะ สตะเวทิน, 2534)

4.1 การตัดสินใจระดับบุคคล (optional decision) เป็นการที่แต่ละบุคคลตัดสินใจด้วยตนเองโดยอิสระ การตัดสินใจประเภทนี้จะส่งผลกระทบต่อตัวบุคคลเองไม่ได้กระทบกระเทือนบุคคลอื่น ๆ ภายในสังคม

4.2 การตัดสินใจร่วมกันหรือการตัดสินใจโดยกลุ่ม (collective decision) เป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับนวัตกรรมที่สมาชิกของระบบสังคมตัดสินใจร่วมกัน เมื่อมีการตัดสินใจแล้วสมาชิกทุกคนในระบบต้องทำตามการตัดสินใจนั้น

4.3 การตัดสินใจโดยผู้มีอำนาจ (authority decision) เป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับนวัตกรรม โดยผู้ที่อยู่ในตำแหน่งหรือฐานะสูงกว่า เมื่อมีการตัดสินใจแล้วสมาชิกแต่ละคนของระบบสังคมก็จะถูกบังคับให้ยอมรับการตัดสินใจนั้น

เนื่องจากแนวคิด เกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นแนวคิดใหม่ที่ผ่านการทดสอบจากแปลง สาธิตทดลองของมูลนิธิพัฒนา ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งมีการ ทดลองปลูกพืชโดยแบ่งพื้นที่นา พืชสวน/พืชไร่ สระน้ำ และโรงเรียน/ที่อยู่อาศัย ออกเป็นอัตราส่วน 30 : 30 : 30 : 10 ซึ่งถือว่าเป็นทฤษฎีใหม่ที่ยังไม่มีใครหรือหน่วยงานใดคิดค้นขึ้น และได้รับการ พิสูจน์แล้วว่าเมื่อดำเนินการตามแนวทางนี้จะสามารถมีน้ำใช้ในการเพาะปลูกเพียงพอตลอดปี แต่ ในทางปฏิบัติเกษตรกรซึ่งเป็นผู้ลงมือเพาะปลูกยังไม่มี ความแน่ใจว่าการแบ่งพื้นที่ไปขุดสระน้ำนั้น จะได้ผลจริงหรือไม่และยังไม่อยากขุดสระน้ำ เนื่องจากไม่ต้องการเสียพื้นที่ไป ดังนั้นทฤษฎีนี้จึง ถือว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงระดับบุคคล เป็นการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตแบบเก่ามาเป็นแบบใหม่ซึ่งมี ความสลับซับซ้อนมากขึ้นตามทฤษฎี และหากได้ผลดีก็จะมีการขยายผลออกไปยังเกษตรกร รายอื่นในสังคมอีกด้วย ซึ่งทฤษฎีนี้ก็สามารรถใช้เสริมในการวัดความยอมรับหรือปฏิเสธแนวคิด เกษตรทฤษฎีใหม่ มีการเผยแพร่ผ่านช่องทางอย่างไร

2.5 ทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรม (KAP)

ทฤษฎีนี้เป็นทฤษฎีที่ให้ความสำคัญกับตัวแปร 3 ตัว คือ ความรู้ (knowledge) ทัศนคติ (attitude) และการยอมรับปฏิบัติ (practice) ของผู้รับสารอันอาจมีผลกระทบต่อสังคมต่อไป จากการรับสารนั้นๆ ทฤษฎีอธิบายการสื่อสารหรือสื่อมวลชนว่าเป็นตัวแปรต้นที่สามารถเป็นตัว นำการพัฒนาเข้าไปสู่ชุมชนได้ ด้วยการอาศัย KAP เป็นตัวแปรตามในการวัดความสำเร็จของการ สื่อสารเพื่อการพัฒนา (สุรพงษ์ โสธนะเสถียร, 2533 : 122)

จะเห็นได้ว่า สื่อมวลชนมีบทบาทสำคัญในการนำข่าวสารต่าง ๆ ไปเผยแพร่เพื่อให้ ประชาชนในสังคมได้รับทราบว่าจะมีปัญหาคืออะไร เมื่อประชาชนได้รับทราบข่าวสาร นั้น ๆ ย่อมก่อให้เกิดทัศนคติและเกิดพฤติกรรมต่อไป ซึ่งมีลักษณะสัมพันธ์กันเป็นลูกโซ่ เป็นที่ ยอมรับกันว่าการสื่อสารมีบทบาทสำคัญในการดำเนินโครงการต่าง ๆ ให้บรรลุผลสำเร็จตามที่ ตั้งเป้าหมายไว้ การส่งเสริมประชาชนก็ต้องอาศัยการสื่อสารเป็นเครื่องมืออันสำคัญในการเพิ่มพูน ความรู้ สร้างทัศนคติที่ดีและเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่เหมาะสม โดยผ่านสื่อชนิด ต่าง ๆ ไปยังประชาชนกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งต้องประกอบด้วย (สุรพงษ์ โสธนะเสถียร, 2533)

ความรู้ (knowledge) เป็นการรับรู้เบื้องต้น ซึ่งบุคคลส่วนมากจะได้รับผ่านประสบการณ์โดยการเรียนรู้จากการสนองตอบต่อสิ่งเร้า (S-R) แล้วจัดระบบเป็นโครงสร้างของความรู้ที่ ผสมผสานระหว่างความจำ (ข้อมูล) กับสภาพจิตวิทยา ด้วยเหตุนี้ความรู้จึงเป็นความจำเป็นที่เลือกสรรซึ่งสอดคล้องกับสภาพจิตใจของตนเอง ความรู้จึงเป็นกระบวนการภายใน อย่างไรก็ตาม ความรู้ก็อาจส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมที่แสดงออกของมนุษย์ได้

ทัศนคติ (attitude) เป็นดัชนีชี้ว่าคุณคนนั้นคิดและรู้สึกอย่างไรกับคนรอบข้าง วัตถุ หรือ สิ่งแวดล้อม ตลอดจนสถานการณ์ต่าง ๆ โดยทัศนคตินั้นมีรากฐานมาจากความเชื่อที่อาจส่งผลถึงพฤติกรรมในอนาคตได้ ทัศนคติจึงเป็นเพียงความพร้อมที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้า และเป็นมิติของการประเมินเพื่อแสดงว่าชอบหรือไม่ชอบต่อประเด็นหนึ่ง ๆ ซึ่งถือเป็นการสื่อสารภายในบุคคล (intrapersonal communication) ที่เป็นผลกระทบมาจากการรับสาร อันจะมีผลต่อพฤติกรรมต่อไป

ส่วนประกอบของทัศนคติสามารถแยกได้เป็น 3 ส่วนด้วยกันคือ

1. ส่วนประกอบทางด้านความคิดหรือความรู้ความเข้าใจเรียกว่า "cognitive component" ได้แก่ ความคิดซึ่งเป็นส่วนประกอบของมนุษย์ในการคิด ซึ่งความคิดนี้อาจจะอยู่ในรูปใดรูปหนึ่งแตกต่างกันออกไป

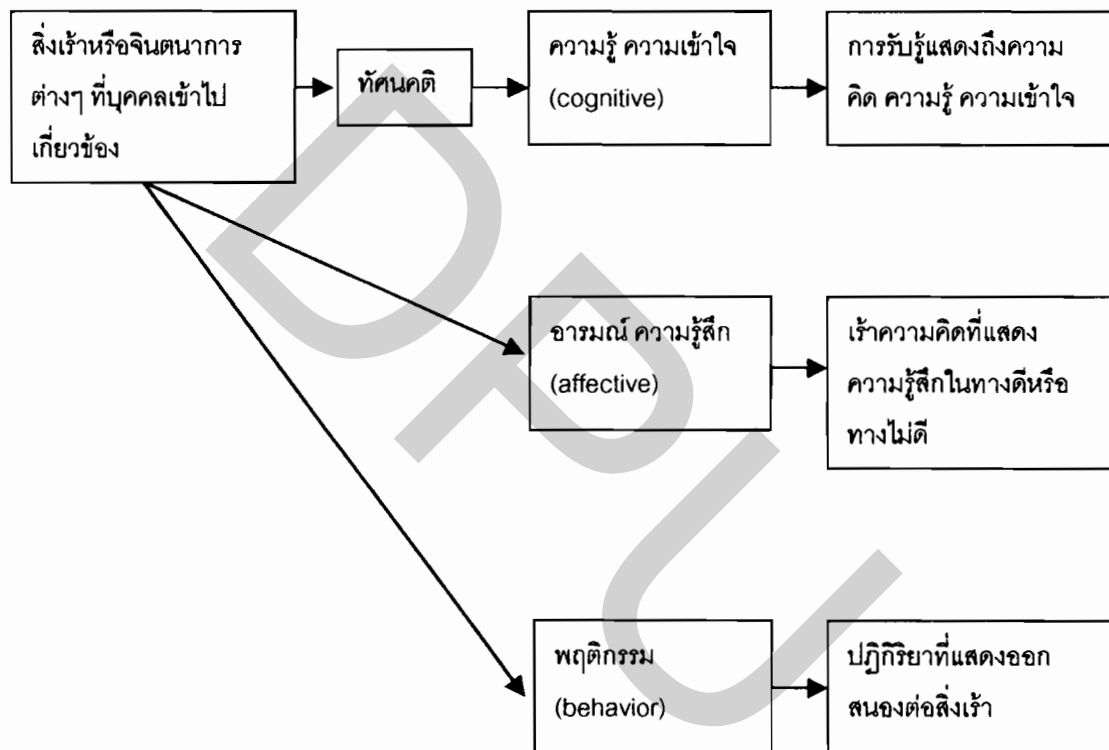
2. ส่วนประกอบทางด้านอารมณ์ ความรู้สึก เรียกว่า "affective component" ซึ่งเป็นตัวเร้าความคิดอีกทอดหนึ่ง ถ้าหากบุคคลมีภาวะความรู้สึกที่ดีหรือไม่ดีก็จะแสดงออกขณะที่คิดถึงสิ่งนั้นออกมาในลักษณะที่ต่างกัน เช่น ความรู้สึกในด้านบวก เรียกว่า "positive affective component" ก็จะมีความรู้สึกไปในทางที่ดี ในทางตรงข้ามบุคคลที่มีความรู้สึกในด้านลบ เรียกว่า "negative affective component" ก็จะมีความรู้สึกเป็นไปในทางที่ไม่ดี

3. ส่วนประกอบทางด้านพฤติกรรมเรียกว่า "behavioral component" ซึ่งมีแนวโน้มเน้นไปในทางการกระทำหรือพฤติกรรมในลักษณะที่ว่าเมื่อมีสิ่งเร้าก็จะเกิดปฏิกิริยาอย่างใดอย่างหนึ่งขึ้น เช่น เมื่อบุคคลมีความรู้สึกในด้านบวก พฤติกรรมที่แสดงออกก็จะเป็นไปในทางที่ดี

จะเห็นได้ว่าถ้าบุคคลไม่มีความเข้าใจ หรือไม่มีแนวความคิดซึ่งเรียกว่า "concept" เกี่ยวกับสิ่งใดก็จะไม่สามารถมีทัศนคติต่อสิ่งนั้นได้ การที่บุคคลมีทัศนคติต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดต่างก็เนื่องจากบุคคลมีความเข้าใจหรือมีแนวความคิดซึ่งเรียกว่า "concept" ต่างกัน

ดังนั้น ส่วนประกอบทางด้านความคิดหรือความรู้ความเข้าใจจึงนับได้ว่าเป็น ส่วนประกอบขั้นพื้นฐานของทัศนคติ และส่วนประกอบนี้จะเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับความรู้สึกของ บุคคลอาจออกมาในรูปแบบแตกต่างกันทั้งในทางบวกและทางลบซึ่งขึ้นอยู่กับประสบการณ์ และการ เรียนรู้ของความรู้สึกที่เกิดขึ้นที่มีต่อวัตถุหรือปรากฏการณ์นั้นๆ เป็นสำคัญ

จากที่กล่าวมาทั้งหมดในเรื่องของส่วนประกอบของทัศนคติ สามารถแสดงเป็นแผน ภูมิได้ดังนี้

แผนภาพที่ 2 ส่วนประกอบของทัศนคติ

นอกจากนี้ ยังมีนักวิชาการได้ให้ความคิดเห็นว่า สิ่งที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคตินั้น เริ่มต้นด้วยองค์ประกอบที่สำคัญอันหนึ่ง คือ แหล่ง (source) ของการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ อาจจะเป็นบุคคลคนเดียว กลุ่มบุคคล หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ หรือสิ่งทีก่อให้เกิดทัศนคติโดยตรง โดยทั่วไปแหล่งข่าวต่างๆ จะมีลักษณะที่แตกต่างกันในด้านต่างๆ เช่น ความสามารถ ความเป็นที่ดึงดูดความสนใจ ความคุ้นเคย ความเป็นมิตร จากการศึกษาพบว่า แหล่งข่าวที่มีความสามารถ มีความคุ้นเคย สามารถดึงดูดความสนใจและมีอำนาจ จะมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติมากกว่าแหล่งข่าวที่ไม่มีคุณสมบัติเหล่านี้ นอกจากนี้องค์ประกอบอื่นๆ เช่น เนื้อหาของข่าวสาร (ควรพิจารณาถึงภาษา ความยากง่าย คำที่ใช้ เป็นต้น) และตัวผู้รับ (เช่น ทักษะในการสื่อความหมาย ทัศนคติ ความรู้ ระบบสังคม เป็นต้น) ก็เป็นองค์ประกอบในการก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ (สุภาพงศ์ ระววยทรง, 2535 : 104)

การยอมรับปฏิบัติ (practice) หรือ พฤติกรรม (behavior) เป็นการแสดงออกของบุคคลโดยมีพื้นฐานมาจากความรู้และทัศนคติแตกต่างกัน ความแตกต่างของความรู้และทัศนคติเกิดขึ้นเพราะความแตกต่างกันในการเปิดรับสื่อและความแตกต่างในการแปลความสารที่ตนได้รับ จึงก่อให้เกิดประสบการณ์สิ่งสมที่แตกต่างกันอันมีผลต่อพฤติกรรมของบุคคล โดยทั่วไปการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวพฤติกรรมนั้นสามารถเกิดขึ้นได้ทุกระดับ ตั้งแต่ปัจเจกชน คนข้างเคียง (กลุ่ม) ไปจนถึงระดับสังคม

การเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมเป็นการเปลี่ยนแปลงการกระทำที่สามารถสังเกตเห็นได้ การเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมนี้เป็นไปได้ค่อนข้างยาก แต่หากผู้ส่งสารสามารถทำให้ผู้รับสารเปลี่ยนแปลงความรู้ หรือการรับรู้ได้ การเปลี่ยนแปลงนี้จะเป็นพื้นฐานให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในภายหน้าได้เมื่อสารที่โน้มน้าวใจต่อๆ ไป

ยังมีทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในเรื่องความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมที่น่าสนใจอีกอันหนึ่ง คือ ทฤษฎีเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรม (theories of attitude and behavior change) ซึ่งกล่าวว่าการเปลี่ยนทัศนคติขึ้นอยู่กับความรู้ ความเข้าใจดี ทัศนคติก็น่าจะเปลี่ยนแปลง และเมื่อทัศนคติเปลี่ยนแปลงแล้วก็จะมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ทั้ง 3 อย่างนี้มีความเชื่อมโยงต่อกัน ฉะนั้นในการที่จะให้มีการยอมรับปฏิบัติในสิ่งใดต้องพยายามเปลี่ยนทัศนคติเสียก่อนโดยให้ความรู้

นอกจากทฤษฎีความรู้ ทักษะคิด พฤติกรรม สามารถใช้วัดความสำเร็จในการพัฒนา ประชาชนดังที่กล่าวมาแล้วนั้น ทฤษฎีนี้ยังเป็นทฤษฎีที่ใกล้เคียงกับการเผยแพร่ข่าวสาร โดยมี ส่วนสนับสนุนซึ่งกันและกัน และมีนักวิชาการหลายท่านที่มักเห็นว่าทฤษฎีทั้งสองเป็นทฤษฎีเดียวกัน เนื่องจากเป็นส่วนเสริมกันเพราะการเผยแพร่ข่าวสารสามารถเป็นตัวแปรต้นในขณะที่ความรู้ ทักษะคิด พฤติกรรม เป็นตัวแปรตาม กล่าวคือ การเผยแพร่ข่าวสารเน้นกลไกของการยอมรับสาร (นวัตกรรม) ของผู้รับสาร เมื่อรับสารแล้วจะเกิดผลกระทบอย่างไร ด้วยเหตุนี้ ความรู้ ทักษะคิด พฤติกรรม จึงเป็นผลที่สามารถวัดได้จากการเผยแพร่ข่าวสาร (สุรพงษ์ ใสณะเสถียร, 2533)

ช่องว่างของความรู้ ทักษะคิด และการยอมรับปฏิบัติ

ในการวางแผนการสื่อสารเพื่อก่อให้เกิดผล ในด้านการให้ความรู้แก่ผู้รับสารนั้นโดย ส่วนใหญ่แล้วมักจะทำได้สำเร็จ แต่ในขั้นการยอมรับปฏิบัตินั้นกลับเป็นไปในทางตรงกันข้าม ปรากฏการณ์เช่นนี้ โรเจอร์ส (Rogers, 1971) เรียกว่า ช่องว่างของความรู้ ทักษะคิด และการยอมรับ ปฏิบัติ หรือ KAP-gap และได้อธิบายว่าทักษะคิดกับพฤติกรรมของบุคคลนั้นไม่สัมพันธ์กันอย่าง ต่อเนื่องเสมอไป คือเมื่อการสื่อสารก่อให้เกิดความรู้และทักษะคิดในทางบวกต่อสิ่งที่เผยแพร่แล้ว แต่ในขั้นการยอมรับปฏิบัติอาจมีผลในทางตรงกันข้ามก็ได้ ถึงแม้ว่าส่วนใหญ่เมื่อบุคคลมีทักษะคิด ใดๆแล้ว จะมีความโน้มเอียงที่จะปฏิบัติตามทักษะคิดของตนก็ตาม แต่พฤติกรรมเช่นนี้ก็ไม่เกิด ขึ้นเสมอไป กล่าวโดยสรุปก็คือในกรณีทั่วไป เมื่อบุคคลมีความรู้ ทักษะคิดเช่นไร ก็จะมีแสดง พฤติกรรมไปตามความรู้และทักษะคิดที่มีอยู่นั้นคือ K (Knowledge) A (Attitude) P (Practice) จะ เกิดขึ้นอย่างสอดคล้องกันหรือสัมพันธ์กัน แต่จะไม่เกิดขึ้นเสมอไปในทุกกรณีไป

ในการปิดช่องว่างของความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติ KAP-gap นี้ โรเจอร์ส (Rogers, 1983) ได้เสนอวิธีแก้ไข 4 วิธีการคือ

1. การให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการใช้ให้มากขึ้น กล่าวคือ ต้องให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการ ให้กลุ่มเป้าหมายเข้าใจอย่างแท้จริง ถึงวิธีการใช้หรือการปฏิบัติต่อสิ่งที่เผยแพร่ให้
2. ให้คำแนะนำในการปฏิบัติ ซึ่งสามารถทำได้โดยใช้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมเข้าไปติดต่อกับสมาชิกที่ต้องการรับนวัตกรรม โดยให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด
3. โดยการให้รางวัลแก่ผู้ที่ยอมรับนวัตกรรม หรือการยอมรับปฏิบัติเพื่อเป็นการจูงใจ แก่สมาชิกอื่น ๆ ที่ยังไม่ยอมรับ

4. การใช้กลยุทธ์ในการโน้มน้าวใจโดยวิธีการใช้สื่อบุคคลที่เป็นเจ้าหน้าที่ส่งเสริม ผู้นำทางความคิดเข้าไปติดต่อกับสมาชิก หรือกลุ่มเพื่อนฝูง เพื่อโน้มน้าวใจสมาชิกให้เกิดการยอมรับ ปฏิบัติอีกต่อหนึ่ง

ทฤษฎี KAP เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการวัดทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อโครงการ เกษตรทฤษฎีใหม่โดยตรง เนื่องจากเกษตรทฤษฎีใหม่เป็นแนวทางเพาะปลูกแนวใหม่ที่เกิดขึ้นจึงถือว่าเป็นความรู้เบื้องต้น (knowledge) สำหรับเกษตรกร และโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ได้เริ่มดำเนินการ มาตั้งแต่ปี 2541 ซึ่งถือว่าการยอมรับปฏิบัติของเกษตรกรแล้ว (practice) ดังนั้นจึงย่อมมีการ เปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในพื้นที่ของเกษตรกร และตัวเกษตรกรเองจะเป็นผู้ตอบได้ว่า มี ทัศนคติ (attitude) ต่อโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่นี้อย่างไร มีความเห็นว่าแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่นี้จะ ช่วยยกระดับรายได้หรือไม่ หรือมีการยอมรับการปฏิบัติตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่หรือไม่ อย่างไร เป็นต้น โดยจะมีการระบุคำถามในแนวทางดังกล่าวนี้ในแบบสอบถามเพื่อวิเคราะห์ ต่อไป

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จินตนา สุนทรโรทก (2530) ได้ศึกษาการรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และการใช้ สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าวของเกษตรกรในเขตโครงการพयाกรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูข้าว จังหวัดชัยนาท พบว่า วิชยเป็นสื่อมวลชนที่เข้าถึงเกษตรกรได้มากที่สุด นอกจากวิทยุแล้ว เกษตรกรส่วนใหญ่เปิดรับข่าวสารต่างๆ ไปจากโทรทัศน์

รายได้มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับโครงการพयाกรณ์ และทัศนคติต่อการใช้สารเคมี

อายุมีความสัมพันธ์ทางลบกับความรู้เกี่ยวกับโครงการพयाกรณ์ ความรู้เกี่ยวกับ สารเคมี และการปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้สารเคมี

ความรู้เกี่ยวกับโครงการพयाกรณ์ ทัศนคติเกี่ยวกับโครงการพयाกรณ์ ความรู้เกี่ยวกับ สารเคมี ทัศนคติเกี่ยวกับสารเคมี และการปฏิบัติเกี่ยวกับสารเคมี ต่างมีความสัมพันธ์ทางบวก ซึ่งกันและกัน (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท สาขาบริหาร การเกษตร มหาวิทยาลัย, 2530)

ต้องฤดี ปุณณกันต์ (2530) ได้ศึกษาการเปิดรับการสื่อสารกับการพัฒนาความรู้ทัศนคติ และพฤติกรรมของประชาชนตามโครงการขยายฐานประชาธิปไตยสู่ปวงชน ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอนครหลวง จังหวัดอยุธยา พบว่า

ปริมาณการเปิดรับการสื่อสารจากสื่อมวลชน มีความสัมพันธ์กับความรู้ของประชาชน แต่ปริมาณการเปิดรับการสื่อสารจากการสื่อสารระหว่างบุคคลไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ของประชาชน

ปริมาณการเปิดรับการสื่อสารจากทั้งสื่อมวลชน และจากการสื่อสารระหว่างบุคคล มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของประชาชน

ปริมาณการเปิดรับการสื่อสารทั้งจากสื่อมวลชน และจากการสื่อสารระหว่างบุคคล มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชน (วิทยานิพนธ์ ปริญญา มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530)

เสถียร เขยประทับ (2538) ได้ศึกษาถึงสื่อมวลชนกับการพัฒนาประเทศ เน้นเฉพาะประเทศไทย พบว่า

สื่อมวลชนของไทย นอกจากจะมีบทบาทในการพัฒนาประเทศน้อยมากแล้ว ยังอาจขัดขวางการพัฒนาโดยปลุกฝังค่านิยมและแบบแผนการดำเนินชีวิต ซึ่งไม่สอดคล้องกับความจำเป็นขั้นพื้นฐานของประชาชนส่วนใหญ่ในประเทศ สื่อมวลชนเป็นเครื่องมือในการครอบงำทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของชนชั้นที่มีอำนาจในสังคม เพราะฉะนั้นจึงมีบทบาทในการสนับสนุนสถานภาพเดิมซึ่งเป็นประโยชน์ต่อคนส่วนน้อยเหล่านี้มากกว่าการเปลี่ยนแปลงสถานภาพเช่นนั้น เพื่อประโยชน์ของคนส่วนใหญ่ที่ยากไร้ในประเทศ

R.E. Simmons, K.Kent และ V.M. Mishra (1983) ได้ศึกษาถึงสื่อและการพัฒนาข่าวสารในหนังสือพิมพ์ของชุมชนแออัดในประเทศเอกวาดอร์และอินเดีย พบว่า

ข่าวสารที่เกี่ยวกับการพัฒนามีไม่เกิน 1 ใน 5 ของเนื้อหาในหน้าหนังสือพิมพ์ ในประเทศอินเดียข่าวสารเกี่ยวกับการพัฒนาในหนังสือพิมพ์ 7 ฉบับ โดยเฉลี่ยแล้วมีเท่ากับร้อยละ 22.1 ของข่าวสารทั้งหมด ส่วนข่าวสารเกี่ยวกับการพัฒนาในหนังสือพิมพ์ 2 ฉบับ ในประเทศเอกวาดอร์ โดยเฉลี่ยแล้วมีเพียงร้อยละ 16.5 ของข่าวสารทั้งหมด

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) ปนการสัมภาษณ์กลุ่มเชิงลึก (Indepth Group Interview) โดยมุ่งศึกษาพฤติกรรม การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติ ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ตามแนวพระราชดำริ กรณีศึกษาจังหวัดอุทัย

3.1 วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กำหนดขอบเขตในการเลือกกลุ่มตัวอย่างคือเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ในเขตจังหวัดอุทัย โดยการสุ่มแบบแบ่งเป็นพหุสองขั้นตอน (Two Stages Stratified Random Sampling) เนื่องจากถ้าสุ่มแบบธรรมดา (Simple Random Sampling : SRS) อาจจะทำให้ค่าใช้จ่ายสูง และการสุ่มแบบแบ่งเป็นพหุนี้เหมาะสำหรับการแบ่ง ประชากรออกตาม ลักษณะทางภูมิศาสตร์ ลักษณะทางธุรกิจ ลักษณะทางการเกษตร การบริหารราชการแผ่นดิน หลักการคือจะแบ่งหน่วยศึกษาที่มีลักษณะใกล้เคียงกันจะอยู่ในพวกเดียวกัน หลังจากแบ่ง ประชากรออกเป็นพวกแล้วจึงทำการสุ่มตัวอย่างแต่ละพวกโดยใช้วิธี Simple Random sampling ดังนี้ (บันเทิง มาแสง, 2542 : 27)

1.) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ในเขตจังหวัดอุทัยทั้งหมด 130 ราย ได้ถูกแบ่งเป็นพวกอยู่แล้วตามหลักการบริหารราชการแผ่นดินคืออยู่ตามอำเภอต่างๆ 16 อำเภอ คือ อำเภอพระนครศรีอยุธยา อำเภอท่าเรือ อำเภอนครหลวง อำเภอบางซ้าย อำเภอบางไทร อำเภอบางบาล อำเภอบางปะหัน อำเภอบางปะอิน อำเภอบ้านแพรก อำเภอผักไห่ อำเภอภาชี อำเภอมหาราช อำเภอลาดบัวหลวง อำเภอวังน้อย อำเภอเสนา และอำเภออุทัย ในแต่ละอำเภอจะมีเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมากมายต่างกัน นั่นคือ จะแบ่งดังนี้

$N_1, N_2, N_3, \dots, N_{16}$ โดยที่

$N_1 =$ จำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการที่มาจากอำเภอพระนครศรีอยุธยา

$N_2 =$ จำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการที่มาจากอำเภอท่าเรือ

$N_3 =$ จำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการที่มาจากอำเภอนครหลวง

...

$N_{16} =$ จำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการที่มาจากอำเภออุทัย

และ $N_1 + N_2 + N_3 + \dots + N_{16} = N$

N = จำนวนเกษตรกรทั้งหมดที่เข้าร่วมโครงการในจังหวัดอยุธยาคือ 130 ราย

ถ้าต้องการขนาดตัวอย่างเท่ากับ n ดังนั้นขนาดตัวอย่างในแต่ละพวก (อำเภอ) จะมีขนาดเท่ากับ $n_1, n_2, n_3, \dots, n_{16}$ โดยที่ $n_1 + n_2 + n_3 + \dots + n_{16} = n$ จากนั้นจึงทำการสุ่มเพื่อให้ได้ตัวอย่าง ดังนี้

สุ่ม n_1 ราย จากเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการในอำเภอพระนครศรีอยุธยา

สุ่ม n_2 ราย จากเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการในอำเภอท่าเรือ

สุ่ม n_3 ราย จากเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการในอำเภอนครหลวง

.

.

.

.

.

.

สุ่ม n_{16} ราย จากเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการในอำเภออุทัย โดยการหาค่าขนาดตัวอย่างทั้งหมด (n) และขนาดตัวอย่างในแต่ละอำเภอ (n_h) โดยวิธี Optimum Allocation เพื่อให้ได้ข้อมูลตามที่กำหนดด้วยค่าใช้จ่ายในการสำรวจที่ต่ำที่สุด หาได้จากสูตร

$$n = \frac{\sum_{h=1}^{16} N_h^2 \sigma_h^2 / W_h}{N^2 D + \sum_{h=1}^{16} N_h \sigma_h^2} \quad \dots \dots \dots (1)$$

$$W_h = \frac{N_h \sigma_h / \sqrt{C_h}}{\sum_{h=1}^{16} N_h \sigma_h / \sqrt{C_h}} \quad \dots \dots \dots (2)$$

$$n_h = n W_h \quad \dots \dots \dots (3)$$

$$D = b^2 / Z_{\alpha/2}^2 \quad \dots \dots \dots (4)$$

โดย N = จำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯทั้งหมดในจังหวัดอยุธยา
 N_h = จำนวนของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯในอำเภอที่ h
 n = จำนวนตัวอย่างทั้งหมด
 n_h = จำนวนตัวอย่างที่จัดสรรให้กับอำเภอที่ h
 σ_h^2 = ความแปรปรวนของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯในอำเภอที่ h ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ต้องการ

W_h = สัดส่วนของตัวอย่างที่จัดสรรให้กับอำเภอที่ h

b = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ เช่นถ้าหาค่าเฉลี่ยของการดูโทรทัศน์ต่อวันของเกษตรกร เท่ากับ x ชั่วโมง/วัน จะยอมรับความคลาดเคลื่อนได้ 2 ชั่วโมง/วัน

$Z_{\alpha/2}$ = ค่าที่อ่านได้จากตารางแจกแจงปกติมาตรฐาน เช่น ถ้าที่ระดับความเชื่อมั่น 99 % ค่า $Z_{\alpha/2}$ จะมีค่าเท่ากับ 2.54 เป็นต้น

C_h = ค่าใช้จ่ายต่อหน่วยในการสำรวจตัวอย่างเกษตรกรในอำเภอที่ h

การสำรวจโดยทั่วไป ขนาดตัวอย่างสามารถกำหนดได้เอง โดยคำนึงถึงเวลา และค่าใช้จ่าย โดยไม่ต้องคำนวณจากสูตร แต่จะใช้ประสบการณ์เป็นหลัก อย่างไรก็ตามการให้ความสำคัญของข้อมูลในแต่ละเรื่องนั้นมีความแตกต่างกัน เช่นพวกใดที่มีจำนวนหน่วยศึกษามากก็จะได้ตัวอย่างมาก พวกใดที่มีค่าลักษณะที่ศึกษาผันแปรมากจะได้ขนาดตัวอย่างมาก และ พวกใดที่มีค่าใช้จ่ายต่อหน่วยสูงจะได้ขนาดตัวอย่างน้อย (บันเทิง มาแสง, 2542 : 21)

เนื่องจากในการวิจัยเรื่องนี้ยังไม่เคยมีผู้ทำการศึกษาไว้ก่อนจึงไม่สามารถคำนวณหาค่าขนาดตัวอย่าง (ค่า n) ได้ เพราะไม่ทราบค่าความแปรปรวนของประชากรที่เข้าร่วมโครงการในแต่ละอำเภอ (σ_h^2) แต่หากใช้หลักการสำรวจโดยทั่วไปข้างต้น ในที่นี้จึงกำหนดขนาดตัวอย่าง $n = 34$ โดยจะทำการสุ่มตัวอย่างทุกอำเภอในจังหวัดอยุธยาทั้ง 16 อำเภอ แต่ละอำเภอจะได้ขนาดตัวอย่าง $n_1, n_2, n_3, \dots, n_{16}$ ไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับว่าอำเภอไหนมีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการมากก็จะสุ่มตัวอย่างมาก อำเภอไหนมีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการน้อยก็สุ่มมาน้อย โดยตัวอย่างทุกอำเภอรวมแล้วจะได้ 34 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.15 ของจำนวนประชากรที่ศึกษา จำนวนตัวอย่างร้อยละ 26.15 นี้ค่อนข้างสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของสุบรรณพันธ์ วิชวาส และชัยวัฒน์ ปัญญาพงษ์ ที่ว่า ถ้ามีประชากร 100 ถึง 999 ควรใช้ตัวอย่างประมาณร้อยละ 25

ถ้ามีประชากร 1,000 ถึง 9,999 ควรใช้ตัวอย่างประมาณร้อยละ 10 และ ถ้ามีประชากรมากกว่า 10,000 ขึ้นไปควรใช้ตัวอย่างประมาณร้อยละ 1

วิธีคำนวณหาขนาดตัวอย่างแต่ละอำเภอจากการเทียบบัญญัติไตรยางค์ คือ เกษตรกร 130 ราย เลือกมา 34 ราย ดังนั้นเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ทุกๆ 3.8 ราย หรือทุกๆ 4 ราย จะถูกเลือกมาเป็นตัวอย่างประมาณ 1 ราย

2.) เมื่อได้สุ่มได้จำนวนตัวอย่างตามต้องการแล้ว ก็ทำบัญชีรายชื่อหน่วยสุ่มที่ตกเป็นตัวอย่าง รวมทั้งที่ตั้ง คือ บ้านเลขที่ หมู่บ้าน ตำบล และอำเภอ เพื่อเดินทางไปเก็บข้อมูล ซึ่งรายละเอียดเรื่องที่ตั้งของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ สามารถสอบถามได้ที่สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุตรดิตถ์

3.) สำหรับการเลือกตัวอย่างเกษตรกรและเจ้าหน้าที่จากสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุตรดิตถ์นั้น ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง

3.2 เครื่องมือในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งมีลักษณะเป็นทั้งปลายเปิด และปลายปิด (CLOSE-ENDED AND OPEN-ENDED QUESTIONNAIRE) แบ่งออกเป็น 6 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรทั่วไป ได้แก่ ข้อมูลเรื่องเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส รายได้

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมในการเปิดรับข่าวสารทั่วไป และพฤติกรรมในการเปิดรับข่าวสารโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับผลที่สัมฤทธิ์ต่อความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเรื่องความรู้เกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่

ตอนที่ 5 เป็นคำถามเรื่องทัศนคติเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่

ตอนที่ 6 เป็นคำถามเกี่ยวกับเรื่องการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่

ตอนที่ 7 เป็นคำถามปลายเปิดที่ใช้สัมภาษณ์กลุ่มแบบเจาะลึก เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่และเจ้าหน้าที่จากสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุตรดิตถ์

3.3 การวัดตัวแปร

3.3.1 การวัดตัวแปรอิสระ

3.3.1.1 พฤติกรรมการเปิดรับสื่อทั่วไป วัดจากผลคูณระหว่างคะแนนความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน และสื่อบุคคล กับคะแนนระยะเวลาในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน และสื่อบุคคล

3.3.1.1.1 การให้คะแนนความบ่อยครั้งในการเปิดรับสื่อทั่วไป มีดังนี้

คะแนนความบ่อยครั้งของการเปิดรับข่าวสารทั่วไปทางวิทยุโดยให้คะแนนดังนี้

ฟังทุกวัน	=	5 คะแนน
3-6 วัน/สัปดาห์	=	4 คะแนน
1-2 วัน/สัปดาห์	=	3 คะแนน
8-10 วัน/ครั้ง	=	2 คะแนน
นานกว่านั้น	=	1 คะแนน

คะแนนความบ่อยครั้งของการเปิดรับข่าวสารทั่วไปทางโทรทัศน์ให้คะแนนดังนี้

ดูทุกวัน	=	5 คะแนน
3-6 วัน/สัปดาห์	=	4 คะแนน
1-2 วัน/สัปดาห์	=	3 คะแนน
8-10 วัน/ครั้ง	=	2 คะแนน
นานกว่านั้น	=	1 คะแนน

คะแนนความบ่อยครั้งของการเปิดรับข่าวสารทั่วไปทางหนังสือพิมพ์ให้คะแนนดังนี้

อ่านทุกวัน	=	5 คะแนน
3-6 วัน/สัปดาห์	=	4 คะแนน
1-2 วัน/สัปดาห์	=	3 คะแนน
8-10 วัน/ครั้ง	=	2 คะแนน
นานกว่านั้น	=	1 คะแนน

คะแนนความบ่อยครั้งของการเปิดรับข่าวสารจากสื่อระหว่างบุคคลให้คะแนนดังนี้

คุยทุก 1-2 วันต่อสัปดาห์	=	5 คะแนน
คุยทุก 3-4 วันต่อสัปดาห์	=	4 คะแนน
คุยทุก 5-6 วันต่อสัปดาห์	=	3 คะแนน
คุยทุก 1-2 สัปดาห์	=	2 คะแนน
นานกว่านั้น	=	1 คะแนน

3.3.1.1.2 การให้คะแนนระยะเวลาในการเปิดรับสื่อทั่วไป

คะแนนระยะเวลาในการฟังวิทยุต่อวันให้คะแนนดังนี้

มากกว่า 3 ชั่วโมง	=	5 คะแนน
มากกว่า 2-3 ชั่วโมง	=	4 คะแนน
มากกว่า 1-2 ชั่วโมง	=	3 คะแนน
30 นาที ถึง 1 ชั่วโมง	=	2 คะแนน
น้อยกว่า 30 นาที	=	1 คะแนน

คะแนนระยะเวลาในการดูโทรทัศน์ต่อวันให้คะแนนดังนี้

มากกว่า 3 ชั่วโมง	=	5 คะแนน
มากกว่า 2-3 ชั่วโมง	=	4 คะแนน
มากกว่า 1-2 ชั่วโมง	=	3 คะแนน
30 นาที ถึง 1 ชั่วโมง	=	2 คะแนน
น้อยกว่า 30 นาที	=	1 คะแนน

คะแนนระยะเวลาในการอ่านหนังสือพิมพ์ต่อวันให้คะแนนดังนี้

มากกว่า 30 นาที	=	5 คะแนน
มากกว่า 20-30 นาที	=	4 คะแนน
มากกว่า 10-20 นาที	=	3 คะแนน
มากกว่า 5-10 นาที	=	2 คะแนน
น้อยกว่า 5 นาที	=	1 คะแนน

คะแนนระยะเวลาในการพูดคุยกับบุคคลต่อครั้งให้คะแนนดังนี้

มากกว่า 1 ชั่วโมง	=	5 คะแนน
มากกว่า 45 นาที - 1 ชั่วโมง	=	4 คะแนน
มากกว่า 30 นาที - 45 นาที	=	3 คะแนน
15-30 นาที	=	2 คะแนน
น้อยกว่า 15 นาที	=	1 คะแนน

3.3.1.1.3 ความหมายของค่าคะแนนพฤติกรรมกรเปิดรับสื่อทั่วไป

การเปิดรับข่าวสารทั่วไปจากสื่อแต่ละประเภท วัดจากผลคูณระหว่างคะแนนความบ่อยครั้งในการรับข่าวสารกับคะแนนระยะเวลาในการเปิดรับข่าวสาร โดยกำหนด ค่าคะแนนเพื่อจัดแบ่งระดับพฤติกรรมไว้เป็น 5 ระดับดังนี้

- 1-5 คะแนน หมายถึง ปริมาณการรับข่าวสารอยู่ในระดับต่ำมาก
- 6-10 คะแนน หมายถึง ปริมาณการรับข่าวสารอยู่ในระดับต่ำ
- 11-15 คะแนน หมายถึง ปริมาณการรับข่าวสารอยู่ในระดับปานกลาง
- 16-20 คะแนน หมายถึง ปริมาณการรับข่าวสารอยู่ในระดับสูง
- 21-25 คะแนน หมายถึง ปริมาณการรับข่าวสารอยู่ในระดับสูงมาก

3.3.1.2 พฤติกรรมกรเปิดรับสื่อเกี่ยวกับโครงการ "เกษตรทฤษฎีใหม่"

วัดจากผลคูณระหว่างคะแนนความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่จากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ กับคะแนนระยะเวลาในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ

3.3.1.2.1 การให้คะแนนความบ่อยครั้งในการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับโครงการ "เกษตรทฤษฎีใหม่" มีดังนี้

คะแนนความบ่อยครั้งของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการ “เกษตรทฤษฎีใหม่”
ทางวิทยุโดยให้คะแนนดังนี้

สัปดาห์ละ 4-7 ครั้ง	= 5 คะแนน
สัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง	= 4 คะแนน
1-2 สัปดาห์ต่อครั้ง	= 3 คะแนน
3-4 สัปดาห์ต่อครั้ง	= 2 คะแนน
นานกว่านั้น	= 1 คะแนน

คะแนนความบ่อยครั้งของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการ “เกษตรทฤษฎีใหม่”
ทางโทรทัศน์ให้คะแนนดังนี้

สัปดาห์ละ 4-7 ครั้ง	= 5 คะแนน
สัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง	= 4 คะแนน
1-2 สัปดาห์ต่อครั้ง	= 3 คะแนน
3-4 สัปดาห์ต่อครั้ง	= 2 คะแนน
นานกว่านั้น	= 1 คะแนน

คะแนนความบ่อยครั้งของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการ “เกษตรทฤษฎีใหม่”
ทางหนังสือพิมพ์ให้คะแนนดังนี้

สัปดาห์ละ 4-7 ครั้ง	= 5 คะแนน
สัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง	= 4 คะแนน
1-2 สัปดาห์ต่อครั้ง	= 3 คะแนน
3-4 สัปดาห์ต่อครั้ง	= 2 คะแนน
นานกว่านั้น	= 1 คะแนน

คะแนนความบ่อยครั้งของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการ “เกษตรทฤษฎีใหม่”
จากสื่อระหว่างบุคคลให้คะแนนดังนี้

คุยทุก 1-2 วันต่อสัปดาห์	= 5 คะแนน
คุยทุก 3-4 วันต่อสัปดาห์	= 4 คะแนน
คุยทุก 5-6 วันต่อสัปดาห์	= 3 คะแนน
คุยทุก 1-2 สัปดาห์	= 2 คะแนน
นานกว่านั้น	= 1 คะแนน

คะแนนความบ่อยครั้งของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการ “เกษตรทฤษฎีใหม่”
จากสื่อเฉพาะกิจให้คะแนนดังนี้

อ่านทุกวัน	= 5 คะแนน
3-6 วันต่อสัปดาห์	= 4 คะแนน
1-2 วันต่อสัปดาห์	= 3 คะแนน
8-10 วันต่อครั้ง	= 2 คะแนน
นานกว่านั้น	= 1 คะแนน

3.3.1.2.2 การให้คะแนนระยะเวลาในการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับ
“โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่” มีดังนี้

คะแนนระยะเวลาในการฟังวิทยุต่อวันให้คะแนนดังนี้

มากกว่า 3 ชั่วโมง	= 5 คะแนน
มากกว่า 2-3 ชั่วโมง	= 4 คะแนน
มากกว่า 1-2 ชั่วโมง	= 3 คะแนน
30 นาที ถึง 1 ชั่วโมง	= 2 คะแนน
น้อยกว่า 30 นาที	= 1 คะแนน

คะแนนระยะเวลาในการดูโทรทัศน์ต่อวันให้คะแนนดังนี้

มากกว่า 3 ชั่วโมง	= 5 คะแนน
มากกว่า 2-3 ชั่วโมง	= 4 คะแนน
มากกว่า 1-2 ชั่วโมง	= 3 คะแนน
30 นาที ถึง 1 ชั่วโมง	= 2 คะแนน
น้อยกว่า 30 นาที	= 1 คะแนน

คะแนนระยะเวลาในการอ่านหนังสือพิมพ์ต่อวันให้คะแนนดังนี้

มากกว่า 30 นาที	= 5 คะแนน
มากกว่า 20-30 นาที	= 4 คะแนน
มากกว่า 10-20 นาที	= 3 คะแนน
มากกว่า 5-10 นาที	= 2 คะแนน
น้อยกว่า 5 นาที	= 1 คะแนน

คะแนนระยะเวลาในการพูดคุยกับบุคคลต่อครั้งให้คะแนนดังนี้

มากกว่า 1 ชั่วโมง	= 5 คะแนน
มากกว่า 45 นาที – 1 ชั่วโมง	= 4 คะแนน
มากกว่า 30 นาที – 45 นาที	= 3 คะแนน
15-30 นาที	= 2 คะแนน
น้อยกว่า 15 นาที	= 1 คะแนน

คะแนนระยะเวลาในการอ่านเอกสารสื่อเฉพาะกิจต่อครั้งให้คะแนนดังนี้

มากกว่า 15 นาที	= 5 คะแนน
มากกว่า 10-15 นาที	= 4 คะแนน
มากกว่า 5-10 นาที	= 3 คะแนน
มากกว่า 1-5 นาที	= 2 คะแนน
น้อยกว่า 1 นาที	= 1 คะแนน

3.3.1.2.3 ความหมายของค่าคะแนนพฤติกรรมกรรมการเปิดรับสื่อจาก "โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่"

การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่จากสื่อแต่ละประเภท วัดจากผลคูณระหว่างคะแนนความบ่อยครั้งในการรับข่าวสารกับคะแนนระยะเวลาในการเปิดรับข่าวสาร โดยกำหนดค่าคะแนนเพื่อจัดแบ่งระดับพฤติกรรมไว้เป็น 5 ระดับดังนี้

- 1-5 คะแนน หมายถึง ปริมาณการรับข่าวสารอยู่ในระดับต่ำมาก
- 6-10 คะแนน หมายถึง ปริมาณการรับข่าวสารอยู่ในระดับต่ำ
- 11-15 คะแนน หมายถึง ปริมาณการรับข่าวสารอยู่ในระดับปานกลาง
- 16-20 คะแนน หมายถึง ปริมาณการรับข่าวสารอยู่ในระดับสูง
- 21-25 คะแนน หมายถึง ปริมาณการรับข่าวสารอยู่ในระดับสูงมาก

3.3.2 การวัดตัวแปรตาม

3.3.2.1 ความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ วัดจากการตอบแบบสอบถามในตอนี่ 4 โดยให้เกษตรกรแต่ละคนเลือกตอบแบบสอบถามถ้าตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน โดยวิธีนี้จะได้ค่าคะแนนความรู้ของเกษตรกรแต่ละคน เช่น โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการที่ถูกต้องแบ่งเนื้อหา สวนผลไม้/พืชไร่ สระน้ำ โรงเรือน/ที่อยู่อาศัย ในอัตราส่วน 30 : 30 : 30 : 10

ก.) ใช่

ข.) ไม่ใช่

ค.) ไม่ทราบ

คำตอบคือใช่ ถ้าตอบใช่จะได้ 1 คะแนน ถ้าตอบข้ออื่นได้ 0 คะแนน

ความหมายของค่าคะแนนในการวัดความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่แบ่งระดับความรู้ไว้เป็น 3 ระดับ คือ

1-3 คะแนน หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ในระดับต่ำ

4-7 คะแนน หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ในระดับปานกลาง

8-10 คะแนน หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ในระดับสูง

3.3.2.2 ทักษะคิดเกี่ยวกับแนวคิด “เกษตรทฤษฎีใหม่” วัดจากแบบสอบถามในตอนี่ 5 โดยให้เกษตรกรแต่ละคนเลือกตอบแบบสอบถามซึ่งมีข้อให้เลือก 10 ข้อ คือ

ก.) เห็นด้วยมากที่สุด ข.) เห็นด้วยมาก ค.) เห็นด้วย ง.) เห็นด้วยน้อย จ.) เห็นด้วยน้อยที่สุด

การให้คะแนนขึ้นอยู่กับชนิดของข้อความว่าเป็นเชิงบวก หรือ เชิงลบ โดยในการสร้างแบบสอบถามจะมีข้อความที่เป็นทั้งเชิงบวกและเชิงลบคละกันไป เป็นข้อความสั้นๆสามารถเข้าใจได้ง่าย การวัดกระทำโดยนำคะแนนที่ได้จากการวัดทัศนคติของแต่ละคนมาหาค่าเฉลี่ย

ข้อความที่เป็นเชิงบวก ให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	5 คะแนน
เห็นด้วยมาก	4 คะแนน
เห็นด้วย	3 คะแนน
เห็นด้วยน้อย	2 คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	1 คะแนน

ความหมายของค่าคะแนนมีดังนี้

1-3 คะแนน หมายถึง เกษตรกรมีการปฏิบัติตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ในระดับต่ำ

4-7 คะแนน หมายถึง เกษตรกรมีการปฏิบัติตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ในระดับปานกลาง

8-10 คะแนน หมายถึง เกษตรกรมีการปฏิบัติตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ในระดับสูง

3.4 การทดสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น ดังนี้

3.4.1 ความเที่ยงตรง

ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม เมื่อสร้างเสร็จแล้วได้นำไปหารือกับอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Face Validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้

3.4.2 ความเชื่อมั่น

เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้วจึงได้นำแบบสอบถามไปทดสอบกับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจำนวน 10 ราย ก่อนการเก็บข้อมูลจริง (Pre-test) เพื่อทดสอบความเข้าใจ คำถามของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อหาข้อบกพร่องของคำถาม ความชัดเจนในการใช้ภาษา ลักษณะของการตั้งคำถาม ได้ผลสรุปดังนี้

3.4.2.1 การทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความรู้

ผู้วิจัย ใช้วิธีการทดสอบแบบแบ่งครึ่งข้อสอบออกเป็นข้อครึ่งหนึ่ง และข้อคู่อีกครึ่งหนึ่ง (Split - Half reliability) โดยใช้สูตรของรูลอน คือ $r_{tt} = 1 - (\sigma_d^2 / \sigma_x^2)$ โดย (ประคองกรรณสูต, 2542 : 39)

r_{tt} = สัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยงชนิดแบ่งครึ่งโดยสูตรของรูลอน

σ_d^2 = ค่าความแปรปรวนของความแตกต่าง ระหว่างคะแนนแต่ละคนที่ได้รับจากการทดสอบทั้งสองส่วน

σ_x^2 = ค่าความแปรปรวนของคะแนนของคนทั้งกลุ่ม

จากการคำนวณได้ค่า $r_{tt} = 0.7663$

3.4.2.2 การทดสอบความสอดคล้องภายในของแบบสอบถาม

ในส่วนนี้ผู้วิจัยได้ใช้การทดสอบความสอดคล้องภายในของแบบสอบถามในส่วนที่เป็น Rating Scale โดยใช้สูตรด้วยสูตรสัมประสิทธิ์ (α - coefficient) จากวิธีการของ ครอนบาช (Cronbach) โดย (ประคอง วรรณสุด, 2542 : 46)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left\{ \frac{1 - \sum_i^2 S_i^2}{S_x^2} \right\}$$

k = จำนวนข้อสอบ

S_i^2 = ค่าความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S_x^2 = ค่าความแปรปรวนของคะแนนของผู้รับการทดสอบทั้งหมด

จากการคำนวณได้ค่า $\alpha = 0.7718$

3.5 การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล

มีวิธีการทางสถิติเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.5.1 การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive method) เพื่ออธิบายลักษณะของข้อมูลส่วนตัว ซึ่งประกอบด้วยเรื่องต่างๆ คือ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา รายได้ ปริมาณการรับข่าวสารทั่วไปจากสื่อต่างๆ ปริมาณการรับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่จากสื่อต่างๆ รวมถึงบทบาทและความน่าเชื่อถือของสื่อต่างๆ ที่มีต่อโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ โดยการหาค่าร้อยละ (percentage) และคะแนนเฉลี่ย (average) แล้วนำเสนอข้อมูลด้วย ตารางแจกแจงความถี่ โดยสูตรในการหาค่าร้อยละ คือ

$$P = \frac{M}{N} \times 100$$

โดย P คือ ค่าร้อยละ

M คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบคำถามนั้น

N คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

3.5.2 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (quantitative method) เนื่องจากสมมติฐานข้อ 1-12 เป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม จึงใช้สถิติการวิเคราะห์เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

ส่วนสมมติฐานข้อที่ 13 เป็นการทดสอบความแตกต่างว่าสื่อใดมีบทบาทมากที่สุดในด้านความรู้ ด้านทัศนคติ และด้านการนำไปปฏิบัติ สถิติที่ใช้ในการทดสอบคือ χ^2 (Chi-square)

3.5.3 การวิเคราะห์เชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์กลุ่มแบบเจาะลึก (Indepth Group Interview) เป็นการสัมภาษณ์กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ในจังหวัดอุทัย จำนวน 5 ราย และ เจ้าหน้าที่จากสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุทัย ซึ่งเป็นผู้มีส่วนรับผิดชอบโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่โดยตรง จำนวน 3 ราย

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ในบทนี้เป็นการเสนอรายงานผลการวิจัยในเรื่อง "การเปิดรับสื่อ ความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติตามโครงการ "เกษตรทฤษฎีใหม่" ตามแนวพระราชดำริ : กรณีศึกษาจังหวัดอยุธยา โดยได้แบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) โดยใช้สถิติร้อยละ ความถี่ และค่าเฉลี่ยเพื่ออธิบาย

1. ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
2. พฤติกรรมการเปิดรับการสื่อสารทั่วไป
3. พฤติกรรมการเปิดรับการสื่อสารในเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่
4. ระดับความรู้ของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่
5. ระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่
6. การนำเกษตรทฤษฎีใหม่ไปปฏิบัติ

ตอนที่ 2 เป็นการทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis Testing) โดยใช้สถิติในการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยวิธีของ Pearson เพื่อคิดหาความสัมพันธ์ระหว่าง

1. การเปิดรับสื่อทั่วไปกับความรู้เกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร
2. การเปิดรับสื่อทั่วไปกับทัศนคติเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร
3. การเปิดรับสื่อทั่วไปกับการนำไปปฏิบัติตามแนวทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร
4. การเปิดรับสื่อเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่กับความรู้ของเกษตรกร
5. การเปิดรับสื่อเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่กับทัศนคติของเกษตรกร
6. การเปิดรับสื่อเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่กับการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของ เกษตรกร
7. การเปิดรับสื่อเฉพาะกิจเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่กับความรู้ของเกษตรกร
8. การเปิดรับสื่อเฉพาะกิจเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่กับทัศนคติของเกษตรกร
9. การเปิดรับสื่อเฉพาะกิจเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่กับการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร
10. ความรู้กับทัศนคติเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

11. ความรู้กับการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

12. ทักษะคติกับการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

ตอนที่ 3 เป็นการทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis Testing) โดยใช้สถิติไค-สแควร์ (Chi-square) เป็นตัวทดสอบว่า ประเภทสื่อที่เปิดรับมีความสัมพันธ์กับบทบาทต่อ ความรู้ ทักษะคติ และการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ตามสมมติฐานข้อที่ 13

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์เชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์กลุ่มแบบเจาะลึก (Indepth Group Interview) ทั้งเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ และเจ้าหน้าที่จากสำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดอุยธยา ซึ่งเป็นผู้มีส่วนรับผิดชอบโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ในจังหวัดอุยธยาโดยตรง

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เชิงพรรณนา

1. ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	24	70.6
หญิง	10	29.4
รวม	34	100.0

จากการสำรวจการเปิดรับการสื่อสารของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ในจังหวัดอุยธยา โดยวิธีการสุ่มตัวอย่าง และได้จำนวนตัวอย่างทั้งหมด 34 ตัวอย่าง จากจำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการทั้งหมด 130 ราย สรุปได้ดังนี้

เพศ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ เป็นเพศชาย 24 คน คิดเป็นร้อยละ 70.6 และเพศหญิง 10 คน คิดเป็นร้อยละ 29.4 (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามฐานะในครอบครัว

ฐานะในครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
หัวหน้าครอบครัว	23	67.6
สมาชิกในครอบครัว	11	32.4
รวม	34	100.0

ฐานะในครอบครัว แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ หัวหน้าครอบครัว จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 67.6 สมาชิกในครอบครัว จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 32.4 (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
25 – 35	4	11.77
36 – 45	6	17.65
46 – 55	9	26.47
56 – 65	12	35.29
66 ปีขึ้นไป	3	8.82
รวม	34	100.00

อายุ เนื่องจากเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีอายุที่หลากหลายตั้งแต่อายุต่ำสุดที่สำรวจพบคือ 26 ปี จนถึงสูงที่สุดคือ 72 ปี ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการจัดแบ่งกลุ่มอายุออกเป็น 5 กลุ่มคือ กลุ่มที่มีอายุระหว่าง 25-35 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 11.77 ผู้ที่มีอายุระหว่าง 36-45 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 17.65 ผู้ที่มีอายุระหว่าง 46-55 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 26.47 ผู้ที่มีอายุระหว่าง 56-65 ปี มีจำนวนมากที่สุดคือ 12 คน คิดเป็นร้อยละ 35.29 และ ผู้ที่มีอายุมากกว่า 66 ปีซึ่งมีจำนวนน้อยที่สุดคือ 3 คน คิดเป็นร้อยละ 8.82 (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ป.1 - ป.6 หรือเทียบเท่า	27	79.4
ม.1 - ม.3 หรือเทียบเท่า	2	5.9
ม. 4 - ม. 6 หรือเทียบเท่า	3	8.8
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	1	2.9
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	1	2.9
รวม	34	100.0

ระดับการศึกษา แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือระดับ ป.1-ป.6 จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 79.4 ระดับม.1-ม.3 จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.9 ระดับ ม.4-ม.6 จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8 ระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 ระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพหลัก

อาชีพหลัก	จำนวน	ร้อยละ
ทำนา ทำสวน ทำไร่ เลี้ยงสัตว์	32	94.1
รับจ้างทั่วไป	1	2.9
อื่น ๆ	1	2.9
รวม	34	100.0

อาชีพหลัก แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มคือ กลุ่มที่ 1 เป็นเกษตรกรที่มีอาชีพทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 94.2 กลุ่มที่ 2 เป็นผู้ที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 และกลุ่มที่ 3 ผู้ที่มีอาชีพอื่น ๆ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพรอง

อาชีพรอง	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีอาชีพรอง	12	35.3
ทำนา ทำสวน ทำไร่ เลี้ยงสัตว์	4	11.8
ค้าขาย	6	17.6
รับจ้างทั่วไป	5	14.7
อื่น ๆ	7	20.6
รวม	34	100.0

อาชีพรอง แบ่งออกเป็น 5 กลุ่มคือ กลุ่มที่ 1 เป็นผู้ที่ไม่มอาชีพรอง จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 35.3 กลุ่มที่ 2 ผู้ที่มีอาชีพทำนา ทำสวน ทำไร่ เลี้ยงสัตว์ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8 กลุ่มที่ 3 ผู้ที่มีอาชีพค้าขาย จำนวน 6 คน คิดเป็น ร้อยละ 17.6 กลุ่มที่ 4 ผู้ที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 14.7 และกลุ่มที่ 5 ผู้ที่มีอาชีพอื่นนอกเหนือจากที่ระบุ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 20.6 (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพการสมรส

สถานภาพการสมรส	จำนวน	ร้อยละ
โสด	1	2.9
สมรส	33	97.1
รวม	34	100.0

สถานภาพสมรส แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ โสด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 ส่วนที่เหลือเป็นผู้เข้าร่วมโครงการที่แต่งงานแล้วจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 97.1 (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้ต่อปี

รายได้	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท	14	41.18
50,001 – 100,000 บาท	6	17.65
100,001 – 150,000 บาท	8	23.53
105,001 – 200,000 บาท	4	11.76
มากกว่า 200,001 บาท	2	5.88
รวม	34	100.0

รายได้ แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม คือ รายได้เฉลี่ยต่อปีต่ำกว่า 50,000 บาท จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 41.18 รายได้เฉลี่ย 50,001 ถึง 100,000 บาท จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 17.65 รายได้เฉลี่ยต่อปี 100,001 ถึง 150,000 บาท จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 23.53 รายได้เฉลี่ยต่อปี 150,001 ถึง 200,000 บาท จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 11.76 และรายได้เฉลี่ยต่อปี มากกว่า 200,001 บาท จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.88 (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามแหล่งที่มาของรายได้

แหล่งที่มาของรายได้	จำนวน	ร้อยละ
การเกษตร	32	94.1
ค่าจ้างแรงงาน	1	2.9
อื่น ๆ	1	2.9
รวม	34	100.0

ที่มาของรายได้ส่วนใหญ่ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มคือ เป็นรายได้จากการเกษตร จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 94.1 จากค่าจ้างแรงงาน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 และรายได้จากแหล่งอื่น ๆ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 (ตารางที่ 9)

2. พฤติกรรมการเปิดรับการสื่อสารโดยทั่วไป จำแนกตามประเภทของสื่อชนิดต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการเปิดรับข่าวสารทั่วไปทางวิทยุ

การเปิดรับข่าวสารทั่วไปทางวิทยุ	จำนวน	ร้อยละ
ฟังวิทยุ	23	67.6
ไม่ฟังวิทยุ	11	32.4
รวม	34	100.0

สื่อวิทยุ จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 34 คน พบว่ามีผู้ฟังวิทยุจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 67.6 และผู้ที่ไม่ฟังวิทยุ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 32.4 (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารทั่วไปทางวิทยุ

ความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารทั่วไปทางวิทยุ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ฟังวิทยุ	11	23.4
1-2 วันต่อสัปดาห์	1	2.9
3-6 วันต่อสัปดาห์	4	11.8
ฟังทุกวัน	18	52.9
รวม	34	100.0

สำหรับความบ่อยครั้งในการฟังวิทยุในเรื่องทั่ว ๆ ไปนั้น ส่วนใหญ่จะฟังวิทยุทุกวัน จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 52.9 ฟัง 3-6 วันต่อสัปดาห์จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8 และฟัง 1-2 วันต่อสัปดาห์ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 และผู้ที่ไม่เคยฟังวิทยุเลยจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 32.4 (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาในการเปิดรับ
ข่าวสารทั่วไปทางวิทยุ

ระยะเวลาในการเปิดรับ ข่าวสารทั่วไปทางวิทยุ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ฟังวิทยุ	11	32.4
น้อยกว่า 30 นาที	1	2.9
30 นาที - 1 ชั่วโมง	10	29.4
มากกว่า 1 - 2 ชั่วโมง	10	29.4
มากกว่า 2 - 3 ชั่วโมง	1	2.9
มากกว่า 3 ชั่วโมง	1	2.9
รวม	34	100.0

ส่วนระยะเวลาในการฟังวิทยุในแต่ละครั้งมีดังนี้ น้อยกว่า 30 นาทีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 30 นาที-1ชั่วโมง จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 29.4 มากกว่า 1-2 ชั่วโมง จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 29.4 มากกว่า 2-3 ชั่วโมงจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 มากกว่า 3 ชั่วโมงจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 และผู้ที่ไม่เคยฟังวิทยุเลยจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 32.4 (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปริมาณการรับข่าวสารทั่วไปทางวิทยุ

ปริมาณการรับข่าวสารทั่วไป ทางวิทยุ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับต่ำมาก	12	35.3
ระดับต่ำ	10	29.4
ระดับปานกลาง	10	29.4
ระดับสูง	2	5.9
ระดับสูงมาก	0	0.0
รวม	34	100.0

ปริมาณการรับข่าวสารทั่วไปจากสื่อวิทยุพบว่าในจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 34 คน มีผู้ที่ได้รับข่าวสารทั่วไปทางวิทยุอยู่ในระดับต่ำมาก จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 35.3 ผู้ที่ได้รับข่าวสารทางวิทยุอยู่ในระดับต่ำ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 29.4 ผู้ที่ได้รับข่าวสารทางวิทยุอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 29.4 และผู้ที่ได้รับข่าวสารทางวิทยุอยู่ในระดับสูง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.9 (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของประเภทรายการทางวิทยุที่กลุ่มตัวอย่างชอบฟังมากที่สุด

ประเภทรายการทางวิทยุ	จำนวนที่ฟัง	ร้อยละ	จำนวนที่ไม่ฟัง	ร้อยละ
รายการข่าว	14	41.2	20	58.8
รายการวิเคราะห์ข่าว	0	0.0	34	100.0
รายการความรู้	7	20.6	27	79.4
รายการเกี่ยวกับกีฬา	3	8.8	31	91.2
รายการละครวิทยุ	2	5.9	32	94.1
รายการบันเทิง	7	20.6	27	79.4
รายการอื่น ๆ	5	14.7	29	85.3

สำหรับรายการวิทยุที่กลุ่มตัวอย่างชอบฟังมากที่สุดพบว่าชอบฟังรายการข่าวจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 41.2 รายการความรู้จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 20.6 รายการเกี่ยวกับกีฬาจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8 รายการละครวิทยุจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.9 รายการบันเทิง เช่น เพลง หมอลำ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 20.6 รายการอื่น ๆ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 14.7 และรายการวิเคราะห์ข่าวไม่มีผู้สนใจฟังเลย (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของสถานีวิจัยที่กลุ่มตัวอย่างชอบฟังเป็นประจำ

สถานีวิจัย	จำนวนที่ฟัง	ร้อยละ	จำนวนที่ไม่ฟัง	ร้อยละ
สถานีวิจัยแห่งประเทศไทย	13	38.2	21	61.8
อ.ส.ม.ท.	5	14.7	29	85.3
ทหารอากาศ 019	0	0.0	34	100.0
ท.พ. 2	0	0.0	34	100.0
อื่น ๆ	11	32.4	23	67.6

ในเรื่องของสถานีวิจัยที่กลุ่มตัวอย่างฟังเป็นประจำพบว่า สถานีวิจัยแห่งประเทศไทย มีผู้ฟังจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 38.2 สถานีวิจัย อ.ส.ม.ท. มีผู้ฟังจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 14.7 สถานีวิจัยอื่น ๆ มีผู้ฟังจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 32.4 สถานีวิจัยทหารอากาศ 019 และสถานีวิจัย ท.พ. 2 ไม่มีผู้ฟังเลย (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการเปิดรับข่าวสารทั่วไปทางโทรทัศน์

การเปิดรับข่าวสารทั่วไปทางโทรทัศน์	จำนวน	ร้อยละ
ดูโทรทัศน์	34	100.0
ไม่ดูโทรทัศน์	0	0.0
รวม	34	100.0

สื่อโทรทัศน์ จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 34 คน พบว่าดูโทรทัศน์ทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100 (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความบ่อยครั้งในการเปิดรับ
ข่าวสารทั่วไปทางโทรทัศน์

ความบ่อยครั้งในการเปิดรับ ข่าวสารทั่วไปทางโทรทัศน์	จำนวน	ร้อยละ
ดูมากกว่า 10 วันต่อครั้ง	5	14.7
ดู 8-10 วันต่อครั้ง	0	0.0
ดู 1-2 วันต่อสัปดาห์	0	0.0
ดู 3-6 วันต่อสัปดาห์	0	0.0
ดูทุกวัน	29	85.3
รวม	34	100.0

สำหรับความบ่อยครั้งในการดูโทรทัศน์ในเรื่องทั่ว ๆ ไปนั้น ส่วนใหญ่จะดูทุกวัน
จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 85.3 และดูมากกว่า 8-10 วันต่อครั้ง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ
14.7 (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 18 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาในการเปิดรับ
ข่าวสารทั่วไปทางโทรทัศน์

ระยะเวลาในการเปิดรับ ข่าวสารทั่วไปทางโทรทัศน์	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 30 นาที	1	2.9
30 นาที – 1 ชั่วโมง	7	20.6
มากกว่า 1 – 2 ชั่วโมง	13	38.2
มากกว่า 2-3 ชั่วโมง	8	23.5
มากกว่า 3 ชั่วโมง	5	14.7
รวม	34	100.0

ส่วนระยะเวลาในการดูโทรทัศน์ในแต่ละครั้งมีดังนี้ น้อยกว่า 30 นาทีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 30 นาที-1 ชั่วโมง จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 20.6 มากกว่า 1-2 ชั่วโมง จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 38.2 มากกว่า 2-3 ชั่วโมงจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 23.5 และ มากกว่า 3 ชั่วโมงจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 14.7 (ตารางที่ 18)

ตารางที่ 19 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปริมาณการรับข่าวสารทั่วไปทางโทรทัศน์

ปริมาณการรับข่าวสารทั่วไปทางโทรทัศน์	จำนวน	ร้อยละ
ระดับต่ำมาก	5	14.7
ระดับต่ำ	5	14.7
ระดับปานกลาง	11	32.4
ระดับสูง	8	23.5
ระดับสูงมาก	5	14.7
รวม	34	100.0

ปริมาณการรับข่าวสารทั่วไปจากสื่อโทรทัศน์พบว่าในจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 34 คน มีผู้ที่ได้รับข่าวสารทั่วไปทางโทรทัศน์อยู่ในระดับต่ำมาก จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 14.7 ผู้ที่ได้รับข่าวสารทางโทรทัศน์อยู่ในระดับต่ำ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 14.7 ผู้ที่ได้รับข่าวสารทางโทรทัศน์อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 32.4 ผู้ที่ได้รับข่าวสารทางโทรทัศน์อยู่ในระดับสูง จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 23.5 และผู้ที่ได้รับข่าวสารทางโทรทัศน์อยู่ในระดับสูงมาก จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 14.7 (ตารางที่ 19)

ตารางที่ 20 จำนวนและร้อยละของประเภทรายการทางโทรทัศน์ที่กลุ่มตัวอย่างชอบดูมากที่สุด

ประเภทรายการทางโทรทัศน์	จำนวนที่ดู	ร้อยละ	จำนวนที่ไม่ดู	ร้อยละ
รายการข่าว	32	94.1	2	5.9
รายการวิเคราะห์ข่าว	1	2.9	33	97.1
รายการความรู้	18	52.9	16	47.1
รายการเกี่ยวกับกีฬา	8	23.5	26	76.5
รายการบันเทิง	17	50.0	17	50.0
รายการสารคดี	8	23.5	26	76.5
รายการอื่น ๆ	6	17.6	28	82.4

สำหรับรายการโทรทัศน์ที่กลุ่มตัวอย่างชอบดูมากที่สุดพบว่าชอบดูรายการข่าว จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 94.1 รายการความรู้จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 52.9 รายการเกี่ยวกับกีฬาจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 23.5 รายการบันเทิง เช่น ละคร ภาพยนตร์ ดนตรี เกมโชว์ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 50 รายการสารคดี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 23.5 รายการอื่น ๆ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 17.6 และรายการวิเคราะห์ข่าวจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 (ตารางที่ 20)

ตารางที่ 21 จำนวนและร้อยละของสถานีโทรทัศน์ที่กลุ่มตัวอย่างชอบดูเป็นประจำ

สถานีโทรทัศน์	จำนวนที่ดู	ร้อยละ	จำนวนที่ไม่ดู	ร้อยละ
สถานีโทรทัศน์ช่อง 3	23	67.6	11	32.4
สถานีโทรทัศน์ช่อง 5	16	47.1	18	52.9
สถานีโทรทัศน์ช่อง 7	31	91.2	3	8.8
สถานีโทรทัศน์ช่อง 9	18	52.9	16	47.1
สถานีโทรทัศน์ช่อง 11	11	32.4	23	67.6
สถานีโทรทัศน์ ITV	9	26.5	25	73.5

ในเรื่องของสถานีโทรทัศน์ที่กลุ่มตัวอย่างดูเป็นประจำพบว่า สถานีโทรทัศน์ช่อง 3 มีผู้ดูจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 67.6 สถานีโทรทัศน์ช่อง 5 มีผู้ดูจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 47.1 สถานีโทรทัศน์ช่อง 7 มีผู้ดูจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 91.2 สถานีโทรทัศน์ช่อง 9 มีผู้ดูจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 52.9 สถานีโทรทัศน์ช่อง 11 มีผู้ดูจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 32.4 และ สถานีโทรทัศน์ ITV มีผู้ดูจำนวน 9 คน (ตารางที่ 21)

ตารางที่ 22 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการเปิดรับข่าวสารทั่วไปทางหนังสือพิมพ์

การเปิดรับข่าวสารทั่วไปทางหนังสือพิมพ์	จำนวน	ร้อยละ
อ่านหนังสือพิมพ์	23	67.6
ไม่อ่านหนังสือพิมพ์	11	32.4
รวม	34	100.0

สื่อหนังสือพิมพ์ จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 34 คน พบว่ามีผู้อ่านหนังสือพิมพ์จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 37.6 และผู้ที่ไม่ได้อ่านหนังสือพิมพ์จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 32.4 (ตารางที่ 22)

ตารางที่ 23 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารทั่วไปทางหนังสือพิมพ์

ความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารทั่วไปทางหนังสือพิมพ์	จำนวน	ร้อยละ
ไม่อ่านหนังสือพิมพ์	11	32.4
อ่านนานกว่า 10 วันต่อครั้ง	2	5.9
อ่าน 8-10 วันต่อครั้ง	0	0.0
อ่าน 1-2 วันต่อสัปดาห์	2	5.9
อ่าน 3-6 วันต่อสัปดาห์	10	29.4
อ่านทุกวัน	9	26.5
รวม	34	100.0

สำหรับความบ่อยครั้งในการอ่านหนังสือพิมพ์ในเรื่องทั่ว ๆ ไปนั้น ส่วนใหญ่จะอ่าน 3-6 วันต่อสัปดาห์ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 29.4 อ่านทุกวัน จำนวน 9 คน คิดเป็น ร้อยละ 26.5 อ่าน 1-2 วันต่อสัปดาห์จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.9 อ่านนานกว่า 8-10 วันต่อครั้งจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.9 และผู้ที่ไม่ได้อ่านหนังสือพิมพ์เลยจำนวน 11 คน คิดเป็น ร้อยละ 32.4 (ตารางที่ 23)

ตารางที่ 24 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาในการเปิดรับข่าวสาร
ทั่วไปทางหนังสือพิมพ์

ระยะเวลาในการเปิดรับ ข่าวสารทั่วไปทางหนังสือพิมพ์	จำนวน	ร้อยละ
ไม่อ่านหนังสือพิมพ์	11	32.4
น้อยกว่า 5 นาที	3	8.8
มากกว่า 5-10 นาที	4	11.8
มากกว่า 10-20 นาที	1	2.9
มากกว่า 20-30 นาที	3	8.8
มากกว่า 30 นาที	12	35.3
รวม	34	100.0

ส่วนระยะเวลาในการอ่านหนังสือพิมพ์ในแต่ละครั้งมีดังนี้ น้อยกว่า 5 นาที จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8 5-20 นาที จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8 มากกว่า 10-20 นาที จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 มากกว่า 20-30 นาที จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8 มากกว่า 30 นาที จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 35.3 และผู้ที่ไม่ได้อ่านหนังสือพิมพ์เลยจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 32.4 (ตารางที่ 24)

ตารางที่ 25 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปริมาณการรับข่าวสารทั่วไป
ทางหนังสือพิมพ์

ปริมาณการรับข่าวสารทั่วไป ทางหนังสือพิมพ์	จำนวน	ร้อยละ
ระดับต่ำมาก	16	47.1
ระดับต่ำ	5	14.7
ระดับปานกลาง	0	0.0
ระดับสูง	9	26.4
ระดับสูงมาก	4	11.8
รวม	34	100.0

ปริมาณการรับข่าวสารทั่วไปจากสื่อหนังสือพิมพ์พบว่าในจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 34 คน มีผู้ที่ได้รับข่าวสารทั่วไปทางหนังสือพิมพ์อยู่ในระดับต่ำมาก จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 47.1 ผู้ที่ได้รับข่าวสารทางหนังสือพิมพ์อยู่ในระดับต่ำ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 14.7 ผู้ที่ได้รับข่าวสารทางหนังสือพิมพ์อยู่ในระดับปานกลางไม่มี ผู้ที่ได้รับข่าวสารทางหนังสือพิมพ์อยู่ในระดับสูง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 26.4 และผู้ที่ได้รับข่าวสารทางหนังสือพิมพ์อยู่ในระดับสูงมาก จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8 (ตารางที่ 25)

ตารางที่ 26 จำนวนและร้อยละของหนังสือพิมพ์ที่กลุ่มตัวอย่างชอบอ่านเป็นประจำ

หนังสือพิมพ์	จำนวนที่อ่าน	ร้อยละ	จำนวนที่ไม่อ่าน	ร้อยละ
ไทยรัฐ	22	64.7	12	35.3
เดลินิวส์	7	20.6	27	79.4
ข่าวสด	5	14.7	29	85.3
มติชน	3	8.8	31	91.2
สยามรัฐ	0	0.0	34	100.0
หนังสือพิมพ์อื่น ๆ	1	2.9	33	97.1

สำหรับหนังสือพิมพ์ที่กลุ่มตัวอย่างอ่านบ่อยที่สุดพบว่าอ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 64.7 อ่านหนังสือพิมพ์เดลินิวส์จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 20.6 อ่านหนังสือพิมพ์ข่าวสดจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 14.7 อ่านหนังสือพิมพ์มติชน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8 อ่านหนังสือพิมพ์อื่น ๆ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 และไม่มีผู้อ่านหนังสือพิมพ์สยามรัฐเลย (ตารางที่ 26)

ตารางที่ 27 จำนวนและร้อยละของประเภทคอลัมน์ในหนังสือพิมพ์ที่กลุ่มตัวอย่างชอบอ่านมากที่สุด

ประเภทคอลัมน์ในหนังสือพิมพ์	จำนวน ที่อ่าน	ร้อยละ	จำนวน ที่ไม่อ่าน	ร้อยละ
ข่าวอาชญากรรม	7	20.6	27	79.4
ข่าวราชการทั่ว ๆ ไป	10	29.4	24	70.6
ข่าวสังคม	5	14.7	29	85.3
สารคดี-ความรู้	20	58.8	14	41.2
ข่าวบันเทิง ดารา	4	11.8	30	88.2
ข่าวกีฬา	0	0.0	34	100.0
ข่าวการบ้านการเมืองในประเทศ	8	23.5	26	76.5
นวนิยาย	11	32.4	23	67.6
ข่าวการบ้านการเมืองต่างประเทศ	0	0.0	34	100.0
คอลัมน์ตอบปัญหา	4	11.8	30	88.2
เรื่องอื่น ๆ	3	8.8	31	91.2

ในเรื่องของข่าวสารในหนังสือพิมพ์ที่กลุ่มตัวอย่างชอบอ่านพบว่าอ่านข่าวอาชญากรรม จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 20.6 อ่านข่าวราชการทั่ว ๆ ไปจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 29.4 อ่านข่าวสังคมจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 14.7 อ่านข่าวสารคดี-ความรู้ เช่น ข่าวเกษตรกร ท้องเที่ยวจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 58.8 อ่านข่าวบันเทิง ดาราจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8 อ่านข่าวการบ้านการเมืองในประเทศ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 23.5 อ่านนวนิยาย จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 32.4 อ่านคอลัมน์ตอบปัญหา เช่น ห่วงแพทย์ หมอดูจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8 และเรื่องอื่น ๆ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8 และไม่มีผู้อ่านข่าวกีฬา และข่าวการบ้านการเมืองต่างประเทศเลย (ตารางที่ 27)

ตารางที่ 28 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการเปิดรับข่าวสารทั่วไปทางสื่อบุคคล

การเปิดรับข่าวสารทั่วไปทางสื่อบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
พูดคุยข่าวสารทั่วไป	34	100.0
ไม่พูดคุยข่าวสารทั่วไป	0	0.0
รวม	34	100.0

สื่อบุคคล จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 34 คน พบว่าพูดคุยข่าวสารทั่วไปกับบุคคลที่คุ้นเคยจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 100 (ตารางที่ 28)

ตารางที่ 29 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามบุคคลที่คุ้นเคยในการพูดคุยเรื่องข่าวสารทั่วไปทางสื่อบุคคล

ประเภทของบุคคลที่พูดคุย	จำนวนที่พูดคุย	ร้อยละ	จำนวนที่ไม่พูดคุย	ร้อยละ
สามี/ภรรยา	26	76.5	8	23.5
บิดา มารดา ญาติพี่น้อง	16	47.1	18	52.9
เพื่อน	27	79.4	7	20.6
เจ้าหน้าที่พัฒนาชนบท	16	47.1	18	52.9
ผู้นำหมู่บ้าน	14	41.2	20	58.8
บุคคลอื่นๆ	7	20.6	27	79.4

สำหรับบุคคลที่กลุ่มตัวอย่างคุ้นเคยและพูดคุยข่าวสารทั่วไปด้วยได้แก่ สามี/ภรรยา จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 76.5 บิดา มารดา ญาติพี่น้องจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 47.1 เพื่อนจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 79.4 เจ้าหน้าที่พัฒนาชนบทจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 47.1 ผู้นำหมู่บ้านจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 41.2 และอื่นๆ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 20.6 (ตารางที่ 29)

ตารางที่ 30 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความบ่อยครั้งในการพูดคุยในเรื่อง
ข่าวสารทั่วไปทางสื่อบุคคล

ความบ่อยครั้งในการพูดคุยเรื่อง ข่าวสารทั่วไปทางสื่อบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
คือนานกว่า 2 สัปดาห์ต่อครั้ง	3	8.8
คุยทุก 1-2 สัปดาห์	4	11.8
คุยทุก 5-6 วันต่อสัปดาห์	0	0.0
คุยทุก 3-4 วันต่อสัปดาห์	10	29.4
คุยทุก 1-2 วัน	17	50.0
รวม	34	100.0

สำหรับความบ่อยครั้งในการพูดคุยกับบุคคลอื่น ๆ เกี่ยวกับข่าวสารทั่วไปนั้นส่วนใหญ่
จะคุยทุก 1-2 วันจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 50 คุยทุก 3-4 วันต่อสัปดาห์จำนวน 10 คน คิดเป็น
ร้อยละ 29.4 คุยทุก 1-2 สัปดาห์จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8 และนานกว่า 2 สัปดาห์ต่อครั้ง
จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8 (ตารางที่ 30)

ตารางที่ 31 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาในการพูดคุย
ข่าวสารทั่วไปทางสื่อบุคคล

ระยะเวลาในการพูดคุย ข่าวสารทั่วไปทางสื่อบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 15 นาที	2	5.9
15 - 30 นาที	9	26.5
มากกว่า 30 นาที - 45 นาที	7	20.6
มากกว่า 45 นาที - 1 ชั่วโมง	4	11.8
มากกว่า 1 ชั่วโมง	12	35.3
รวม	34	100.0

ส่วนระยะเวลาในการพูดคุยกับบุคคลอื่น ๆ ในแต่ละครั้งมีดังนี้ น้อยกว่า 5 นาที จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.9 15-30 นาที จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 26.5 มากกว่า 30 นาที-45 นาทีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 20.6 มากกว่า 45 นาที-1 ชั่วโมงจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8 มากกว่า 1 ชั่วโมงจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 35.3 (ตารางที่ 31)

ตารางที่ 32 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปริมาณการรับข่าวสารทั่วไปทางสื่อบุคคล

ปริมาณการรับข่าวสารทั่วไปทางสื่อบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
ระดับต่ำมาก	7	20.5
ระดับต่ำ	6	17.6
ระดับปานกลาง	6	17.6
ระดับสูง	8	23.5
ระดับสูงมาก	7	20.6
รวม	34	100.0

ปริมาณการรับข่าวสารทั่วไปจากสื่อบุคคลพบว่าในจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 34 คน มีผู้ที่ได้รับข่าวสารจากสื่อบุคคลอยู่ในระดับต่ำมาก จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 20.5 ผู้ที่ได้รับข่าวสารจากสื่อบุคคลอยู่ในระดับต่ำ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 17.6 ผู้ที่ได้รับข่าวสารจากสื่อบุคคลอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 6 คนคิดเป็นร้อยละ 17.6 ผู้ที่ได้รับข่าวสารจากสื่อบุคคลอยู่ในระดับสูงจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 23.5 และผู้ที่ได้รับข่าวสารจากสื่อบุคคลในระดับสูงมากจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 20.6 (ตารางที่ 32)

3. พฤติกรรมการเปิดรับการสื่อสารในเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ จำแนกตามประเภทของสื่อชนิดต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ 33 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการเปิดรับข่าวสารเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ทางวิทยุ

การเปิดรับข่าวสารเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ทางวิทยุ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้ฟังวิทยุเลย	11	32.4
ฟังเรื่องทฤษฎีใหม่ทางวิทยุ	21	61.8
ไม่ฟังเรื่องทฤษฎีใหม่ทางวิทยุ	2	5.9
รวม	34	100.0

สื่อวิทยุ จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 34 คน พบว่ามีผู้เคยฟังเกษตรทฤษฎีใหม่จากวิทยุจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 61.8 ผู้ที่ไม่เคยฟังเกษตรทฤษฎีใหม่จากวิทยุจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.9 และผู้ที่ไม่เคยฟังวิทยุเลยจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 32.4 (ตารางที่ 33)

ตารางที่ 34 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความบ่อยครั้งในการฟังเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ทางวิทยุ

ความบ่อยครั้งในการฟังเรื่องทฤษฎีใหม่ทางวิทยุ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้ฟังวิทยุเลย	11	32.4
ฟังวิทยุแต่ไม่เคยได้ยินเรื่องทฤษฎีใหม่เลย	2	5.9
ฟังเรื่องทฤษฎีใหม่นานกว่า 4 สัปดาห์ต่อครั้ง	5	14.7
ฟังเรื่องทฤษฎีใหม่ 3-4 สัปดาห์ต่อครั้ง	5	14.7
ฟังเรื่องทฤษฎีใหม่ 1-2 สัปดาห์ต่อครั้ง	3	8.8
ฟังเรื่องทฤษฎีใหม่สัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง	8	23.5
ฟังเรื่องทฤษฎีใหม่สัปดาห์ละ 4-7 ครั้ง	0	0.0
รวม	34	100.0

สำหรับความบ่อยครั้งในการฟังวิทยุในเรื่องทฤษฎีใหม่นั้น จะมีผู้ที่ฟังวิทยุเกี่ยวกับเรื่องทฤษฎีใหม่ แต่ไม่เคยได้ยินเรื่องทฤษฎีใหม่เลยจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.9 ฟังวิทยุเกี่ยวกับเรื่องทฤษฎีใหม่นานกว่า 4 สัปดาห์ต่อครั้ง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 14.7 ฟังวิทยุเกี่ยวกับเรื่องทฤษฎีใหม่ 3-4 สัปดาห์ต่อครั้ง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 14.7 ฟังวิทยุเกี่ยวกับเรื่องทฤษฎีใหม่ 1-2 สัปดาห์ต่อครั้งจำนวน 3 คนคิดเป็นร้อยละ 8.8 ฟังวิทยุเกี่ยวกับเรื่องทฤษฎีใหม่ สัปดาห์ละ 2-3 ครั้งจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 23.5 และไม่เคยฟังวิทยุเลยจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 32.4 (ตารางที่ 34)

ตารางที่ 35 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาในการเปิดรับข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่ทางวิทยุ

ระยะเวลาในการเปิดรับ ข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่ทางวิทยุ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ฟังวิทยุ	11	32.4
น้อยกว่า 30 นาที	4	11.8
30 นาที - 1 ชั่วโมง	11	32.4
มากกว่า 1 - 2 ชั่วโมง	5	14.7
มากกว่า 2 - 3 ชั่วโมง	1	2.9
มากกว่า 3 ชั่วโมง	0	0.0
ฟังวิทยุแต่ไม่เคยได้ยินเรื่องทฤษฎีใหม่	2	5.9
รวม	34	100.0

ส่วนระยะเวลาในการฟังวิทยุในเรื่องทฤษฎีใหม่ในแต่ละครั้งมีดังนี้ น้อยกว่า 30 นาที จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8 30 นาที-1ชั่วโมง จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 32.4 มากกว่า 1-2 ชั่วโมงจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 14.7 มากกว่า 2-3 ชั่วโมงจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 ฟังวิทยุแต่ไม่เคยได้ยินเรื่องทฤษฎีใหม่เลยจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.9 ที่เหลือเป็นผู้ที่ไม่เคยฟังวิทยุเลยจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 32.4 (ตารางที่ 35)

ตารางที่ 36 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปริมาณการรับข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่ทางวิทยุ

ปริมาณการรับข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่ทางวิทยุ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับต่ำมาก	22	64.7
ระดับต่ำ	10	29.4
ระดับปานกลาง	2	5.9
ระดับสูง	0	0.0
ระดับสูงมาก	0	0.0
รวม	34	100.0

ปริมาณการรับข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่จากสื่อวิทยุพบว่าในจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 34 คน มีผู้ที่ได้รับข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่ทางวิทยุอยู่ในระดับต่ำมาก จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 64.6 ผู้ที่ได้รับข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่ทางวิทยุอยู่ในระดับต่ำ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 29.3 ผู้ที่ได้รับข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่ทางวิทยุอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.9 ส่วนผู้ที่ได้รับข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่ทางวิทยุในระดับสูงและระดับสูงมากไม่มี (ตารางที่ 36)

ตารางที่ 37 แสดงจำนวนและร้อยละของประเภทรายการทางวิทยุที่กลุ่มตัวอย่างได้รับฟังเรื่องทฤษฎีใหม่

ประเภทของรายการวิทยุที่ได้รับฟังเรื่องทฤษฎีใหม่	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ฟังวิทยุเลย	11	32.4
ฟังวิทยุแต่ไม่เคยได้ยินเรื่องทฤษฎีใหม่	2	5.9
รายการข่าว	12	35.3
รายการวิเคราะห์ข่าว	0	0.0
รายการความรู้	5	14.7
รายการเกี่ยวกับกีฬา	0	0.0
รายการละครวิทยุ	0	0.0
รายการบันเทิง	0	0.0
รายการอื่น ๆ	4	11.8
รวม	34	100.00

สำหรับเนื้อหาเรื่องเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่ทางวิทยุที่กลุ่มตัวอย่างได้รับฟังมาจากรายการข่าวจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 35.3 รายการความรู้จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 14.7 รายการอื่น ๆ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8 สำหรับเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องทฤษฎีใหม่ทางวิทยุในรายการวิเคราะห์ข่าว รายการเกี่ยวกับกีฬา รายการละครวิทยุ และรายการบันเทิง เช่น เพลง นมอล่า ไม่มีผู้เลือกคำตอบในข้อนี้ ที่เหลือเป็นผู้ที่ฟังวิทยุแต่ไม่เคยได้ยินเรื่องเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่เลยจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.9 และผู้ที่ไม่ฟังวิทยุเลยจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 32.4 (ตารางที่ 37)

ตารางที่ 38 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการเปิดรับข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่ทางโทรทัศน์

การเปิดรับข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่ทางโทรทัศน์	จำนวน	ร้อยละ
ดูเรื่องทฤษฎีใหม่ทางโทรทัศน์	31	91.2
ไม่ดูเรื่องทฤษฎีใหม่ทางโทรทัศน์	3	8.8
รวม	34	100.0

สื่อโทรทัศน์ จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 34 คน พบว่ามีผู้ที่เคยดูเรื่องทฤษฎีใหม่ทางโทรทัศน์จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 91.2 และผู้ที่ไม่เคยดูเรื่องทฤษฎีใหม่ทางโทรทัศน์จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8 (ตารางที่ 38)

ตารางที่ 39 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความบ่อยครั้งในการเปิดรับ
ข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่ทางโทรทัศน์

ความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่ ทางโทรทัศน์	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้ดูทฤษฎีใหม่ทางโทรทัศน์เลย	3	8.8
ดูเรื่องทฤษฎีใหม่นานกว่า 4 สัปดาห์ต่อครั้ง	4	11.8
ดูเรื่องทฤษฎีใหม่ 3-4 สัปดาห์ต่อครั้ง	2	5.9
ดูเรื่องทฤษฎีใหม่ 1-2 สัปดาห์ต่อครั้ง	14	41.2
ดูเรื่องทฤษฎีใหม่สัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง	8	23.5
ดูเรื่องทฤษฎีใหม่สัปดาห์ละ 4-7 ครั้ง	3	8.8
รวม	34	100.0

สำหรับความบ่อยครั้งในการดูเรื่องทฤษฎีใหม่ทางโทรทัศน์นั้น ส่วนใหญ่จะดู 1-2 สัปดาห์ต่อครั้งจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 41.2 ดูเรื่องทฤษฎีใหม่ทางโทรทัศน์สัปดาห์ละ 2-3 ครั้งจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 23.5 ดูเรื่องทฤษฎีใหม่ทางโทรทัศน์นานกว่า 4 สัปดาห์ต่อครั้งจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8 ดูเรื่องทฤษฎีใหม่ทางโทรทัศน์สัปดาห์ละ 4-7 ครั้งจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8 และดูเรื่องทฤษฎีใหม่ทางโทรทัศน์ 3-4 สัปดาห์ต่อครั้งจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.9 และไม่เคยดูเรื่องทฤษฎีใหม่ทางโทรทัศน์เลยจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8 (ตารางที่ 39)

ตารางที่ 40 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาในการเปิดรับข่าวสารเรื่อง
ทฤษฎีใหม่ทางโทรทัศน์

ระยะเวลาในการเปิดรับข่าวสาร เรื่องทฤษฎีใหม่ทางโทรทัศน์	จำนวน	ร้อยละ
ดูโทรทัศน์แต่ไม่เคยดูเรื่องทฤษฎีใหม่เลย	3	8.8
น้อยกว่า 30 นาที	9	26.5
30 นาที - 1 ชั่วโมง	11	32.4
มากกว่า 1 - 2 ชั่วโมง	9	26.5
มากกว่า 2-3 ชั่วโมง	2	5.9
มากกว่า 3 ชั่วโมง	0	0.0
รวม	34	100.0

ส่วนระยะเวลาในการดูโทรทัศน์เรื่องทฤษฎีใหม่ในแต่ละครั้งมีดังนี้ น้อยกว่า 30 นาที จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 26.5 30 นาที-1ชั่วโมง จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 32.4 มากกว่า 1-2 ชั่วโมงจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 26.5 มากกว่า 2-3 ชั่วโมงจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.9 ดูโทรทัศน์แต่ไม่เคยดูเรื่องทฤษฎีใหม่เลยจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8 (ตารางที่ 40)

ตารางที่ 41 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปริมาณการรับข่าวสาร
เรื่องทฤษฎีใหม่ทางโทรทัศน์

ปริมาณการรับข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่ ทางโทรทัศน์	จำนวน	ร้อยละ
ระดับต่ำมาก	17	49.9
ระดับต่ำ	10	29.5
ระดับปานกลาง	5	14.7
ระดับสูง	2	5.9
ระดับสูงมาก	0	0.0
รวม	34	100.0

ปริมาณการรับข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่จากสื่อโทรทัศน์พบว่าในจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 34 คน มีผู้ที่ได้รับข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่ทางโทรทัศน์อยู่ในระดับต่ำมาก จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 49.9 ผู้ที่ได้รับข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่ทางโทรทัศน์อยู่ในระดับต่ำ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 29.4 ผู้ที่ได้รับข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่ทางโทรทัศน์อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 14.7 ส่วนผู้ที่ได้รับข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่ทางโทรทัศน์อยู่ในระดับสูงจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.9 และผู้ที่ได้รับข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่ทางโทรทัศน์อยู่ในระดับสูงมากไม่มี (ตารางที่ 41)

ตารางที่ 42 จำนวนและร้อยละของประเภทรายการโทรทัศน์ที่กลุ่มตัวอย่างได้รับฟังเรื่องทฤษฎีใหม่

ประเภทของรายการโทรทัศน์ที่ได้รับฟังเรื่องทฤษฎีใหม่	จำนวน	ร้อยละ
รายการข่าว	17	50.0
รายการวิเคราะห์ข่าว	0	0.0
รายการความรู้	7	20.6
รายการสารคดี	2	5.9
รายการบันเทิง	0	0.0
รายการอื่น ๆ	5	14.7
ดูโทรทัศน์แต่ไม่เคยดูเรื่องทฤษฎีใหม่	3	8.8
รวม	34	100.00

สำหรับเนื้อหาของเรื่องทฤษฎีใหม่ทางโทรทัศน์ที่กลุ่มตัวอย่างได้ดูจากรายการประเภทต่าง ๆ คือได้ดูเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่จากรายการข่าวจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 50 ได้ดูเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่จากรายการความรู้จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 20.6 ได้ดูเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่จากรายการสารคดีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.9 ได้ดูเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่จากรายการอื่น ๆ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 14.7 ส่วนได้ดูเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่จากรายการวิเคราะห์ข่าวและรายการบันเทิง เช่น ละคร ภาพยนตร์ ดนตรี เกมโชว์ไม่มีผู้เลือกคำตอบในข้อนี้ และผู้ที่ ไม่เคยดูเรื่องทฤษฎีใหม่ทางโทรทัศน์เลยจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8 (ตารางที่ 42)

ตารางที่ 43 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการเปิดรับข่าวสารเรื่อง
ทฤษฎีใหม่ทางหนังสือพิมพ์

การเปิดรับข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่ ทางหนังสือพิมพ์	จำนวน	ร้อยละ
เคยอ่านเรื่องทฤษฎีใหม่ทางหนังสือพิมพ์	21	61.8
ไม่เคยอ่านเรื่องทฤษฎีใหม่ทางหนังสือพิมพ์	13	38.2
รวม	34	100.0

สื่อหนังสือพิมพ์ จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 34 คน พบว่ามีผู้อ่านเรื่องทฤษฎีใหม่ทางหนังสือพิมพ์จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 61.8 และผู้ที่ไม่ได้อ่านเรื่องทฤษฎีใหม่ทางหนังสือพิมพ์จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 38.2 (ตารางที่ 43)

ตารางที่ 44 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสาร
เรื่องทฤษฎีใหม่ทางหนังสือพิมพ์

ความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่ ทางหนังสือพิมพ์	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้อ่านทฤษฎีใหม่ทางหนังสือพิมพ์เลย	13	38.2
อ่านเรื่องทฤษฎีใหม่นานกว่า 4 สัปดาห์ต่อครั้ง	5	14.7
อ่านเรื่องทฤษฎีใหม่ 3-4 สัปดาห์ต่อครั้ง	3	8.8
อ่านเรื่องทฤษฎีใหม่ 1-2 สัปดาห์ต่อครั้ง	5	14.7
อ่านเรื่องทฤษฎีใหม่สัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง	7	20.6
อ่านเรื่องทฤษฎีใหม่สัปดาห์ละ 4-7 ครั้ง	1	2.9
รวม	34	100.0

สำหรับความบ่อยครั้งในการอ่านเรื่องทฤษฎีใหม่ทางหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่จะอ่านสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 20.6 อ่าน 1-2 สัปดาห์ต่อครั้ง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 14.7 อ่านนานกว่า 4 สัปดาห์ต่อครั้งจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 14.7 อ่าน 3-4 สัปดาห์ต่อครั้งจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8 อ่านสัปดาห์ละ 4-7 ครั้งจำนวน 1 คน

คิดเป็นร้อยละ 2.9 และไม่เคยอ่านเรื่องทฤษฎีใหม่ทางหนังสือพิมพ์เลยจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 38.2 (ตารางที่ 44)

ตารางที่ 45 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาในการเปิดรับ
ข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่ทางหนังสือพิมพ์

ระยะเวลาในการเปิดรับข่าวสาร เรื่องทฤษฎีใหม่ทางหนังสือพิมพ์	จำนวน	ร้อยละ
มากกว่า 30 นาที	7	20.6
มากกว่า 20-30 นาที	4	11.8
มากกว่า 10-20 นาที	3	8.8
5-10 นาที	3	8.8
น้อยกว่า 5 นาที	4	11.8
ไม่เคยอ่านเรื่องทฤษฎีใหม่ทางหนังสือพิมพ์เลย	13	38.2
รวม	34	100.0

ส่วนระยะเวลาในการอ่านเรื่องทฤษฎีใหม่ทางหนังสือพิมพ์ในแต่ละครั้งมีดังนี้ น้อยกว่า 5 นาที จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8 5-10 นาที จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8 มากกว่า 10-20 นาที จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8 มากกว่า 20-30 นาที จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8 มากกว่า 30 นาที จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 20.8 และผู้ที่ไม่เคยอ่านเรื่องทฤษฎีใหม่ทางหนังสือพิมพ์เลยจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 38.2 (ตารางที่ 45)

ตารางที่ 46 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปริมาณการรับข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่
ทางหนังสือพิมพ์

ปริมาณการรับข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่ ทางหนังสือพิมพ์	จำนวน	ร้อยละ
ระดับต่ำมาก	20	58.9
ระดับต่ำ	6	17.6
ระดับปานกลาง	2	5.9
ระดับสูง	5	14.7
ระดับสูงมาก	1	2.9
รวม	34	100.0

ปริมาณการรับข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่จากสื่อหนังสือพิมพ์พบว่าในจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 34 คน มีผู้ที่ได้รับข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่ทางหนังสือพิมพ์อยู่ในระดับต่ำมาก จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 58.9 ผู้ที่ได้รับข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่ทางหนังสือพิมพ์อยู่ในระดับต่ำ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 17.6 ผู้ที่ได้รับข่าวสารทางหนังสือพิมพ์อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.9 ผู้ที่ได้รับข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่ทางหนังสือพิมพ์อยู่ในระดับสูง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 14.7 และผู้ที่ได้รับข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่ทางหนังสือพิมพ์อยู่ในระดับสูงมาก จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 (ตารางที่ 46)

ตารางที่ 47 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่อ่านเรื่องทฤษฎีใหม่ทางหนังสือพิมพ์จำแนกตามคอลัมน์

เรื่องทฤษฎีใหม่ จำแนกตามคอลัมน์	จำนวนที่อ่าน	ร้อยละ	จำนวนที่ไม่อ่าน	ร้อยละ
คอลัมน์ตอบปัญหา	2	5.9	32	94.1
ข่าวภายในประเทศ	1	2.9	33	97.1
ข่าวสังคม	1	2.9	33	97.1
สารคดี-ความรู้	20	58.8	14	41.2
ข่าวราชการทั่ว ๆ ไป	7	20.6	27	79.4
คอลัมน์อื่นๆ	0	0.0	34	100.0

สำหรับเนื้อหาเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ที่กลุ่มตัวอย่างอ่านทางหนังสือพิมพ์จะมาจากคอลัมน์ตอบปัญหาจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.9 คอลัมน์ข่าวภายในประเทศจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 คอลัมน์ข่าวสังคมจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 คอลัมน์สารคดี-ความรู้ เช่น ข่าวเกษตรกร ท้องเที่ยวจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 58.8 คอลัมน์ข่าวราชการทั่ว ๆ ไปจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 20.6 และคอลัมน์อื่น ๆ จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 100 (ตารางที่ 47)

ตารางที่ 48 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการเปิดรับข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่ทางสื่อบุคคล

การเปิดรับข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่ทางสื่อบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
พุดคุยเรื่องทฤษฎีใหม่	31	91.2
ไม่พุดคุยเรื่องทฤษฎีใหม่	3	8.8
รวม	34	100.0

สื่อบุคคล จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 34 คน พบว่าโดยปกติพุดคุยข่าวสารเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่กับบุคคลที่คุ้นเคยจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 91.2 และไม่พุดคุยข่าวสารเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่กับบุคคลที่คุ้นเคยจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8 (ตารางที่ 48)

ตารางที่ 49 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามบุคคลที่คุ้นเคยในการพูดคุย
เรื่องทฤษฎีใหม่ทางสื่อบุคคล

ประเภทของบุคคลที่พูดคุย เรื่องทฤษฎีใหม่	จำนวน ที่พูดคุย	ร้อยละ	จำนวนที่ ไม่พูดคุย	ร้อยละ
สามี/ภรรยา	20	58.8	13	38.2
บิดา มารดา ญาติพี่น้อง	16	47.1	18	52.9
เพื่อน	26	76.5	8	23.5
เจ้าหน้าที่พัฒนาชนบท	18	52.9	16	47.1
ผู้นำหมู่บ้าน	13	38.2	21	61.8
บุคคลอื่น ๆ	5	14.7	29	85.3

สำหรับบุคคลที่กลุ่มตัวอย่างคุ้นเคยและพูดคุยข่าวสารเกี่ยวกับโครงการเกษตร
ทฤษฎีใหม่ด้วยได้แก่ สามี/ภรรยาจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 58.8 บิดา มารดา ญาติพี่น้อง
จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 47.1 เพื่อนจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 76.5 เจ้าหน้าที่พัฒนา
ชนบทจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 52.9 ผู้นำหมู่บ้านจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 38.2 และ
อื่น ๆ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 14.7 (ตารางที่ 49)

ตารางที่ 50 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความบ่อยครั้งในการพูดคุยใน
เรื่องทฤษฎีใหม่ทางสื่อบุคคล

ความบ่อยครั้งในการพูดคุย เรื่องทฤษฎีใหม่ทางสื่อบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
ไม่คุยเรื่องทฤษฎีใหม่เลย	3	8.8
คุยนานกว่า 2 สัปดาห์ต่อครั้ง	5	14.7
คุยทุก 1-2 สัปดาห์	6	17.6
คุยทุก 5-6 วันต่อสัปดาห์	0	0.0
คุยทุก 3-4 วันต่อสัปดาห์	10	29.4
คุยทุก 1-2 วัน	10	29.4
รวม	34	100.0

สำหรับความบ่อยครั้งในการพูดคุยกับบุคคลที่คุ้นเคยเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่นั้นส่วนใหญ่จะคุยทุก 1-2 วัน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 29.4 คุยทุก 3-4 วันต่อสัปดาห์จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 29.4 คุยทุก 1-2 สัปดาห์จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 17.6 คุยนานกว่า 2 สัปดาห์ต่อครั้ง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 14.7 คุยทุก 5-6 วันต่อสัปดาห์ ไม่มีผู้เลือกคำตอบนี้ และไม่เคยพูดคุยกับบุคคลที่คุ้นเคยเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่เลย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8 (ตารางที่ 50)

ตารางที่ 51 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาในการพูดคุยเรื่องทฤษฎีใหม่ทางสื่อบุคคล

ระยะเวลาในการพูดคุยเรื่องทฤษฎีใหม่ทางสื่อบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
ไม่คุยเรื่องทฤษฎีใหม่เลย	3	8.8
น้อยกว่า 15 นาที	4	11.8
15 – 30 นาที	10	29.4
มากกว่า 30 นาที – 45 นาที	4	11.8
มากกว่า 45 นาที – 1 ชั่วโมง	3	8.8
มากกว่า 1 ชั่วโมง	10	29.4
รวม	34	100.0

ส่วนระยะเวลาในการพูดคุยกับบุคคลคุ้นเคยเกี่ยวกับเรื่องโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ในแต่ละครั้งมีดังนี้ น้อยกว่า 15 นาที จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8 15-30 นาที จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 29.4 มากกว่า 30 นาที-45 นาทีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8 มากกว่า 45 นาที-1ชั่วโมงจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8 มากกว่า 1 ชั่วโมงจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 29.4 และไม่เคยพูดคุยกับบุคคลที่คุ้นเคยเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่เลยจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8 (ตารางที่ 51)

ตารางที่ 52 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปริมาณการรับข่าวสารเรื่อง
ทฤษฎีใหม่ทางสื่อบุคคล

ปริมาณการรับข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่ ทางสื่อบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
ระดับต่ำมาก	15	44.0
ระดับต่ำ	5	14.7
ระดับปานกลาง	4	11.8
ระดับสูง	6	17.7
ระดับสูงมาก	4	11.8
รวม	34	100.0

ปริมาณการรับข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่จากสื่อบุคคลพบว่า
ในจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 34 คน มีผู้ที่ได้รับข่าวสารเรื่องโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่จากสื่อ
บุคคล อยู่ในระดับต่ำมาก จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 44 ผู้ที่ได้รับข่าวสารเรื่องโครงการเกษตร
ทฤษฎีใหม่ จากสื่อบุคคลอยู่ในระดับต่ำ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 14.7 ผู้ที่ได้รับข่าวสารเรื่อง
โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่จากสื่อบุคคลอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 4 คนคิดเป็นร้อยละ 11.8
ผู้ที่ได้รับข่าวสารเรื่องโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่จากสื่อบุคคลอยู่ในระดับสูงจำนวน 6 คน คิดเป็น
ร้อยละ 17.7 และผู้ที่ได้รับข่าวสารจากสื่อบุคคลในระดับสูงมากจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8
(ตารางที่ 52)

ตารางที่ 53 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการเปิดรับข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่
ทางสื่อเฉพาะกิจ

การเปิดรับข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่ ทางสื่อเฉพาะกิจ	จำนวน	ร้อยละ
เคยอ่านเรื่องทฤษฎีใหม่ทางสื่อเฉพาะกิจ	26	76.5
ไม่เคยอ่านเรื่องทฤษฎีใหม่ทางสื่อเฉพาะกิจ	8	23.5
รวม	34	100.0

สื่อเฉพาะกิจ จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 34 คน พบว่าโดยปกติเคยอ่านสื่อเฉพาะกิจเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 76.5 และไม่เคยอ่านสื่อเฉพาะกิจเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่เลยจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 23.5 (ตารางที่ 53)

ตารางที่ 54 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการอ่านสื่อเฉพาะกิจเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่

ประเภทของสื่อเฉพาะกิจเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่	จำนวนที่อ่าน	ร้อยละ	จำนวนที่ไม่อ่าน	ร้อยละ
โปสเตอร์	11	32.4	23	67.6
แผ่นพับ	20	58.8	14	41.2
จดหมายข่าว	13	38.2	21	61.8
ป้ายผ้า	6	17.6	28	82.4
ใบปลิว	8	23.5	26	76.5
อื่น ๆ	1	2.9	33	97.1

สำหรับสื่อเฉพาะกิจเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ที่กลุ่มตัวอย่างเคยอ่านได้แก่โปสเตอร์จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 32.4 แผ่นพับจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 58.8 จดหมายข่าวจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 38.2 ป้ายผ้าจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 17.6 ใบปลิวจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 23.5 อื่น ๆ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 (ตารางที่ 54)

ตารางที่ 55 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความบ่อยครั้งในการเปิดรับ
ข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่ทางสื่อเฉพาะกิจ

ความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่ ทางสื่อเฉพาะกิจ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคยอ่านเรื่องทฤษฎีใหม่ทางสื่อเฉพาะกิจ	8	23.5
อ่านนานกว่า 10 วันต่อครั้ง	10	29.4
อ่าน 8-10 วันต่อครั้ง	1	2.9
อ่าน 1-2 วันต่อสัปดาห์	3	8.8
อ่าน 3-6 วันต่อสัปดาห์	8	23.5
อ่านทุกวัน	4	11.8
รวม	34	100.0

สำหรับความบ่อยครั้งในการอ่านสื่อเฉพาะกิจเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่นั้น ส่วนใหญ่จะนานกว่า 10 วันต่อครั้งจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 29.4 อ่าน 3-6 วันต่อสัปดาห์จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 23.5 อ่านทุกวันจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8 อ่านทุก 1-2 วันต่อสัปดาห์จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8 อ่านทุก 8-10 วันต่อครั้งจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 และผู้ที่ไม่เคยอ่านสื่อเฉพาะกิจเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่เลยจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 23.5 (ตารางที่ 55)

ตารางที่ 56 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาในการอ่านเรื่อง
ทฤษฎีใหม่ทางสื่อเฉพาะกิจ

ระยะเวลาในการอ่านเรื่องทฤษฎีใหม่ทางสื่อเฉพาะกิจ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคยอ่านเรื่องทฤษฎีใหม่จากสื่อเฉพาะกิจเลย	8	23.5
น้อยกว่า 1 นาที	0	0.0
มากกว่า 1-5 นาที	5	14.7
มากกว่า 5-10 นาที	4	11.8
มากกว่า 10-15 นาที	8	23.5
มากกว่า 15 นาที	9	26.5
รวม	34	100.0

ส่วนระยะเวลาในการอ่านสื่อเฉพาะกิจเกี่ยวกับเรื่องโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ในแต่ละครั้งมีดังนี้ มากกว่า 1-5 นาทีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 14.7 มากกว่า 5-10 นาทีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8 มากกว่า 10-15 นาทีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 23.5 มากกว่า 15 นาที จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 26.5 น้อยกว่า 1 นาทีไม่มีผู้เลือกคำตอบนี้ และผู้ที่ไม่เคยอ่านสื่อเฉพาะกิจเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่เลยจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 23.5 (ตารางที่ 56)

ตารางที่ 57 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปริมาณการรับข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่
ทางสื่อเฉพาะกิจ

ปริมาณการรับข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่ ทางสื่อเฉพาะกิจ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับต่ำมาก	19	55.9
ระดับต่ำ	2	5.9
ระดับปานกลาง	3	8.8
ระดับสูง	7	20.6
ระดับสูงมาก	3	8.8
รวม	34	100.0

ปริมาณการรับข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่จากสื่อเฉพาะกิจพบว่า ในจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 34 คน มีผู้ที่ได้รับข่าวสารเรื่องโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่จากสื่อบุคคลอยู่ในระดับต่ำมาก จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 55.9 ผู้ที่ได้รับข่าวสารเรื่องโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่จากสื่อบุคคลอยู่ในระดับต่ำ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.9 ผู้ที่ได้รับข่าวสารเรื่องโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่จากสื่อบุคคลอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 3 คนคิดเป็นร้อยละ 8.8 ผู้ที่ได้รับข่าวสารเรื่องโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่จากสื่อบุคคลอยู่ในระดับสูงจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 20.6 และผู้ที่ได้รับข่าวสารจากสื่อบุคคลในระดับสูงมากจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8 (ตารางที่ 57)

4. ระดับความรู้ของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ผู้วิจัยได้แบ่งระดับความรู้เกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ไว้เป็น 3 ระดับ ดังนี้

ระดับต่ำ	คือ ผู้ที่มีคะแนนอยู่ระหว่าง 1 - 3 คะแนน
ระดับปานกลาง	คือ ผู้ที่มีคะแนนอยู่ระหว่าง 4 - 7 คะแนน
ระดับสูง	คือ ผู้ที่มีคะแนนอยู่ระหว่าง 8 - 10 คะแนน

ตารางที่ 58 ระดับความรู้เกี่ยวกับเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ของกลุ่มตัวอย่าง

ระดับความรู้	จำนวน	ร้อยละ
ระดับต่ำ	1	2.9
ระดับปานกลาง	26	76.5
ระดับสูง	7	20.6
รวม	34	100.0

ซึ่งสามารถสรุปผลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 34 คน พบว่า ผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ในระดับต่ำ มีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 ผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ในระดับปานกลาง มีจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 76.5 และผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ในระดับสูง มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 20.6 (ตารางที่ 58)

5. ระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ผู้วิจัยได้แบ่งระดับทัศนคติเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ไว้เป็น 5 ระดับ ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	คือ ผู้ที่มีคะแนนอยู่ระหว่าง >4.20 – 5.00 คะแนน
เห็นด้วยมาก	คือ ผู้ที่มีคะแนนอยู่ระหว่าง >3.40 – 4.20 คะแนน
เห็นด้วย	คือ ผู้ที่มีคะแนนอยู่ระหว่าง >2.60 – 3.40 คะแนน
เห็นด้วยน้อย	คือ ผู้ที่มีคะแนนอยู่ระหว่าง >1.80 – 2.60 คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	คือ ผู้ที่มีคะแนนอยู่ระหว่าง 1.00 – 1.80 คะแนน

ตารางที่ 59 ระดับทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ของกลุ่มตัวอย่าง

ระดับทัศนคติ	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยมากที่สุด	19	55.8
เห็นด้วยมาก	12	35.2
เห็นด้วย	3	8.8
เห็นด้วยน้อย	0	0.0
เห็นด้วยน้อยที่สุด	0	0.0
รวม	34	100.0

ซึ่งสามารถสรุปผลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 34 คน พบว่า ไม่มีผู้ที่มีทัศนคติเห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุดต่อโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่เลย ผู้ที่มีทัศนคติเห็นด้วยต่อโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8 ผู้ที่มีทัศนคติเห็นด้วยต่อโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่มากจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 35.2 และผู้ที่มีทัศนคติเห็นด้วยต่อโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่มากที่สุดจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 55.8 (ตารางที่ 59)

6. การปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร ผู้วิจัยได้แบ่งระดับการปฏิบัติตามเป็น 3 ระดับ ดังนี้

การปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ในระดับต่ำคือผู้ที่มีคะแนนระหว่าง 1 – 3 คะแนน

การปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ในระดับปานกลางคือผู้ที่มีคะแนนระหว่าง 4 – 7 คะแนน

การปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ในระดับสูงคือผู้ที่มีคะแนนระหว่าง 8 – 10 คะแนน

ตารางที่ 60 ระดับการปฏิบัติตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ของกลุ่มตัวอย่าง

ระดับการปฏิบัติตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่	จำนวน	ร้อยละ
ระดับต่ำ	0	0.0
ระดับปานกลาง	2	5.8
ระดับสูง	32	94.2
รวม	34	100.0

ผลจากการวิเคราะห์จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 34 คน พบว่า ไม่มีผู้ดำเนินการตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ในระดับต่ำเลย ผู้ที่มีการดำเนินการตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ในระดับปานกลางมีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.8 และผู้ดำเนินการตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ในระดับสูงมีจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 94.2 (ตารางที่ 60)

ตอนที่ 2 การทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis Testing) โดยใช้สถิติในการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยวิธีของ Pearson

สมมติฐานข้อ 1. พฤติกรรมการเปิดรับสื่อทั่วไปมีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

ตารางที่ 61 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อทั่วไปจากสื่อมวลชน และสื่อบุคคล กับความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่

ชนิดของสื่อ	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อทั่วไปกับความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ (r)	t
วิทยุ	0.056	0.755
โทรทัศน์	0.199	0.260
หนังสือพิมพ์	0.077	0.666
บุคคล	-0.186	0.293

เมื่อพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปริมาณการเปิดรับการสื่อสารทั่วไปจากสื่อมวลชนซึ่งหมายถึง วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และสื่อบุคคล กับความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่พบว่าปริมาณการเปิดรับสื่อทั่วไปจากสื่อมวลชน และสื่อบุคคล ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่แต่อย่างใด (ตารางที่ 61)

สมมติฐานข้อ 2. พฤติกรรมการเปิดรับสื่อทั่วไปมีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

ตารางที่ 62 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อทั่วไปจากสื่อมวลชน และสื่อบุคคล กับทัศนคติของเกษตรกรเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่

ชนิดของสื่อ	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อทั่วไปกับทัศนคติ (r)	t
วิทยุ	-0.006	0.975
โทรทัศน์	0.147	0.408
หนังสือพิมพ์	0.033	0.852
บุคคล	0.327	0.059

เมื่อพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปริมาณการเปิดรับการสื่อสารทั่วไปจากสื่อมวลชนซึ่งหมายถึง วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และสื่อบุคคล กับทัศนคติของเกษตรกรเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ พบว่าปริมาณการเปิดรับสื่อทั่วไปจากสื่อมวลชน และสื่อบุคคล ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของเกษตรกรเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่แต่อย่างใด (ตารางที่ 62)

สมมติฐานข้อ 3. พฤติกรรมการเปิดรับสื่อทั่วไปมีความสัมพันธ์กับการนำไปปฏิบัติตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

ตารางที่ 63 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อทั่วไปจากสื่อมวลชน และสื่อบุคคล กับ การนำไปปฏิบัติตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

ชนิดของสื่อ	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง การเปิดรับสื่อทั่วไปกับการปฏิบัติตาม โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร (r)	t
วิทยุ	0.149	0.403
โทรทัศน์	-0.027	0.879
หนังสือพิมพ์	-0.115	0.513
บุคคล	0.446*	0.003

* มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

เมื่อพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปริมาณการเปิดรับสื่อสารทั่วไป จากสื่อมวลชนซึ่งหมายถึง วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และสื่อบุคคล กับการนำไปปฏิบัติตามแนว เกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร พบว่าปริมาณการเปิดรับสื่อทั่วไปจากสื่อมวลชน ไม่มีความ สัมพันธ์กับการนำไปปฏิบัติตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่แต่อย่างใด ในขณะที่ปริมาณ การเปิดรับ การสื่อสารจากสื่อบุคคลมีความสัมพันธ์กับการนำไปปฏิบัติตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่ของ เกษตรกรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในเชิงบวกที่ระดับ 0.05 (ตารางที่ 63)

สมมติฐานข้อ 4. พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่มีความสัมพันธ์กับ ความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

ตารางที่ 64 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่กับความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

ชนิดของสื่อ	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่กับความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร (r)	t
วิทยุ	-0.056	(0.755)
โทรทัศน์	-0.165	(0.351)
หนังสือพิมพ์	-0.008	(0.963)
บุคคล	-0.059	(0.742)

เมื่อพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปริมาณการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่จากสื่อมวลชนซึ่งหมายถึง วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และสื่อบุคคล กับความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร พบว่าปริมาณการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่จากสื่อมวลชน และสื่อบุคคลไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร แต่อย่างใด (ตารางที่ 64)

สมมติฐานข้อ 5. พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของเกษตรกร

ตารางที่ 65 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่กับทัศนคติของเกษตรกร

ชนิดของสื่อ	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่กับทัศนคติของเกษตรกร (r)	t
วิทยุ	-0.062	0.127
โทรทัศน์	0.055	0.159
หนังสือพิมพ์	-0.014	0.136
บุคคล	0.480**	0.104

** มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

เมื่อพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปริมาณการเปิดรับการสื่อสารเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่จากสื่อมวลชนซึ่งหมายถึง วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และสื่อบุคคล กับทัศนคติของเกษตรกร พบว่าปริมาณการเปิดรับการสื่อสารเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่จากสื่อมวลชน ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของเกษตรกรแต่อย่างใด ในขณะที่ปริมาณการเปิดรับการสื่อสารเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่จากสื่อบุคคลมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของเกษตรกรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในเชิงบวกที่ระดับ 0.01 (ตารางที่ 65)

สมมติฐานข้อ 6. พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่มีความสัมพันธ์กับการนำไปปฏิบัติตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

ตารางที่ 66 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่กับการปฏิบัติ
ตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

ชนิดของสื่อ	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่กับการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร (r)	t
วิทยุ	0.071	(0.691)
โทรทัศน์	-0.090	(0.612)
หนังสือพิมพ์	-0.099	(0.576)
บุคคล	0.380*	(0.027)

* มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

เมื่อพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปริมาณการเปิดรับการสื่อสารเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่จากสื่อมวลชนซึ่งหมายถึง วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ กับการนำไปปฏิบัติตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร พบว่าปริมาณการเปิดรับการสื่อสารเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่จากสื่อมวลชน ไม่มีความสัมพันธ์กับการนำไปปฏิบัติตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรแต่อย่างใด ในขณะที่ปริมาณการเปิดรับการสื่อสารเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่จากสื่อบุคคลมีความสัมพันธ์กับการนำไปปฏิบัติตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในเชิงบวกที่ระดับ 0.05 (ตารางที่ 66)

สมมติฐานข้อ 7. พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเฉพาะกิจเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ของเกษตรกร

ตารางที่ 67 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อเฉพาะกิจเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่กับความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างสื่อเฉพาะกิจ กับความรู้เกี่ยวกับโครงการ เกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร (r)	t
ความรู้ของเกษตรกร	0.025	0.889

เมื่อพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปริมาณการเปิดรับสื่อ สารเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่จากสื่อเฉพาะกิจซึ่งหมายถึง โปสเตอร์ แผ่นพับ จดหมายข่าว ป้ายผ้า และ ใบปลิว กับ ความรู้ของเกษตรกร พบว่าปริมาณการเปิดรับสื่อ สารเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่จากสื่อเฉพาะกิจ ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการแต่อย่างใด (ตารางที่ 67)

สมมติฐานข้อ 8. พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเฉพาะกิจเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่มีความ สัมพันธ์กับทัศนคติของเกษตรกร

ตารางที่ 68 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อเฉพาะกิจเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่กับความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างสื่อเฉพาะกิจ กับ ทัศนคติของเกษตรกรต่อ โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ (r)	t
ทัศนคติของเกษตรกร	0.245	0.163

เมื่อพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปริมาณการเปิดรับการสื่อสารเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่จากสื่อเฉพาะกิจซึ่งหมายถึง โปสเตอร์ แผ่นพับ จดหมายข่าว ป้ายผ้า และ ใบปลิว กับทัศนคติของเกษตรกร พบว่าปริมาณการเปิดรับการสื่อสารเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่จากสื่อเฉพาะกิจ ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการแต่อย่างใด (ตารางที่ 68)

สมมติฐานข้อ 9. พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเฉพาะกิจเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

ตารางที่ 69 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อเฉพาะกิจเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่กับการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างสื่อเฉพาะกิจกับการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร (r)	t
การปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร	0.198	0.261

เมื่อพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปริมาณการเปิดรับการสื่อสารเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่จากสื่อเฉพาะกิจซึ่งหมายถึง โปสเตอร์ แผ่นพับ จดหมายข่าว ป้ายผ้า และ ใบปลิวกับการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร พบว่าปริมาณการเปิดรับการสื่อสารเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่จากสื่อเฉพาะกิจ ไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการแต่อย่างใด (ตารางที่ 69)

สมมติฐานข้อ 10. ความรู้มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

ตารางที่ 70 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่กับทัศนคติของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่กับทัศนคติของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ (r)	t
ทัศนคติ	0.298	0.087

เมื่อพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ กับทัศนคติของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ พบว่าความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติ ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการแต่อย่างใด (ตารางที่ 70)

สมมติฐานข้อ 11. ความรู้มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

ตารางที่ 71 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่กับการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่กับการปฏิบัติตามโครงการของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ (r)	t
การปฏิบัติตามโครงการ	0.012	0.946

เมื่อพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่กับการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร พบว่าความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรแต่อย่างใด (ตารางที่ 71)

สมมติฐานข้อ 12. ทักษะมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

ตารางที่ 72 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติ และการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่
ของเกษตรกร

	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติ กับการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ของเกษตรกร (r)	t
ทัศนคติ	0.658**	0.000

** มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

เมื่อพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของทัศนคติ กับการนำไปปฏิบัติตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร พบว่าทัศนคติมีความสัมพันธ์กับการนำไปปฏิบัติตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในเชิงบวกที่ระดับ 0.01

(ตารางที่ 72)

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis Testing) โดยใช้สถิติ ไค-สแควร์ (χ^2) เพื่อดูว่าประเภทสื่อที่เกษตรกรเปิดรับมีความสัมพันธ์กับบทบาทต่อความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่แตกต่างกันหรือไม่

สมมติฐานข้อ 13 ประเภทของสื่อที่เปิดรับมีความสัมพันธ์กับบทบาทต่อความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรแตกต่างกัน

ตารางที่ 73 แสดงบทบาทของสื่อที่มีต่อความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติตามโครงการเกษตร
เกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

ประเภทสื่อ	ความรู้	กระบวนการตัดสินใจในการยอมรับโครงการ		
		ทัศนคติ	การปฏิบัติตามโครงการ	รวม
มวลชน	12	14	3	29
บุคคล	22	20	31	73
รวม	34	34	34	102

สมมติฐานหลัก (H_0) : ประเภทสื่อที่เกษตรกรได้รับกับการตัดสินใจยอมรับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่เป็นอิสระต่อกัน

สมมติฐานเลือก (H_a) : ประเภทสื่อที่เกษตรกรได้รับกับการตัดสินใจยอมรับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่มีความสัมพันธ์กัน

$$\begin{aligned} \text{ดังนั้น } \chi^2_{\text{คำนวณ}} &= \frac{(12 - 9.67)^2}{9.67} + \frac{(14 - 9.67)^2}{9.67} + \dots + \frac{(31 - 24.33)^2}{9.67} \\ &= 9.9253 \end{aligned}$$

เขตปฏิเสธ จะปฏิเสธ H_0 ถ้า $\chi^2_{\text{คำนวณ}} > \chi^2_{(1-\alpha), \text{ องศาอิสระ } (r-1)(c-1)}$

จากการเปิดตารางความน่าจะเป็นแบบไค-สแควร์ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

(กัลยา วาณิชย์บัญชา, 2540) ได้ค่า $\chi^2_{.95, 2} = 9.21$

ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐานหลัก และยอมรับสมมติฐานเลือก จึงสรุปได้ว่า ประเภทสื่อที่เกษตรกรได้รับมีความสัมพันธ์กับกระบวนการตัดสินใจในการยอมรับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ กล่าวคือ สื่อบุคคล (โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าหน้าที่ของทางราชการ) เป็นสื่อที่ทำให้เกษตรกรรับรู้เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นสื่อที่ทำให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการชอบ และเป็นสื่อที่เกษตรกรตัดสินใจปฏิบัติตามโครงการมากที่สุด ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์เชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์กลุ่มแบบเจาะลึก (Indepth Group Interview)

ตอนที่ 4 เป็นการวิเคราะห์เชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์กลุ่มแบบเจาะลึก ทั้งเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจำนวน 5 ท่าน ได้แก่ นายประเสริฐ พ่วงจีน, นายบุญธรรม, แต่งงาม, นายสมยศ สัมประ, นายสมพงษ์ เกตุกาญจน์ และนายประเสริฐ พ่วงจีน (คนละคนกับเกษตรกรคนแรก แต่ชื่อ-นามสกุลบังเอิญเหมือนกัน) รวมทั้งเจ้าหน้าที่จากสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ซึ่งเป็นผู้มีส่วนรับผิดชอบโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ในจังหวัดอุทัยโดยตรง จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ นายอารมณ์ คำสุทธิ (เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 6), นายदनัยวิญญู ศรีนงคินุช (เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 6) และนายเอกภาพ ร่มโพธิ์ (เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน บัณฑิตอาสา) โดยคำถามที่ใช้ถามทั้งเกษตรกร และเจ้าหน้าที่นั้น จะถามตามสมมติฐาน การศึกษาทั้ง 13 ข้อ ผลการศึกษาแบ่งได้ 2 ประเด็นคือ

1. การวิเคราะห์เชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์กลุ่มแบบเจาะลึกจากเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ
 2. การวิเคราะห์เชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์กลุ่มแบบเจาะลึกจากเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุทัย
- ผลการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์เชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์กลุ่มแบบเจาะลึกจากเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

สมมติฐานข้อที่ 1 – 3

ผลการวิเคราะห์สรุปได้ว่า เกษตรกรตัวอย่างทั้ง 5 ราย ให้ความคิดเห็นตรงกันว่า พฤติกรรมการเปิดรับสื่อทั่วไปไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรแต่อย่างใด เนื่องจากข่าวสารทั่วไปที่เกษตรกรรับฟัง เช่น ข่าวการเมือง ละครโทรทัศน์ หรือรายการบันเทิง รายการเกมโชว์ต่าง ๆ เหล่านี้ถึงแม้จะมีมากก็จริง แต่ไม่ได้ทำให้ความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่เพิ่มขึ้น เนื่องจาก ไม่เกี่ยวข้องกับแนวคิดเกษตรทฤษฎีใหม่ ยิ่งไปกว่านั้นทุกวันนี้เมื่อเปิดโทรทัศน์เพื่อรับข่าวสาร ทั่วไปบางครั้งเกิดความเบื่อหน่าย เนื่องจากรายการทางการเกษตรมีน้อยมากเมื่อเทียบกับรายการเพื่อความบันเทิง

สมมติฐานข้อที่ 4 – 6

ผลการวิเคราะห์สรุปว่า พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ ไม่ว่าจะเป็นวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ หรือสื่อบุคคล เกษตรกรต่างก็เคยได้ทราบข่าวสารเกษตรทฤษฎีใหม่จากสื่อประเภทดังกล่าวข้างต้นทั้งสิ้น และทำให้มีความรู้ในเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่เพิ่มมากขึ้น เช่น นายประเสริฐ พ่วงจีน , นายสมยศ สัมประ และนายบุญธรรม แต่งาม กล่าวว่่าสื่อแต่ละประเภท เช่น โทรทัศน์ ให้ความรู้ในเรื่องการเกษตรทฤษฎีใหม่ แก่เกษตรกรได้ดี เนื่องจากมีการนำเสนอทั้งภาพและเสียง โดยเน้นวิธีการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรในพื้นที่ต่าง ๆ ที่ประสบความสำเร็จ เพื่อเป็นตัวอย่างให้เกษตรกรรายอื่น ๆ สามารถนำความรู้หรือวิธีการทางการเกษตรที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่การเกษตรของตน เช่น รายการทางการเกษตรของสถานีโทรทัศน์ ITV ในช่วงเวลา 16.00 – 17.00 น. ของทุกวัน ส่วนวิทยุมีเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่น้อยมาก ส่วนใหญ่เกษตรกรจะเปิดรับสื่อวิทยุในช่วงเช้าเวลาประมาณ 05.00 - 06.00 น. เช่น รายการเกษตรที่ถ่ายทอดโดยกรมประชาสัมพันธ์ สำหรับสื่อหนังสือพิมพ์ เกษตรกรตัวอย่างทั้ง 5 รายไม่เคยได้รับข่าวสารเกษตรทฤษฎีใหม่จากทางหนังสือพิมพ์เลย นอกจากนั้นเกษตรกรทั้ง 5 รายให้ความเห็นตรงกันว่าสื่อโทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์มีการนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่น้อยมาก และไม่อยู่ในช่วงเวลาที่เกษตรกรสามารถเปิดรับข่าวสารได้เต็มที่ นั้นแสดงให้เห็นว่าเกษตรกรมีทัศนคติที่ดีและมีความกระตือรือร้นและสนใจในเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่มาก แต่ข่าวสารที่ได้รับไม่เพียงพอกับความต้องการของเกษตรกร

หลังจากเกษตรกรได้รับข่าวสารเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่จากสื่อโทรทัศน์ และวิทยุแล้ว มักมีข้อสงสัยเนื่องจากการสื่อสารแบบทางเดียว เกษตรกรไม่สามารถซักถามข้อสงสัยได้ จึงได้จดบันทึกข้อสงสัยต่าง ๆ แล้วนำไปปรึกษาหารือกับสื่อบุคคล ซึ่งก็คือเจ้าหน้าที่เกษตรจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น เกษตรตำบล เกษตรอำเภอ เกษตรและสหกรณ์จังหวัด ซึ่งสามารถให้แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ที่ชัดเจนได้ดีที่สุดจากสื่อทุกประเภทที่กล่าวข้างต้น

แต่ทั้งนี้การที่เกษตรกรจะนำความรู้ที่ได้จากสื่อเหล่านี้ไปปฏิบัตินั้น เกษตรกรไม่ได้นำความรู้ที่ได้มาลอกเลียนแบบทั้งหมด แต่นำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับสภาพพื้นที่เพาะปลูกของตนเอง เนื่องจากความแตกต่างกันทางด้านกายภาพ เช่น จำนวนพื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกรแต่ละคน ลักษณะดินที่มีความเป็นกรด ต่าง ความร่วนซุยของดิน สภาพพื้นที่ของแปลงเพาะปลูก ปริมาณน้ำที่ใช้ในการเพาะปลูก ตลอดจนพันธุ์พืชที่เพาะปลูกแต่ละชนิด ซึ่งต้องการสภาพอากาศและการดูแลรักษาที่แตกต่างกัน โดยการปฏิบัตินั้นเกษตรกรจะนำมา

ทดลองปฏิบัติในพื้นที่เล็ก ๆ ก่อน เมื่อเห็นว่าได้ผลดีจึงทำการขยายการปฏิบัติในพื้นที่เกษตรที่กว้างขึ้นต่อไป

สมมติฐานข้อที่ 7 – 9

สื่อเฉพาะกิจเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ที่เกษตรกรเปิดรับ ได้แก่ ไปสเตอร์ป้ายผ้า แผ่นพับ ใบปลิว คู่มือทางการเกษตร วารสารการเกษตร ซึ่งเกษตรกรสนใจรับทราบข่าวสารเกษตรทฤษฎีใหม่จากสื่อดังกล่าวผ่านทางศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีประจำตำบล ทั้งนี้ถ้าเกษตรกรมีการประชุมกลุ่มก็จะมารวมตัวกันและได้อ่านข่าวสารเกษตรทฤษฎีใหม่จากสื่อต่าง ๆ ภายในศูนย์ฯ และได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการปฏิบัติเกษตรทฤษฎีใหม่กัน จากการสอบถามเกษตรกรตัวอย่างมีข้อสังเกตได้ว่าหากตำบลใดที่เกษตรกรไม่มีการรวมกลุ่มกันและไม่มีศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีประจำตำบล โอกาสที่เกษตรกรจะได้รับทราบข่าวสารเกษตรทฤษฎีใหม่ผ่านทางสื่อเฉพาะกิจเหล่านี้จะเป็นไปได้ยากมาก ตัวอย่างเช่น ในกลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ในตำบลชายนา อำเภอเสนา ซึ่งมีนายประเสริฐ พวงจันเป็นหัวหน้ากลุ่ม และใช้สถานที่บ้านของนายประเสริฐ พวงจัน เป็นศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตรประจำตำบล ดังนั้น เกษตรกรในตำบลนี้จะสามารถได้รับข่าวสารจากทางราชการได้ง่าย ซึ่งจะเห็นได้ชัดจากกรณีผู้วิจัยได้นัดหมายเกษตรกรให้มารวมตัวกันที่บ้านของนายประเสริฐ พวงจัน และเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างก็มารวมตัวกันที่บ้านของนายประเสริฐ พวงจัน โดยพร้อมเพรียงกัน นายสมพงษ์ เกตุกาญจน์ กล่าวว่า ทุกครั้งที่ทางราชการได้นัดหมายให้เกษตรกรมารวมตัวกันที่ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีประจำตำบลแห่งนี้ ตนเองก็ให้ความร่วมมือและมารับฟังการถ่ายทอดความรู้เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่จากเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานราชการทุกครั้ง

เกษตรกรที่อ่านสื่อเฉพาะกิจเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่จะได้รับความรู้เพิ่มขึ้น ได้รับรู้ในเรื่องการเกษตรที่ไม่เคยรู้มาก่อน และสามารถนำไปปฏิบัติตามได้ แต่ส่วนใหญ่เกษตรกรจะทดลองปฏิบัติในพื้นที่เกษตรเล็ก ๆ ก่อนเมื่อได้ผลดีจึงขยายพื้นที่ไปในวงกว้างขึ้น เกษตรกรทุกรายเห็นว่าสื่อเฉพาะกิจเหล่านี้เป็นสิ่งที่ดี แต่สื่อเฉพาะกิจนั้นจะให้รายละเอียดในเรื่องของการผลิตทางการเกษตรเท่านั้น ส่วนความรู้ทางการตลาดซึ่งจะมารองรับผลผลิตที่ได้นั้นไม่มี ทำให้เกษตรกรมีปัญหาในการเสาะหาตลาดในการที่จะนำผลผลิตไปขาย

สมมติฐานข้อที่ 10 – 12

ในส่วนของความรู้เกี่ยวกับเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรกับทัศนคตินั้นเกษตรกรไม่แน่ใจว่าทั้งสองอย่างนี้มีความสัมพันธ์กันหรือไม่ โดยนายประเสริฐ พวงจัน, นายสมยศ สัมประ และนายสมพงษ์ เกตุกาญจน์ ให้เหตุผลตรงกันว่าเมื่อเกษตรกรได้รับความรู้เกี่ยวกับ เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่นั้น ก็ยังไม่ตัดสินใจในทันทีว่าเกษตรทฤษฎีใหม่นั้นดีหรือไม่ แต่จะสังเกตดูเกษตรกรรายอื่นปฏิบัติก่อนว่าดีผลดีหรือไม่ หากปฏิบัติแล้วได้ผลดีจึงจะยอมรับแนวคิดเกษตรทฤษฎีใหม่ เมื่อยอมรับก็จะสมัครเข้าร่วมโครงการ ขั้นตอนไปคือการค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับ เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ตามสื่อต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสื่อโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ สื่อเฉพาะกิจ และสื่อบุคคล ตามที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น นั้นหมายความว่าเกษตรกรจะต้องยอมรับแนวคิดเกษตรทฤษฎีใหม่เสียก่อนจึงจะลงมือปฏิบัติตามโครงการฯ แต่ในส่วนของความรู้เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่กับการปฏิบัติตามโครงการฯของเกษตรกรนั้นไม่น่าจะมีความสัมพันธ์กัน เนื่องจาก เกษตรกรที่มีความรู้เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่เพิ่มขึ้นจะไม่ปฏิบัติตามโครงการฯ โดยทันที แต่จะเฝ้าสังเกตดูเกษตรกรรายอื่นก่อนว่าประสบความสำเร็จหรือไม่จึงจะปฏิบัติตามดังที่กล่าวไปแล้วข้างต้น

สมมติฐานข้อที่ 13

ในหัวข้อนี้เป็นเรื่องของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่จะตัดสินใจยอมรับโครงการนั้นขึ้นอยู่กับสื่อแต่ละชนิดแตกต่างกันหรือไม่ ผลการศึกษาพบว่า สื่อบุคคลซึ่งได้แก่เกษตรกรอำเภอ เป็นสื่อที่ทำให้เกษตรกรได้รับรู้เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่เป็นครั้งแรก โดยความรู้สึกที่ได้ยินเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่เป็นครั้งแรกนั้น กลุ่มตัวอย่างทุกคนให้ความเห็นตรงกันคือไม่มีใครคิดที่จะยอมรับปฏิบัติเนื่องจากเป็นของใหม่ และไม่เข้าใจว่าเกษตรทฤษฎีใหม่คืออะไร แต่ต่อมาเข้าร่วมโครงการเนื่องจากเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานราชการหลายหน่วยงาน ไม่ว่าจะเป็นเกษตรตำบล เกษตรอำเภอ หรือเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ได้เข้ามาเผยแพร่ความรู้ พูดคุย ชักชวนจนกระทั่งเกษตรกรยินยอมเข้าร่วมโครงการเนื่องจากเห็นว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐเหล่านี้ เป็นบุคคลที่เชื่อถือได้ ไม่น่าจะมาหลอกลวง ประกอบกับเป็นแนวคิดของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงทำให้เกิดความมั่นใจ และได้ทดลองนำมาปฏิบัติ โดยแบ่งพื้นที่ส่วนหนึ่งจากพื้นที่ถือครองทั้งหมดของตัวเองมาเข้าร่วมโครงการ จนกระทั่งได้ค้นพบว่าเกษตรทฤษฎีใหม่เป็นแนวคิดที่ดีสำหรับเกษตรกรจนทุกวันนี้ส่วนสื่ออื่นๆไม่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการแต่อย่างใด

นอกจากนี้ นายประเสริฐ พวงจีน และ นายสมพงษ์ เกตุกาญจน์ ยังได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมอีกว่า การทำการเกษตรของตนเองนั้นมีมานานแล้ว โดยเป็นการทำนามากกว่าอย่างอื่น เนื่องจากพื้นที่ในจังหวัดอุษายานั้นส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม ไม่เหมาะแก่การปลูกพืชสวน หรือไม้ยืนต้น จนกระทั่งเร็ว ๆ นี้รัฐบาลได้ ก่อสร้างเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์แล้วเสร็จ จึงทำให้พื้นที่ที่เคยเป็นที่ราบลุ่ม มีน้ำขังเปลี่ยนมาเป็นที่ราบธรรมดาเนื่องจากน้ำได้ถูกกักไว้ที่เขื่อน จึงทำให้เกษตรกรสามารถปลูกพืชได้มากขึ้น แต่ครั้งจะให้เปลี่ยนวิธีการเพาะปลูกจากแบบเดิม ๆ ที่เคยทำกันในอดีตมาเป็นเกษตรทฤษฎีใหม่นั้น จะต้องใช้เวลาบ้าง เนื่องจากไม่แน่ใจ แต่จะใช้ข้อมูลจากการสังเกต ผู้ที่เข้าร่วมโครงการ การติดตามทางโทรทัศน์ วิทยุ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของทางราชการว่าเกษตรกรที่ทำเกษตรทฤษฎีใหม่ได้ผลเป็นอย่างไร

ส่วนคำถามที่ว่าสื่อใดที่ทำให้เกษตรกรชอบมากที่สุดในเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่นั้น เกษตรกรตัวอย่างทั้ง 5 รายได้ให้ข้อสรุปตรงกันว่าเป็นสื่อบุคคลได้แก่เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานราชการต่างๆ ที่รับผิดชอบโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ดังที่กล่าวไปแล้วข้างต้น โดยให้เหตุผลว่าสื่อบุคคลเหล่านี้สามารถพูดคุยโต้ตอบได้ สามารถซักถามเวลาไม่เข้าใจ รวมทั้งสามารถเข้าไปคลุกคลีร่วมกันทำ กิจกรรมในฟาร์มด้วยกัน ซึ่งสื่ออื่นๆ ไม่มีคุณสมบัติเหล่านี้

2. การวิเคราะห์เชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์กลุ่มแบบเจาะลึกจากเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุษายา

สมมติฐานข้อที่ 1 – 3

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เจ้าหน้าที่ของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุษายาทั้ง 3 ท่าน ได้ผลสรุปตรงกันว่าพฤติกรรม การเปิดรับสื่อทั่วไปไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ทัศนคติ และการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรแต่อย่างใด เนื่องจากสื่อทั่วไปทั้งทางโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ ที่เสนอข่าวสารทั่วไปนั้นไม่มีผลกับเกษตรกร เพราะสื่อทั่วไปเหล่านี้ไม่ได้ให้ข่าวสารทางด้านเกษตรเลย แต่จะเป็นเรื่องทั่ว ๆ ไป ไม่ว่าจะเป็นการเมือง บ้านเทิง หรือ สังคม

สมมติฐานข้อที่ 4 – 6

ความคิดเห็นจากเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอยุธยาในเรื่องข่าวสารเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่กับความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติตามโครงการ นั้น เจ้าหน้าที่จากสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอยุธยาทั้ง 3 ท่านได้ผลสรุปตรงกันว่า การถ่ายทอดข่าวสารเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่จากระดับบน ได้แก่ ผู้ส่งสารจนถึงผู้รับสารซึ่งได้แก่เกษตรกรผู้ปฏิบัติ นั้นต้องผ่านกระบวนการสื่อสารหลายขั้นตอน กล่าวคือแนวคิดเกษตรทฤษฎีใหม่ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงคิดริเริ่ม ต่อมารัฐบาลได้รับนโยบายและให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นผู้นำแนวคิดนี้ไปถ่ายทอดให้แก่เกษตรกร เริ่มจากเจ้าหน้าที่ระดับสูงของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผ่านกรม กอง สำนักงาน และกว่าที่จะมาถึงเกษตรกรผู้ปฏิบัติ นั้นผ่านกระบวนการหลายขั้นตอนทำให้เกิดความคลาดเคลื่อน ในเรื่องของการสื่อสาร และเนื้อหา จึงทำให้การสื่อสารทุกด้านไม่ค่อยได้ผล ยกเว้นสื่อบุคคล เหตุผลเนื่องจาก สื่อทางโทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ไม่ค่อยมีเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ ประกอบกับ เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีเวลาดูข่าวสารทางสื่อเหล่านี้ เกษตรกรจะต้องเข้าแปลงเพาะปลูกเพื่อทำการเกษตรแต่เช้าตรู่ และจะกลับมาพักผ่อนเย็น ในขณะที่สื่อบุคคลซึ่งได้แก่เจ้าหน้าที่ของทางราชการสามารถเข้าถึงตัวเกษตรกรได้ดี ส่วนหนึ่งเนื่องจากเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เกษตรที่จะต้องเข้าไปเยี่ยมเยียนและถ่ายทอดความรู้ทางเกษตรทฤษฎีใหม่ให้แก่เกษตรกรเป็นประจำอยู่แล้ว ในส่วนของเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอยุธยา โดยนายอารมณ คำสุทธิ คิดว่าความรู้เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ที่เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดจากตน น่าจะทำให้เกษตรกรมีความรู้เพิ่มขึ้น แต่เกษตรกรจะเข้าใจมากน้อยเพียงใดเป็นอีกเรื่องหนึ่ง ส่วนสื่อ โทรทัศน์ วิทยุ และ หนังสือพิมพ์นั้นคิดว่ามีผลต่อความรู้ของเกษตรกรน้อย เพราะเกษตรกรเมื่อได้รับข่าวสารแล้วจะต้องนำมาตีความก่อน เนื่องจากบางครั้งไม่เข้าใจ

ในส่วนของทัศนคติของเกษตรกรในเรื่องทฤษฎีใหม่ทางเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอยุธยาคือนายदनัยวิชญ์ ศรีนงค์นุช และ นายอารมณ คำสุทธิ ให้ความเห็นว่าการเปลี่ยนความคิดของเกษตรกรในการทำการเกษตรนั้นทำได้ยาก เนื่องจาก เกษตรกรทำการเกษตรรูปแบบเดิมมาเป็นเวลานาน เกษตรกรจะเปลี่ยนแปลงวิธีการทำการเกษตรก็ต่อเมื่อมีปัญหาจากการทำการเกษตรแบบเดิม หรือเห็นคนอื่นทำแล้วประสบความสำเร็จ

สำหรับการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่นั้น นายदनัยวิชญ์ ศรีนงค์นุช ให้ความเห็นว่าสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ ในการทำการเกษตรนั้น เกษตรกรมักไม่ค่อยอยากทำตาม แต่จะเฝ้าดูเกษตรกรรายอื่นที่ปฏิบัติก่อน หากเห็นว่าได้ผลดีจึงจะปฏิบัติตาม และเกษตรกรที่เป็นผู้ริเริ่มมักถูกเกษตรกรรายอื่นดูถูกว่าคงไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากยังไม่มีใครเคยปฏิบัติมาก่อน

สมมติฐานข้อที่ 7 – 9

เจ้าหน้าที่จากสำนักงานเกษตรและสหกรณ์เจ้าหน้าที่ของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุตรดิตถ์ทั้ง 3 ท่าน ให้ความเห็นตรงกันว่าสื่อเฉพาะกิจจากทางราชการ ได้แก่ โปสเตอร์ ป้ายผ้า แผ่นพับ โบปลิ้ว ส่วนใหญ่เกษตรกรได้อ่านแบบผ่าน ๆ ไป หรือไม่ได้อ่านเลย เนื่องจากเกษตรกรไม่ค่อยสนใจการอ่านหนังสือวิชาการ บางรายอ่านหนังสือไม่ออก บางรายสายตาไม่ดี แต่อย่างไรก็ตามสื่อเฉพาะกิจเหล่านี้ทำให้ความรู้ของเกษตรกรในเรื่อง เกษตรทฤษฎีใหม่เพิ่มขึ้นเล็กน้อย และคิดว่าเกษตรกรไม่น่าจะชอบสื่อเฉพาะกิจเหล่านี้เนื่องจากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ส่วนการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่หลังจากได้อ่านสื่อเฉพาะกิจแล้ว นายอรมนัน คำสุทธิ กล่าวว่า มีเกษตรกรปฏิบัติตามเป็นส่วนน้อยมาก เนื่องจากสื่อเฉพาะกิจบางชนิด เช่น โบปลิ้ว ป้ายผ้า โปสเตอร์ ไม่ได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับการทำเกษตรทฤษฎีใหม่มากนัก ส่วนเอกสารงานวิชาการเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่นั้น เกษตรกรอ่านไม่ค่อยเข้าใจ การปฏิบัติตามส่วนใหญ่จึงต้องถามสื่อบุคคลคือเจ้าหน้าที่เกษตรเป็นหลัก

เจ้าหน้าที่ของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุตรดิตถ์ นายदनัยวิญญู ศรีรงค์นุช ได้ให้ข้อคิดเห็นว่าสื่อเฉพาะกิจที่น่าจะดีที่สุดสำหรับเกษตรกรคือวิดีโอ ผลผสมผสานกันกับสื่อทุกชนิด เนื่องจากเกษตรกรสามารถเห็นวิธีการปฏิบัติที่ชัดเจนได้จากสื่อวิดีโอซึ่งยังไม่ได้เผยแพร่ไปสู่เกษตรกร

สมมติฐานข้อที่ 10 – 12

ในเรื่องของความรู้ในเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่กับทัศนคติของเกษตรกรนั้น นายอรมนัน คำสุทธิ และ นายเอกภาพ รมโพธิ์ ไม่แน่ใจว่าจะมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ เนื่องจากเกษตรกรบางรายพอจะมีความรู้เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่อยู่บ้าง จึงสมัครเข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ เพราะอยากได้สระน้ำ บางรายเข้าร่วมโครงการเพราะอยากได้ปัจจัยการผลิต

สำหรับในเรื่องของความรู้เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่กับการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ทางเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุตรดิตถ์ทั้ง 3 ท่านเห็นว่า สองสิ่งนี้ไม่น่าจะมีความสัมพันธ์กัน เนื่องจากการศึกษารายงานข้อมูลพื้นฐานและรายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงานโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของจังหวัดอุตรดิตถ์ จะสังเกตเห็นว่าสัดส่วนการใช้ที่ดินของเกษตรกรยังไม่ใกล้เคียงกับแนวคิดเกษตรทฤษฎีใหม่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าแต่ละพื้นที่ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ มีศักยภาพในการปลูกพืชต่างกัน มีลักษณะทางกายภาพ และชีวภาพต่างกัน

ในเรื่องของทัศนคติเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่กับการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ นั้นนายอารมณ์ คำสุทธิ และ นายเอกภาพ ร่มโพธิ์ เห็นว่าน่าจะมีความสัมพันธ์กัน เนื่องจาก เกษตรกรส่วนใหญ่ที่เข้าร่วมโครงการเพราะยอมรับโครงการฯ จึงได้นำไปปฏิบัติ ถึงแม้ว่าจะถูกเกษตรกรรายอื่นดูแคลนว่าปฏิบัติแล้วอาจไม่ได้ผล แต่เกษตรกรก็ยังคงอดทนที่จะปฏิบัติตามแนวคิดต่อไปจนเห็นผล และมีเกษตรกรพื้นที่ข้างเคียงแะเวเวียนเข้ามาดูการดำเนินโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ซึ่งบางรายก็นำกลับไปปฏิบัติต่อ แต่บางรายก็ไม่สามารถปฏิบัติได้ เนื่องจากไม่มีสระน้ำ ถ้าจะลงทุนขุดสระน้ำต้องใช้งบประมาณสูง

สมมติฐานข้อที่ 13

จากการสอบถามเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุทัยฯ ในเรื่องสื่อต่าง ๆ ที่ทำให้เกษตรกรมีการตัดสินใจยอมรับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่แตกต่างกันหรือไม่นั้น เจ้าหน้าที่จากสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุทัยฯ ทั้ง 3 ท่านเห็นตรงกันว่า เกษตรกรมีการยอมรับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่แตกต่างกันเนื่องจากอิทธิพลของสื่อแต่ละประเภท โดยสื่อบุคคลมีผลต่อการยอมรับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรมากที่สุด ส่วนสื่ออื่น ๆ แทบจะไม่มีผลเลย ทั้งนี้เนื่องจากเจ้าหน้าที่ของทางราชการ เช่น เกษตรตำบล เกษตรอำเภอ เกษตรและสหกรณ์จังหวัดมีความคุ้นเคยสนิทสนมเป็นส่วนตัวกับเกษตรกรมาก ซึ่งบางครั้งก็เป็นผลเสีย กล่าวคือเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่บางคนเป็นผู้ที่มีความสนิทสนมกับเจ้าหน้าที่ของทางราชการ ส่วนเกษตรกรรายอื่นที่ด้อยโอกาสก็จะมีโอกาสได้เข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ของรัฐบางหน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ มักจะถูกกำหนดเป้าหมายว่าจะต้องรวบรวมเกษตรกรให้ได้ตามที่กำหนดไว้ หากทำไม่ได้จะต้องถูกโยกย้ายหรือมีผลเสียต่อตำแหน่งหน้าที่การงานของตน จึงส่งผลให้บางครั้งเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ บางรายมีคุณสมบัติไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ตัวอย่างเช่น โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่มุ่งช่วยเหลือคนจนที่กลับสู่ภูมิลำเนาแล้วมีงานทำ แต่ก็มีเกษตรกรส่วนหนึ่งที่มีฐานะดีมาเข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ บางรายมีเนื้อที่ครอบครองเป็นร้อยไร่ เกษตรกรบางรายเข้าร่วมโครงการอย่างไม่เต็มใจ ที่เข้าร่วมเพราะสงสารเจ้าหน้าที่เกษตรที่ตนเองสนิทสนมด้วย ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่าสื่ออื่น ๆ มีผลต่อการเข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่น้อยมาก

สำหรับความรู้สึกครั้งแรกที่ได้รับรู้เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่นั้น นายอารมณ คำสุทธิ ให้ข้อคิดเห็นว่า โครงการนี้เป็นโครงการที่ดีน่าจะสามารถช่วยเหลือเกษตรกรผู้ยากจนให้พอมีพอกินได้ และ คิดว่าวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของโครงการ คือการจัดการทรัพยากรน้ำมากกว่าที่จะแก้ปัญหาการว่างงานตามวัตถุประสงค์ในคู่มือที่เขียนไว้ เนื่องจากเกษตรทฤษฎีใหม่จะต้องมีสระน้ำอยู่ในพื้นที่

ในส่วนของสื่อที่เจ้าหน้าที่ทราบเรื่องทฤษฎีใหม่เป็นครั้งแรกนั้นทั้ง 3 ท่านทราบจากหนังสือจากทางราชการที่ส่งมายังสำนักงาน และสื่อที่ชอบมากที่สุดคือ หนังสือคู่มือปฏิบัติงานโครงการ “เกษตรทฤษฎีใหม่” ตามแนวพระราชดำริ ที่ทางราชการแจกไว้สำหรับเป็นแนวทางการทำงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้นายอารมณ คำสุทธิยังให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมว่าสื่อที่จะทำให้เกษตรกรนำแนวคิดเกษตรทฤษฎีใหม่ไปปฏิบัติมากที่สุดคือสื่อบุคคล ได้แก่เจ้าหน้าที่ของทางราชการนั่นเอง เนื่องจากเป็นสื่อประเภทเดียวที่สามารถเข้าถึงตัวเกษตรกรได้อย่างใกล้ชิดมากที่สุด เป็นสื่อที่สามารถโต้ตอบแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกันได้

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง "การเปิดรับสื่อ ความรู้ ทักษะคิดและปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ของเกษตรกร : กรณีศึกษาจังหวัดอุทัยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาดังนี้

1. เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม的开รับสื่อกับความรู้ ทักษะคิด และการนำไปปฏิบัติตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร
2. เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับ ทักษะคิด และการปฏิบัติตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร
3. เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างทักษะคิดและการปฏิบัติตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่ ของเกษตรกร
4. เพื่อศึกษาถึงบทบาทของสื่อที่เปิดรับต่อความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร
5. เพื่อศึกษาเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์กลุ่มเชิงลึกเพื่อทราบความสอดคล้องระหว่างพฤติกรรม的开รับสื่อ ความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ กับสมมติฐาน

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ สุ่มตัวอย่างจากประชากรที่เป็นเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ในจังหวัดอุทัย จำนวน 34 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเป็นพวง 2 ชั้นตอน (Two Stages Stratified Random Sampling) ซึ่งสามารถสรุปผลได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของเกษตรกร พฤติกรรม的开รับสื่อ ระดับความรู้ ทักษะคิด และการนำแนวคิดเกษตรทฤษฎีใหม่ไปปฏิบัติของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ในจังหวัดอุทัย

1. ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

จากการสำรวจพบว่าเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่เป็นเพศชายจำนวน 24 คน คิดเป็น ร้อยละ 70.6 โดยมากจะเป็นหัวหน้าครอบครัวซึ่งสมรสแล้วและมีอายุ อยู่ระหว่าง 56 – 65 ปี โดยมีการศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หรือเทียบเท่า ซึ่งมีอาชีพส่วนใหญ่คือการทำเกษตร และมีรายได้ไม่น้อยกว่า 50,000 บาทต่อปี โดยแหล่งที่มาของรายได้ส่วนใหญ่ก็มาจากการทำเกษตรกรรมนั่นเอง

2. พฤติกรรมการเปิดรับการสื่อสารโดยทั่วไป

ผลการสำรวจพบว่าเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่จะฟังวิทยุทุกวัน วันละ ประมาณ 30 นาทีถึง 2 ชั่วโมง โดยจะฟังรายการข่าวที่สถานีวิทยุแห่งประเทศไทยกรมประชาสัมพันธ์ โดยภาพรวมปริมาณการรับข่าวสารทั่วไปทางวิทยุของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับต่ำถึงต่ำมาก

สำหรับการเปิดรับข่าวสารทั่วไปทางโทรทัศน์นั้นพบว่าเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ทุกคนดูโทรทัศน์แทบทุกวัน วันละประมาณ 1-2 ชั่วโมง โดยจะเป็นการดูรายการข่าวที่สถานีโทรทัศน์ช่อง 7 โดยสรุปปริมาณการรับข่าวสารทั่วไปทางโทรทัศน์ของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับปานกลาง

ในส่วนของหนังสือพิมพ์พบว่า เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 67.6 อ่านหนังสือพิมพ์โดยอ่าน 3 – 6 วันต่อสัปดาห์และใช้เวลาในการอ่านประมาณครั้งละ 30 นาที หนังสือพิมพ์ที่กลุ่มตัวอย่างชอบอ่านมากที่สุดคือหนังสือพิมพ์ไทยรัฐมีผู้ที่อ่านทั้งหมด 22 คน คิดเป็นร้อยละ 64.7 โดยสรุปภาพรวมของการเปิดรับข่าวสารทางหนังสือพิมพ์อยู่ในระดับต่ำมาก

ในการเปิดรับสื่อทั่วไปทางสื่อบุคคลนั้นพบว่าเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการทุกคนมีการพูดคุยข่าวสารทั่วไปกับคนอื่นทุกคนคิดเป็นร้อยละ 100 โดยส่วนใหญ่จะพูดคุยกับ สามีภรรยา และเพื่อนบ้านในทุก 1 – 2 วัน วันละมากกว่า 1 ชั่วโมง โดยสรุปในภาพรวมของการเปิดรับข่าวสารทั่วไปทางสื่อบุคคลจะใกล้เคียงกันทุกระดับโดยอยู่ในระดับตั้งแต่ระดับต่ำมากจนถึงระดับสูงมาก

3. พฤติกรรมการเปิดการสื่อสารในเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่

ผลการสำรวจพบว่าเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ เคยฟังเรื่องทฤษฎีใหม่ผ่านทางวิทยุจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 61.8 โดยได้ฟังสัปดาห์ละประมาณ 2 – 3 ครั้ง ครั้งละประมาณ 30 นาที ถึง 1 ชั่วโมง โดยรายการเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างจะฟังจากรายการข่าว โดยสรุปภาพรวมของการเปิดการสื่อสารในเรื่องเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ทางวิทยุอยู่ในระดับต่ำมาก

สำหรับการเปิดรับการสื่อสารเรื่องทฤษฎีใหม่ทางโทรทัศน์นั้นพบว่า เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ เคยดูเรื่องเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ทางโทรทัศน์จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 91.2 โดยเคยเห็นเรื่องทฤษฎีใหม่ทางโทรทัศน์ 1 – 2 สัปดาห์ต่อครั้ง ครั้งละประมาณ 30 นาที ถึง 1 ชั่วโมง ซึ่งรายการข่าวเป็นรายการทางโทรทัศน์ที่กลุ่มตัวอย่างเห็นเรื่องทฤษฎีใหม่มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 50 โดยสรุปในภาพรวมของการเปิดรับการสื่อสารเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่พบว่าปริมาณการรับข่าวสารอยู่ในระดับต่ำ

ในส่วนของหนังสือพิมพ์นั้นพบว่าเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ เคยอ่านเรื่องทฤษฎีใหม่ทางหนังสือพิมพ์จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 61.8 โดยผู้ที่อ่านนี้ส่วนใหญ่จะอ่านพบเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่สัปดาห์ละประมาณ 2 - 3 ครั้ง ครั้งละกว่า 30 นาที โดยอ่านพบในคอลัมน์สารคดีหรือความรู้เสียเป็นส่วนใหญ่ แต่โดยสรุปภาพรวมของการเปิดรับข่าวสารในเรื่องทฤษฎีใหม่ทางหนังสือพิมพ์ยังอยู่ในระดับต่ำมาก

สำหรับการเปิดรับข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่ทางสื่อบุคคลนั้นพบว่าเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ได้เคยพูดคุยเรื่องทฤษฎีใหม่ถึง 31 คน จากตัวอย่าง 34 คน คิดเป็นร้อยละ 91.2 โดยส่วนใหญ่จะพูดเรื่องทฤษฎีใหม่กับเพื่อนบ้าน สามเณร/ภรรยา และเจ้าหน้าที่พัฒนาชนบทในทุก 1 ถึง 4 วันต่อสัปดาห์ ใช้เวลาในการพูดคุยเรื่องทฤษฎีใหม่นี้ประมาณครั้งละ 15 – 30 นาที โดยสรุปภาพรวมของการเปิดรับข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่จากสื่อบุคคลก็ยังคงอยู่ในระดับต่ำมากเช่นกัน

ในเรื่องของสื่อเฉพาะกิจของโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่นั้นพบว่า เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่เคยอ่านเรื่องทฤษฎีใหม่จากสื่อเฉพาะกิจนี้จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 76.5 โดยส่วนใหญ่จะอ่านเจอจากแผ่นพับในช่วงเวลา 10 วันต่อครั้ง ครั้งละมากกว่า 15 นาที ดังนั้นปริมาณการเปิดรับข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่จากสื่อเฉพาะกิจของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการในจังหวัดอุตรดิตถ์นั้นอยู่ในระดับต่ำมาก

4. ระดับความรู้ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ในจังหวัดอุทัย

ผลการศึกษาพบว่าโดยส่วนใหญ่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ มีระดับความรู้ปานกลางจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 76.5 ระดับสูง 7 คน คิดเป็นร้อยละ 20.6 และระดับต่ำจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9

5. ระดับทัศนคติของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ในจังหวัดอุทัย

ผลการศึกษาพบว่าส่วนใหญ่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ เห็นด้วยมากที่สุดกับแนวคิดเกษตรทฤษฎีใหม่จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 55.8 เห็นด้วยมากจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 35.2 และเห็นด้วยจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8 โดยไม่มีผู้ใดไม่เห็นด้วย หรือเห็นด้วยน้อยเลย

6. การดำเนินการตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

จากการแบ่งระดับการดำเนินการตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ออกเป็น 3 ระดับพบว่าเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีการปฏิบัติตามอยู่ในระดับสูงจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 94.2 ระดับปานกลางจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.8 และไม่มีเกษตรกรปฏิบัติตามในระดับต่ำเลย

ตอนที่ 2 การทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis Testing) โดยใช้สถิติในการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยวิธีของ Pearson

สมมติฐานข้อ 1. พฤติกรรมการเปิดรับสื่อทั่วไปมีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

ผลการศึกษาพบว่าปริมาณการเปิดรับการสื่อสารทั่วไปจากสื่อมวลชนซึ่งหมายถึงวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และสื่อบุคคล ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรแต่อย่างใด

สมมติฐานข้อ 2. พฤติกรรมการเปิดรับสื่อทั่วไปมีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

ผลการศึกษาพบว่าปริมาณการเปิดรับการสื่อสารทั่วไปจากสื่อมวลชนซึ่งหมายถึงวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และสื่อบุคคล ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของเกษตรกรเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่แต่อย่างใด

สมมติฐานข้อ 3. พฤติกรรมการเปิดรับสื่อทั่วไปมีความสัมพันธ์กับการนำไปปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

ผลการศึกษาพบว่าปริมาณการเปิดรับการสื่อสารทั่วไปจากสื่อมวลชนซึ่งหมายถึง วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ไม่มีความสัมพันธ์กับการนำไปปฏิบัติตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่ แต่อย่างใด ในขณะที่ปริมาณการเปิดรับการสื่อสารจากสื่อบุคคลมีความสัมพันธ์กับการนำไปปฏิบัติตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในเชิงบวกที่ระดับ 0.05

สมมติฐานข้อ 4. พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

ผลการศึกษาพบว่าปริมาณการเปิดรับการสื่อสารเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่จากสื่อมวลชนซึ่งหมายถึง วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และสื่อบุคคล กับความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร ไม่มีความสัมพันธ์กัน แต่อย่างใด

สมมติฐานข้อ 5. พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของเกษตรกร

ผลการศึกษาพบว่าปริมาณการเปิดรับการสื่อสารเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่จากสื่อมวลชนซึ่งหมายถึง วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ กับทัศนคติของเกษตรกร ไม่มีความสัมพันธ์กัน ในขณะที่ปริมาณการเปิดรับการสื่อสารเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่จากสื่อบุคคลมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของเกษตรกรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในเชิงบวกที่ระดับ 0.01

สมมติฐานข้อ 6. พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

ผลการศึกษาพบว่าปริมาณการเปิดรับการสื่อสารเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่จากสื่อมวลชนซึ่งหมายถึง วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ กับการนำไปปฏิบัติตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร ไม่มีความสัมพันธ์กัน ในขณะที่ปริมาณการเปิดรับการสื่อสารเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่จากสื่อบุคคลมีความสัมพันธ์กับการนำไปปฏิบัติตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในเชิงบวกที่ระดับ 0.05

สมมติฐานข้อ 7. พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเฉพาะกิจเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

ผลการศึกษาพบว่าปริมาณการเปิดรับการสื่อสารเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่จากสื่อเฉพาะกิจซึ่งหมายถึง ไปสเตอร์ แผ่นพับ จดหมายข่าว ป้ายผ้า และ ใบปลิว กับ ความรู้ของเกษตรกร ไม่มีความสัมพันธ์กันแต่อย่างใด

สมมติฐานข้อ 8. พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเฉพาะกิจเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

ผลการศึกษาพบว่าปริมาณการเปิดรับการสื่อสารเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่จากสื่อเฉพาะกิจซึ่งหมายถึง ไปสเตอร์ แผ่นพับ จดหมายข่าว ป้ายผ้า และ ใบปลิว กับทัศนคติของเกษตรกรไม่มีความสัมพันธ์กันแต่อย่างใด

สมมติฐานข้อ 9. พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเฉพาะกิจเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

ผลการศึกษาพบว่าปริมาณการเปิดรับการสื่อสารเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่จากสื่อเฉพาะกิจซึ่งหมายถึง ไปสเตอร์ แผ่นพับ จดหมายข่าว ป้ายผ้า และ ใบปลิว กับ การปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร ไม่มีความสัมพันธ์กันแต่อย่างใด

สมมติฐานข้อ 10. ความรู้มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

ผลการศึกษาพบว่าความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ กับทัศนคติไม่มีความสัมพันธ์กันแต่อย่างใด

สมมติฐานข้อ 11. ความรู้มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

ผลการศึกษาพบว่าความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ กับ การปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร ไม่มีความสัมพันธ์กันแต่อย่างใด

สมมติฐานข้อ 12. ทศนคติมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

ผลการศึกษาพบว่าทศนคติ มีความสัมพันธ์กับการนำปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในเชิงบวกที่ระดับ 0.01

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis Testing) โดยใช้สถิติ ไค-สแควร์ (χ^2)

สมมติฐานข้อ 13 ประเภทของสื่อที่เปิดรับมีความสัมพันธ์กับบทบาทต่อความรู้ ทศนคติ และการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

ผลการศึกษาพบว่าประเภทสื่อที่เกษตรกรได้รับมีความสัมพันธ์กับกระบวนการตัดสินใจในการยอมรับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่แตกต่างกัน กล่าวคือ สื่อบุคคล (โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เจ้าหน้าที่ของทางราชการ) เป็นสื่อที่ทำให้เกษตรกรรับรู้เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นสื่อที่ทำให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการชอบ และเป็นสื่อที่เกษตรกรตัดสินใจปฏิบัติตามโครงการมากที่สุดที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์เชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์กลุ่มแบบเจาะลึก (In-depth Group Interview)

จากการสัมภาษณ์กลุ่มแบบเจาะลึกเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่จำนวน 5 ราย และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวน 3 ราย สามารถสรุปได้ว่า พฤติกรรมการเปิดรับสื่อทั่วไปไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ ทศนคติ และการปฏิบัติตามโครงการของเกษตรกรแต่อย่างใด ในขณะที่พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่นั้น สื่อบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าหน้าที่ของทางราชการที่มีส่วนรับผิดชอบโครงการ เช่น เกษตรตำบล เกษตรอำเภอ เกษตรจังหวัด เกษตรและสหกรณ์จังหวัด เป็นสื่อที่มีความสัมพันธ์กับความรู้ ทศนคติ และการปฏิบัติมากที่สุดสำหรับเกษตรกร เนื่องจากสื่อบุคคลนี้เป็นการสื่อสารแบบสองทาง เกษตรกรสามารถซักถาม ข้อคิดเห็นจากเจ้าหน้าที่ได้ แต่สื่ออื่นๆนั้น ไม่ว่าจะเป็นโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ มีส่วนน้อยมากด้วยเหตุผลหลายประการ เช่น มีข่าวสารที่ผ่านทางสื่อเหล่านี้น้อย ข่าวสารไม่อยู่ในช่วงเวลาที่เกษตรกรสามารถรับได้ รับข่าวสารผ่านทางสื่อเหล่านี้แล้ว

เกิดข้อสงสัย เป็นต้น แต่การถ่ายทอดจากสื่อบุคคลไปยังเกษตรกรนั้นยังมีข้อเสียอยู่คือ การผ่านกระบวนการถ่ายทอดหลายขั้นตอน จนบางครั้งทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนของเนื้อหา

สำหรับสื่อเฉพาะกิจนั้นไม่ว่าจะเป็น ใบปลิว แผ่นพับ โปสเตอร์ ป้ายผ้า รวมทั้งเอกสารวิชาการในเรื่องการเกษตรจะเข้าถึงเกษตรกรได้ดีถ้าหากว่าในตำบลนั้นมีศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีประจำตำบล เนื่องจากสื่อเฉพาะกิจเหล่านี้จะส่งมาที่ศูนย์นี้ เมื่อเกษตรกรมีการรวมตัวกัน หรือการประชุมกลุ่ม ก็จะมีโอกาสได้อ่านสื่อเฉพาะกิจ แต่ถ้าตำบลใดไม่มีศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี โอกาสที่เกษตรกรจะได้รับข่าวสารผ่านทางสื่อเฉพาะกิจก็เป็นไปได้ยาก แต่เกษตรกรเมื่ออ่านสื่อเฉพาะกิจเหล่านี้แล้ว จะนำไปปฏิบัติในพื้นที่ของตนเองน้อย เนื่องจากอ่านแล้วไม่ค่อยเข้าใจ ส่วนใหญ่จะต้องถามเจ้าหน้าที่ ของทางราชการก่อนลงมือปฏิบัติจริง หรือเฝ้าติดตามดูเกษตรกรรายอื่นปฏิบัติก่อน

ส่วนเรื่องความรู้กับทัศนคติของเกษตรกรนั้น ไม่สามารถบอกได้ว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ เนื่องจากเมื่อเกษตรกรได้รับความรู้แล้วไม่ได้ตัดสินใจทันทีว่าเกษตรทฤษฎีใหม่นั้นดีหรือไม่ดีอย่างไร แต่จะคอยสังเกตดูเกษตรกรรายอื่นปฏิบัติ ถ้าดีจึงจะทำปฏิบัติตาม ส่วนทัศนคติเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่กับการปฏิบัติตามโครงการนั้นพบว่ามีความสัมพันธ์กัน เนื่องจากเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่ยอมรับโครงการก่อน ถึงแม้ว่าการปฏิบัติตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่บางครั้งอาจจะถูกเกษตรกรข้างเคียงดูถูกว่าปฏิบัติไปแล้วอาจไม่ได้ผล แต่เกษตรกรก็ยังดำเนินการตามเกษตรทฤษฎีใหม่โดยไม่ได้สนใจคำพูดของเกษตรกรรายอื่น

ในการยอมรับโครงการของเกษตรกรนั้นขึ้นกับสื่อบุคคล คือ เจ้าหน้าที่ของทางราชการเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากเจ้าหน้าที่เป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับเกษตรกรมากที่สุดใน การเผยแพร่โครงการ ประกอบกับเจ้าหน้าที่ได้รับมอบหมายให้ชักชวนเกษตรกรให้เข้าร่วมโครงการให้ได้จำนวนตาม เป้าหมายที่กำหนด หากทำไม่ได้อาจมีผลถึงตำแหน่งหน้าที่ การงาน จึงทำให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการบางรายไม่มีคุณสมบัติตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่

5.2 อภิปรายผล

สามารถอภิปรายตามผลการวิจัยที่ค้นพบได้ ดังนี้

1. จากผลการวิจัยที่พบว่าปริมาณการรับข่าวสารทั่วไปทางวิทยุ และหนังสือพิมพ์ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ อยู่ในระดับต่ำถึงต่ำมาก และปริมาณการเปิดรับข่าวสารทั่วไปทางสื่อบุคคลใกล้เคียงกันในทุกระดับ แต่ในขณะที่ปริมาณการเปิดรับข่าวสารทั่วไปทางโทรทัศน์ของเกษตรกรเป็นสื่อเพียงชนิดเดียวที่กลุ่มตัวอย่างรับข่าวสารทั่วไปอยู่ในระดับปานกลาง

ในขณะที่ปริมาณการเปิดรับข่าวสารเรื่องทฤษฎีใหม่จากทุกสื่อคือ วิทยุ โทรทัศน์ สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ พบว่าเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีการเปิดรับข่าวสารอยู่ในระดับต่ำถึงต่ำมาก นั้นแสดงว่าพฤติกรรมของเกษตรกรมีแนวโน้มที่จะเปิดรับข่าวสารทางโทรทัศน์มากที่สุด รองลงมาคือ สื่อบุคคล ทั้งนี้เป็นเพราะว่าเกษตรกร เมื่อเสร็จสิ้นภารกิจการไถนาก็จะมีการรับประทานอาหารเย็น ควบคู่ไปกับการดูโทรทัศน์ และมีการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันภายในครอบครัว โดยเกษตรกรส่วนใหญ่จะดูรายการข่าวภาคค่ำ และละครหลังข่าว

2. การอภิปรายผลตามสมมติฐานในแต่ละข้อดังนี้

- สมมติฐานข้อที่ 1 พฤติกรรมการเปิดรับสื่อทั่วไปมีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

- สมมติฐานข้อที่ 2 พฤติกรรมการเปิดรับสื่อทั่วไปมีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

- สมมติฐานข้อที่ 3 พฤติกรรมการเปิดรับสื่อทั่วไปมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1-3 เป็นเพราะว่า สื่อทั่วไปที่เกษตรกรได้รับนั้น ไม่มีความเกี่ยวข้องกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่แต่อย่างใด สื่อทั่วไปไม่ได้เจาะจง หรือเน้นไปในเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่โดยเฉพาะแต่ให้ข่าวสารในภาพกว้างซึ่งอาจจะมีเรื่องทฤษฎีใหม่บ้างเล็กน้อย จึงทำให้พฤติกรรมการเปิดรับสื่อทั่วไปไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรแต่อย่างใด ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ R.E. Simmons, K.Kent และ V.M. Mishra (1968) ที่พบว่าเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ในประเทศทุนนิยมอย่างเอกวาดอร์ และอินเดียเกี่ยวข้องกับพัฒนาน้อยมาก ทำเองเดียวกัน เสถียร เขยประทับ ศึกษาพบว่าสื่อมวลชนในประเทศไทย ทั้งหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ และ

ภาพยนตร์ มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการพัฒนาน้อยมาก เพราะฉะนั้นการเปิดรับจึงไม่มีผลต่อความรู้ทัศนคติ และพฤติกรรม และจากการสัมภาษณ์กลุ่มแบบเจาะลึกจากทั้งเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอยุธยา สรุปได้ว่า สื่อทั่วไปที่เกษตรกรได้รับนั้นไม่มีความเกี่ยวข้องกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่แต่อย่างใด เนื่องจากเหตุผลเดียวกันกับที่กล่าวแล้วข้างต้น

- สมมติฐานข้อที่ 4 พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4 แสดงให้เห็นว่า ความรู้ที่เกษตรกรได้รับนั้นไม่ได้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของเกษตรกรเลย นั่นคือไม่ว่าจะใช้สื่อต่างๆเพิ่มขึ้นหรือลดลงเท่าใดก็ไม่ทำให้ความรู้เกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร เพิ่มขึ้นหรือลดลงแต่อย่างใด ทั้งนี้เป็นเพราะว่า เวลาส่วนใหญ่ของเกษตรกรอยู่ในไร่นา จึงไม่ค่อยมีเวลาได้รับสื่อต่างๆได้เต็มที่ ประกอบกับมีข่าวสารในเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ผ่านทางสื่อไม่ว่าจะเป็นโทรทัศน์วิทยุ หนังสือพิมพ์ มีน้อยมาก และข่าวสารดังกล่าวไม่อยู่ในช่วงเวลาที่เกษตรกรสามารถรับได้

- สมมติฐานข้อที่ 5 พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของเกษตรกร

ผลการศึกษาไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 5 บางส่วน คือ ปริมาณการเปิดรับสื่อจากวิทยุ โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ กับทัศนคติของเกษตรกรไม่มีความสัมพันธ์กัน ในขณะที่ปริมาณการเปิดรับสื่อจากสื่อบุคคลมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของเกษตรกรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในเชิงบวกที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

- สมมติฐานข้อ 6 พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

ผลการศึกษาไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 6 บางส่วน คือ ปริมาณการเปิดรับสื่อจากวิทยุ โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ กับการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรไม่มีความสัมพันธ์กัน ในขณะที่ปริมาณการเปิดรับสื่อจากสื่อบุคคลมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในเชิงบวกที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

จากผลการศึกษาในสมมติฐานข้อที่ 5 และ 6 จะสังเกตเห็นว่าสื่อบุคคล เช่น บิดามารดา ญาติ พี่น้อง และโดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าหน้าที่ของทางราชการในท้องถิ่นที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่จากสำนักงานเกษตรตำบล

สำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานเกษตรจังหวัด และสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด เป็นต้น ซึ่งสื่อบุคคลเหล่านี้ต่างก็มีความสัมพันธ์กับทั้งทัศนคติ และการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร นั่นคือถ้าสื่อบุคคลมีปริมาณเพิ่มขึ้นหรือลดลง ก็จะทำให้ทัศนคติ และการปฏิบัติตามโครงการของเกษตรกรเพิ่มขึ้นหรือลดลงเช่นกัน ทั้งนี้จากการสัมภาษณ์กลุ่มแบบเจาะลึก ทำให้ทราบว่า สื่อบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดซึ่งมีฐานะเป็นผู้จัดการโครงการภาคสนามนั้น มีหน้าที่ที่จะต้องติดต่อกับเกษตรกรโดยตรงเพื่อให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์นั่นเอง

ผลจากการวิจัยตามสมมติฐานข้อ 4, 5 และ 6 สอดคล้องกับงานวิจัยของ เสถียร เขยประทับ (2538) ที่พบว่า สื่อมวลชนของไทยมีเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาน้อยมาก เนื้อหาส่วนใหญ่เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับโฆษณาและบันเทิง เนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาซึ่งมีประโยชน์ แต่มีปริมาณน้อยมาก จึงถูกฝังอยู่ใต้ขยะโฆษณาและบันเทิง เพราะฉะนั้นจึงไม่มีอิทธิพลต่อความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมของผู้เปิดรับสื่อ

- สมมติฐานข้อ 7. พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเฉพาะกิจเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

- สมมติฐานข้อ 8. พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเฉพาะกิจเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

- สมมติฐานข้อ 9. พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเฉพาะกิจเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร

ผลการศึกษาไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 7 - 9 คือ พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเฉพาะกิจเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ไม่มีความสัมพันธ์กับ ความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่แต่อย่างใด ซึ่งอาจอธิบายได้ว่า สื่อเฉพาะกิจเหล่านี้ เช่น โปสเตอร์ แผ่นพับ จดหมายข่าว ป้ายผ้า โบปลิว นั้นเข้าไม่ถึงเกษตรกร กว่าร้อยละ 50 ของกลุ่มตัวอย่างไม่เคยอ่านสื่อเฉพาะกิจเหล่านี้ (ตารางที่ 54) ทั้งนี้จากการสัมภาษณ์กลุ่มแบบเจาะลึกพบว่าสื่อเฉพาะกิจเหล่านี้จะเข้าถึงตัวเกษตรกรได้ดี ถ้าหากว่าในตำบลที่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการนั้น มีศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีประจำตำบล เนื่องจากสื่อเฉพาะกิจเหล่านี้จะถูกส่งมาที่ศูนย์แห่งนี้ และเมื่อใดที่เกษตรกรมีการรวมกลุ่มกันทำกิจกรรมหรือการประชุมกลุ่ม ก็จะมีการรวมตัวกันที่ศูนย์ถ่ายทอด ณ ตำบลนั้นๆ ก็จะมีโอกาสได้อ่านสื่อเฉพาะกิจ แต่ถ้าหากว่าตำบลใดไม่มีศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีประจำตำบลแล้วโอกาสที่เกษตรกรจะได้รับข่าวสารผ่านทางสื่อเฉพาะกิจจะเป็นไปได้ยาก

- สมมติฐานข้อ 10 ความรู้มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่
ของเกษตรกร

- สมมติฐานข้อ 11 ความรู้มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่
ของเกษตรกร

ผลการศึกษาไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 10 - 11 คือ ความรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับ
โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติ และการปฏิบัติตามโครงการ
เกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร นั่นคือไม่ว่าเกษตรกรจะมีความรู้เกี่ยวกับโครงการ
เกษตรทฤษฎีใหม่มากหรือน้อยเพียงใด ก็ไม่ทำให้เกษตรกรมีทัศนคติ หรือ การปฏิบัติตามโครงการ
มากขึ้นหรือน้อยลง จากการสัมภาษณ์กลุ่มแบบเจาะลึกทั้งจากเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการและ
จากเจ้าหน้าที่จากสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดทำให้ทราบว่า เกษตรกรเมื่อได้รับความรู้
เรื่องทฤษฎีใหม่แล้วจะยังไม่ตัดสินใจลงมือปฏิบัติตามแนวคิดเกษตรทฤษฎีใหม่ในทันที แต่
เกษตรกร จะสังเกตดูเกษตรกรรายอื่นที่มีการปฏิบัติ หากเห็นว่าเกษตรกรรายอื่นนั้นปฏิบัติได้ผล
แล้ว จึงจะยอมรับโครงการและลงมือปฏิบัติตาม ตรงตามแนวคิดทฤษฎีการเลือกสรรของมนุษย์
(Selective Process) ที่กล่าวว่าชาวสารที่หลังไหลผ่านเข้าไปยังบุคคลแต่ละคนจากช่องทางต่างๆ
นั้นมักจะถูกคัดเลือกอยู่ตลอดเวลา ชาวสารที่น่าสนใจ มีประโยชน์ และเหมาะสมกับเจตนา
ของผู้รับสาร (ในที่นี้คือเกษตรกร) จะเป็นชาวที่ก่อให้เกิดความสำเร็จในการสื่อสาร

- สมมติฐานข้อ 12 ทัศนคติมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่
ของเกษตรกร

ผลการศึกษาพบว่าทัศนคติ มีความสัมพันธ์กับการนำปฏิบัติตามโครงการ
เกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในเชิงบวกที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ทั้งนี้
เป็นเพราะว่าโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่เป็นโครงการตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัว เกษตรกรจึงมีความเชื่อมั่นอย่างมากว่าโครงการนี้เมื่อปฏิบัติตามแล้ว จะสามารถมี
อาหารพอเพียงเลี้ยงครอบครัวได้อย่างแน่นอน เกษตรกรมีทัศนคติที่ดีมากต่อโครงการ จะเห็นได้
จากตารางที่ 59 เกษตรกรตัวอย่างเห็นด้วยกับโครงการ มากที่สุดถึงร้อยละ 55.8 เห็นด้วยมากร้อยละ
35.2 และเห็นด้วยร้อยละ 8.8 โดยไม่มีเกษตรกรตัวอย่างรายใดที่เห็นด้วยน้อย หรือเห็นด้วยน้อย
ที่สุดเลย และเมื่อเกษตรกรมีทัศนคติที่ดีเช่นนี้ จึงส่งผลให้มีแรงจูงใจที่จะปฏิบัติตามโครงการ
อย่างเห็นได้ชัดกล่าวคือ เกษตรกรตัวอย่างร้อยละ 94.2 มีการปฏิบัติตามโครงการอยู่ในระดับสูง
(ตารางที่ 60) นอกจากนี้จากการสัมภาษณ์กลุ่มแบบเจาะลึกที่พบว่า ก่อนที่เกษตรกรจะปฏิบัติ

ตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่นั้น เกษตรกรจะเฝ้าสังเกตดูเกษตรกรรายอื่นที่ปฏิบัติตามโครงการว่ามีผลการดำเนินงานเป็นอย่างไร จนกระทั่งได้พบว่า เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการนั้นประสบความสำเร็จในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ จึงได้ยอมรับโครงการ นั่นคือ เกษตรกรมีทัศนคติที่ดีต่อโครงการเสียก่อน จึงจะเกิดการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่

- สมมติฐานข้อ 13 ประเภทของสื่อที่เปิดรับมีความสัมพันธ์กับบทบาทต่อความรู้ทัศนคติ และการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรแตกต่างกัน

ผลการศึกษาพบว่าประเภทสื่อที่เกษตรกรได้รับมีความสัมพันธ์กับกระบวนการตัดสินใจในการยอมรับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ กล่าวคือ สื่อบุคคล (โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าหน้าที่ของทางราชการ) เป็นสื่อที่ทำให้เกษตรกรรับรู้เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นสื่อที่ทำให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการชอบ และเป็นสื่อที่เกษตรกรตัดสินใจปฏิบัติตามโครงการมากที่สุดที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 นั่นเป็นเพราะว่าเจ้าหน้าที่ของทางราชการมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงต่อเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ สื่อบุคคลจึงเป็นสื่อเดียวที่มีบทบาทต่อความรู้ทัศนคติ และการปฏิบัติตามโครงการของเกษตรกร ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาตามสมมติฐานในข้อ 5 และ 6 ซึ่งแตกต่างจากทฤษฎีและแนวคิดการสื่อสารงานนวัตกรรมที่กล่าวว่า สื่อมวลชนเป็นสื่อที่มีอิทธิพลต่อความรู้ เนื่องจากชุมชนเกษตรเป็นชนบทที่สื่อมวลชนเข้าไม่ถึง หรือถ้าหากเข้าถึงก็ไม่มีเนื้อหา นวัตกรรม (เกษตรทฤษฎีใหม่) มากนัก เนื้อหาส่วนใหญ่จะเน้นข่าวสารด้านบันเทิงมากกว่าการให้ความรู้เกษตรกร ในขณะที่ผลการศึกษาทั้งจากการสำรวจด้วยแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์กลุ่มแบบเจาะลึกนั้น ได้ผลสนับสนุนตรงตามทฤษฎีการสื่อสารงานนวัตกรรมที่กล่าวว่า สื่อบุคคลเป็นสื่อที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติและนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม อย่างที่พบโดยทั่วไปในชนบทของประเทศด้อยพัฒนา

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งนี้

ผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถนำไปเป็นข้อมูลประกอบในการกำหนดแนวทาง นโยบาย หรือมาตรการต่างๆ ของหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ โดยผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. จากผลการศึกษาที่พบว่าปริมาณการรับข่าวสาร ทั้งข่าวสารทั่วไป และข่าวสารเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ในสื่อต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นสื่อมวลชน (วิทยุ หนังสือพิมพ์) สื่อบุคคล สื่อเฉพาะกิจ (โปสเตอร์ แผ่นพับ จดหมายข่าว ป้ายผ้า ใบปลิว ที่เกี่ยวกับโครงการฯ) และสื่อโทรทัศน์ที่เสนอข่าวสารเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่นั้น เกษตรกรมีปริมาณการรับข่าวสารในสื่อเหล่านี้อยู่ในระดับต่ำ ถึง ต่ำมากทั้งสิ้น มีเพียงการรับข่าวสารทั่วไปทางสื่อโทรทัศน์ของเกษตรกรเพียงสื่อเดียวเท่านั้นที่มีปริมาณการรับข่าวสารอยู่ในระดับปานกลาง แต่จากผลการศึกษาตามสมมติฐานข้อที่ 5 และ 6 ที่พบว่าสื่อบุคคลเป็นสื่อเพียงประเภทเดียวที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติ และการปฏิบัติตามโครงการของเกษตรกร ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ ดังนั้นไม่ว่าจะเพิ่มปริมาณสื่อมวลชน ไม่ว่าจะเป็นวิทยุ โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์มากขึ้นเท่าใดก็ไม่สามารถทำให้เกษตรกรมีทัศนคติที่ดีต่อโครงการมากขึ้น หรือแม้กระทั่งการปฏิบัติตามโครงการของเกษตรกรให้อยู่ในระดับที่ต้องการได้ เนื่องจากสื่อมวลชนเป็นการสื่อสารทางเดียว เมื่อเกษตรกรรับข่าวสารแล้วบางครั้งเกิดข้อสงสัยแต่เกษตรกรไม่สามารถสื่อสารได้ตอบ หรือซักถามได้ ซึ่งตรงกันข้ามกับสื่อบุคคล ที่เกษตรกรสามารถซักถามข้อสงสัยได้ ดังนั้นหากผู้ดำเนินโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ต้องการสร้างทัศนคติ หรือต้องการให้เกษตรกรปฏิบัติตามโครงการได้อย่างถูกต้องจึงควรใช้สื่อบุคคลเป็นผู้ทำการถ่ายทอดให้แก่เกษตรกร

2. ในเรื่องสื่อเฉพาะกิจเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่พบว่าร้อยละ 76.5 เคยอ่านสื่อเฉพาะกิจเหล่านี้ (ตารางที่ 53) โดยสื่อเฉพาะกิจที่เกษตรกรสนใจอ่านมากที่สุดได้แก่แผ่นพับ (ตารางที่ 54) แต่จากการศึกษาตามสมมติฐานข้อที่ 7,8 และ 9 นั้นพบว่าพฤติกรรมการเปิดรับสื่อเฉพาะกิจนี้ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติตามโครงการของเกษตรกรเลย นั่นคือไม่ว่าจะเพิ่มปริมาณสื่อเฉพาะกิจมากขึ้นเท่าใดก็ไม่ส่งผลทำให้เกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีใหม่มากขึ้น หรือมีทัศนคติที่ดีต่อโครงการ หรือมีการปฏิบัติตามโครงการเพิ่มขึ้น เนื่องจากเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการร้อยละ 79.4 จบการศึกษาไม่เกินชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เกษตรกรไม่ค่อยสนใจการอ่านหนังสือวิชาการ บางรายอ่านหนังสือไม่ออก บางรายสายตาไม่ดี บางครั้ง

ตัวอักษรในสื่อเฉพาะกิจเล็กเกินไป บางรายอ่านแล้วก็ยังไม่เข้าใจ ดังนั้นจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจที่ทางราชการควรจะมีการปรับปรุง แกไขสื่อเฉพาะกิจเหล่านี้ให้เหมาะสมกับระดับความรู้ของเกษตรกร ทำสื่อเฉพาะกิจให้น่าสนใจและเข้าใจง่าย เช่น ทำเป็นเทปโทรทัศน์บรรยายเชิงปฏิบัติการ แต่ทั้งนี้เมื่อมีการสื่อสารโดยสื่อเฉพาะกิจเหล่านี้แล้วต้องมีเจ้าหน้าที่คอยอธิบาย เพิ่มเติมด้วยทุกครั้ง เพื่อตอบข้อสงสัยของเกษตรกร

3. จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกแบบกลุ่ม ทำให้ทราบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เมื่อได้ทราบเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่เป็นครั้งแรกจะไม่ยอมรับแนวคิดนี้เลย เนื่องจากเป็นของใหม่ซึ่งเกษตรกรเคยชินกับการทำเกษตรแบบเก่าๆคือการร่อนน้ำฝน การปลูกพืชแบบเดี่ยว (Single Crop) ในพื้นที่ เกษตรกรจะไม่มีการยอมรับเกษตรทฤษฎีใหม่ถ้าหากไม่เห็นด้วยตาตัวเองว่าทำแล้วจะประสบความสำเร็จไม่ว่าเกษตรกรจะมีความรู้เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ดีเพียงไร ไม่ว่าจะเกษตรกรมีทัศนคติต่อโครงการดีเพียงใด ถึงแม้ว่ายอมรับโครงการและนำไปปฏิบัติแล้วก็ยังไม่แน่ใจ จนบางครั้งถูกเกษตรกรที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการพุดตูดจนทำให้ต้องเลิกโครงการไปก่อนสิ้นสุดโครงการก็มี ข้อเสนอแนะก็คือ ทางรัฐบาลควรจะนำเกษตรกรที่สนใจเข้าร่วมโครงการไปดูงานโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ในแปลงที่ประสบความสำเร็จในหลายๆพื้นที่ที่แตกต่างกันก่อนที่เกษตรกรจะเข้าร่วมโครงการ เพื่อให้เกษตรกรเกิดความเข้าใจในเกษตรทฤษฎีใหม่มากที่สุด และเกษตรกรจะได้เกิดความคิดเพื่อประยุกต์แนวคิดเกษตรทฤษฎีใหม่ให้สอดคล้องกับศักยภาพทางด้านกายภาพ ชีวภาพ ภูมิอากาศ รวมถึงกำลังทรัพย์ของเกษตรกรเอง แล้วให้เกษตรกรตัดสินใจด้วยตนเองว่าจะเข้าร่วมโครงการหรือไม่ หรือเกษตรกรอาจจะทำเกษตรทฤษฎีใหม่เองโดยไม่จำเป็นต้องเข้าร่วมโครงการ ตามความเหมาะสมกับศักยภาพของเกษตรกรเอง

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงการเปิดรับสื่อ ความรู้ ทัศนคติและภาวะปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร : กรณีศึกษาจังหวัดอุทัยธานี ดังนั้นผลการวิจัยจึงครอบคลุมเฉพาะเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการในจังหวัดอุทัยธานีนั้น จึงควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในส่วนของจังหวัดอื่น และภาพรวมทั่วประเทศ เพื่อนำไปกำหนดเป็นนโยบายในเรื่องดังกล่าวข้างต้น ในกรณีที่ทางราชการต้องการขยายโครงการไปสู่เกษตรกรรายอื่นต่อไป

2. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงการเปิดรับสื่อ ความรู้ ทัศนคติและการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร : กรณีศึกษาจังหวัดอยุธยา ซึ่งโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่นี้เป็นโครงการทางการเกษตรโครงการหนึ่งของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังนั้นโครงการทางการเกษตรอื่นๆที่สำคัญ และเป็นที่น่าสนใจของประชาชนจึงควรมีการศึกษาในลักษณะนี้บ้าง เนื่องจากที่ผ่านมายังไม่ค่อยมีผู้ศึกษามากนัก

3. การวิจัยครั้งนี้มีข้อจำกัดในเรื่องของเวลา งบประมาณ และการเดินทาง เนื่องจากต้องเดินทางไปพบเกษตรกรเพื่อสัมภาษณ์ที่บ้านของเกษตรกรโดยตรงแต่ละราย การวิจัยครั้งนี้ต่อไปจึงน่าจะประสานงานกับเจ้าหน้าที่ของทางราชการเพื่อขอสัมภาษณ์เกษตรกรในวันที่เกษตรกรจำเป็นต้องเดินทางเข้ามาประชุมกับหน่วยงานของทางราชการ

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. คู่มือปฏิบัติงานโครงการ “เกษตรทฤษฎีใหม่” ตามแนวพระราชดำริ . กรุงเทพมหานคร, 2541.
- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. คู่มือปฏิบัติงานโครงการ “เกษตรทฤษฎีใหม่” ตามแนวพระราชดำริ . กรุงเทพมหานคร, 2542.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. การวิเคราะห์สถิติ : สถิติเพื่อการตัดสินใจ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ห้างหุ้นส่วนจำกัด ซี เค แอนด์ เอส โฟโต้สตูดีโอ, 2543.
- กระทรวงศึกษาธิการ. ทฤษฎีใหม่ในหลวง ชีวิตที่พอเพียง. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ร่วมด้วยช่วยกัน, 2542.
- ชวรัตน์ เขิดชัย และคณะ. เอกสารการสอนชุดวิชาสื่อสารเพื่อการพัฒนาหน่วยที่ 1-8 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. พิมพ์ครั้งที่ 10, นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2540.
- บันเทิง มาแสง. เอกสารประกอบการอบรมหลักสูตร เทคนิคการติดตามและประเมินผลนโยบายแผนงานและโครงการ. กรุงเทพมหานคร, 2542.
- ประคอง กรรณสูติ. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 3, กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- เสถียร เขยประทับ. การสื่อสารและการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร : เจ้าพระยาการพิมพ์, 2534.
- เสถียร เขยประทับ. สื่อมวลชนกับการพัฒนาประเทศ : เน้นเฉพาะประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- สุบรรณพันธ์ วิควาส และชัยวัฒน์ ปัญญาพงษ์. ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2522.

สุพงษ์ โสธนะเสถียร. การสื่อสารกับสังคม. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2533.

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. สรุปผลการดำเนินงานโครงการ
"เกษตรทฤษฎีใหม่" ตามแนวพระราชดำริ ปี 2542 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.
พระนครศรีอยุธยา, 2542.

วิทยานิพนธ์

กิติมา สุสนธิ. "ความรู้ทั่วไปทางการสื่อสาร". วิทยานิพนธ์ปริญญาโท
คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2533

จินตนา สุนทรโรทก. "การรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิด และการใช้สารเคมีป้องกัน กำจัดศัตรู
ข้าวของเกษตรกรไทยในเขตโครงการพญากรณ์และเดือนการระบาดศัตรูข้าว
จังหวัดชัยนาท". วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530

ต้องฤดี ปุณณกันท์. "การเปิดรับการสื่อสารกับการพัฒนาความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรม
ของประชาชนตามโครงการขยายฐานประชาธิปไตยสู่ประชาชน ศึกษาเฉพาะ
กรณีอำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา". วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533

สุภาพงษ์ ระวยทรง. "การศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสาร ความรู้ และทัศนคติต่อการเสนอ
ข่าวต่างประเทศทางสื่อมวลชนของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร".
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535

ภาษาอังกฤษ

Book

Klapper, Joseph T. The Effects of Mass Communication. New York: The Free Press,
1960.

Rogers, EveretteM. Communication Strategies for Family Planning. New York : The Free
Press, 1973.

Rogers, EveretteM. Diffusion of Innovations. Third edition. New York : The Free Press,
1983.

Rogers, Everette M. **Mass Media and Interpersonal Communication.** In **Handbook of Communication**, ed. Schramm, Wilbur et al. Chicago : Rand McNally, 1971.

Rogers, Everette M., and Kindcaid, Lawrence D. **Communication Network : Toward a New Paradigm for Research.** New York : The Free Press, 1981.

Rogers, Everette M., and Meynen, Wicky L. **The Handbook of Social Psychology, Vol.3.** Massachusettes : Addison-Wesley Publishing Company, 1969.

Rogers, Everette M. and F.F. Shoemaker, **Communication of Innovations : A Cross Cultural Approach.** New York : The Free Press, 1971.

Schramm, Wilbur. **How Communication works.** Wilbur Schramm (ed.) **The Process and Effects of Mass Communication.** New York : Haper & Row Publisher, 1973.

R.E. Simmons, K.Kent and V.M. Mishra. **Media and Development News in Slums of Ecuador and India, Journalism Quarterly, Vol. VL, 1968.**

ภาคผนวก

--	--	--

แบบสอบถาม

เรื่อง "การเปิดรับสื่อ ความรู้ ทักษะคติ และการนำไปปฏิบัติของเกษตรกรไทยที่เข้าร่วมโครงการ
"เกษตรทฤษฎีใหม่" ตามแนวพระราชดำริ วรรณศึกษา จังหวัดอยุธยา

ผู้ตอบแบบสอบถาม (เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่และเป็นผู้ปฏิบัติโดยตรง)

ชื่อ..... นามสกุล.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ [] ชาย [] หญิง
2. ท่านมีฐานะในครอบครัวเป็น
[] หัวหน้าครอบครัว [] สมาชิกในครอบครัว
[] ญาติ [] อื่นๆ (ระบุ).....
3. ท่านมีอายุ.....ปี
4. ระดับการศึกษาชั้นสูงสุดของท่าน
[] ไม่เคยเรียนหนังสือ [] ป.1-ป.6 หรือเทียบเท่า
[] ม.1-ม.3 หรือเทียบเท่า [] ม.4-ม.6 หรือเทียบเท่า
[] จบอนุปริญญาหรือเทียบเท่า [] จบปริญญาตรี หรือเทียบเท่า
[] อื่นๆ (ระบุ).....
5. ท่านมีอาชีพหลัก,อาชีพรอง ระบุ..... (1 = อาชีพหลัก, 2 = อาชีพรอง)
[] ทำนา ทำสวน ทำไร่ เลี้ยงสัตว์ [] ค้าขาย
[] พนักงานบริษัทเอกชน [] รับจ้างทั่วไป
[] รับราชการ [] พนักงานรัฐวิสาหกิจ
[] อื่นๆ (ระบุ).....

6. สถานภาพการสมรสของท่าน

- [] โสด [] แต่งงาน
 [] หย่า [] คู่สมรสถึงแก่กรรม [] อื่นๆ (ระบุ).....

7. รายได้ต่อปีของท่าน.....บาท

8. รายได้ของท่านส่วนใหญ่ได้มาจาก

- [] การเกษตร [] การทำกิจการของตนเอง
 [] ค่าจ้างแรงงาน [] เงินเดือน
 [] อื่นๆ (ระบุ).....

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร

ข่าวสารทั่วไป

วิทยุ

1. ตามปกติท่านฟังวิทยุหรือไม่

- [] ฟัง [] ไม่ฟัง
 ถ้าไม่ฟังให้ข้ามไปตอบข้อ 10

2. ตามปกติท่านฟังวิทยุบ่อยเพียงใด

- [] 1-2 วันต่อสัปดาห์ [] 3-6 วันต่อสัปดาห์
 [] ฟังทุกวัน [] 8-10 วัน ต่อครั้ง
 [] นานกว่านั้น

3. ท่านฟังวิทยุโดยเฉลี่ยในแต่ละวันใช้เวลานานเท่าใด

- [] มากกว่า 3 ชั่วโมง [] มากกว่า 2-3 ชั่วโมง
 [] มากกว่า 1-2 ชั่วโมง [] 30 นาที - 1 ชั่วโมง
 [] น้อยกว่า 30 นาที

4. ประเภทของรายการที่ท่านชอบฟังมากที่สุด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- [] รายการข่าว [] รายการวิเคราะห์ข่าว
 [] รายการความรู้ [] รายการเกี่ยวกับกีฬา
 [] รายการละครวิทยุ [] รายการบันเทิง เช่น เพลง หมอลำ
 [] รายการอื่นๆ (ระบุ).....

5. สถานีวิทยุที่ท่านฟังเป็นประจำ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- [] สถานีวิทยุแห่งประเทศไทย [] อ.ส.ม.ท.
 [] ทหารอากาศ 019 [] ท.พ. 2
 [] อื่น ๆ ระบุ.....

ข่าวสารเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่

6. ท่านเคยฟังเรื่องเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่จากวิทยุบ้างหรือไม่

- [] เคย [] ไม่เคย (ถ้าไม่เคย ข้ามไปตอบข้อ 10)

7. ถ้าเคย ท่านได้ฟังเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่จากวิทยุบ่อยครั้งเพียงใด

- [] สัปดาห์ละ 4-7 ครั้ง [] สัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง
 [] 1-2 สัปดาห์ต่อครั้ง [] 3-4 สัปดาห์ต่อครั้ง
 [] นานกว่านั้น

8. ท่านฟังวิทยุเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่โดยเฉลี่ยในแต่ละวันใช้เวลานานเท่าใด

- [] มากกว่า 3 ชั่วโมง [] มากกว่า 2-3 ชั่วโมง
 [] มากกว่า 1-2 ชั่วโมง [] 30 นาที - 1 ชั่วโมง
 [] น้อยกว่า 30 นาที

9. เนื้อหาของเกษตรทฤษฎีใหม่ที่ท่านได้รับฟังมาจากรายการประเภทใด

- [] รายการข่าว [] รายการวิเคราะห์ข่าว
 [] รายการความรู้ [] รายการเกี่ยวกับกีฬา
 [] รายการละครวิทยุ [] รายการบันเทิง เช่น เพลง หมอลำ
 [] รายการอื่นๆ (ระบุ).....

โทรทัศน์

ข่าวสารทั่วไป

10. ตามปกติท่านดูโทรทัศน์หรือไม่

- [] ดู [] ไม่ดู (ถ้าไม่ดูให้ไปตอบข้อ 19)

11. ตามปกติท่านดูโทรทัศน์บ่อยครั้งเพียงใด

- [] ดูแทบทุกวัน [] 3-6 วันต่อสัปดาห์
 [] 1-2 วันต่อสัปดาห์ [] 8-10 วัน ต่อครั้ง
 [] นานกว่านั้น

12. ท่านดูโทรทัศน์โดยเฉลี่ยในแต่ละวันใช้เวลานานเท่าใด

- [] มากกว่า 3 ชั่วโมง [] มากกว่า 2-3 ชั่วโมง
 [] มากกว่า 1-2 ชั่วโมง [] 30 นาที - 1 ชั่วโมง
 [] น้อยกว่า 30 นาที

13. ประเภทของรายการที่ท่านชอบดูมากที่สุด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- [] รายการข่าว [] รายการวิเคราะห์ข่าว
 [] รายการความรู้ [] รายการเกี่ยวกับกีฬา
 [] รายการบันเทิง เช่น ละคร ภาพยนตร์ ดนตรี เกมโชว์
 [] รายการสารคดี
 [] รายการอื่นๆ (ระบุ).....

14. สถานีโทรทัศน์ที่ท่านดูเป็นประจำ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- [] สถานีโทรทัศน์ช่อง 3 [] สถานีโทรทัศน์ช่อง 5
 [] สถานีโทรทัศน์ช่อง 7 [] สถานีโทรทัศน์ช่อง 9
 [] สถานีโทรทัศน์ช่อง 11 [] สถานีโทรทัศน์ itv
 [] อื่น ๆ (ระบุ).....

ข่าวสารเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่

15. ท่านได้ดูโทรทัศน์ในเรื่องเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่บ้างหรือไม่

- [] เคย [] ไม่เคย (ถ้าไม่เคยให้ข้ามไปตอบข้อ 19)

16. ถ้าเคย ท่านได้ดูเรื่องเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่จากโทรทัศน์บ่อยครั้งเพียงใด

- [] สัปดาห์ละ 4-7 ครั้ง [] สัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง
 [] 1-2 สัปดาห์ต่อครั้ง [] 3-4 สัปดาห์ต่อครั้ง
 [] นานกว่านั้น

17. ท่านดูโทรทัศน์เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่โดยเฉลี่ยในแต่ละวันใช้เวลานานเท่าใด

- [] มากกว่า 3 ชั่วโมง [] มากกว่า 2-3 ชั่วโมง
 [] มากกว่า 1-2 ชั่วโมง [] 30 นาที - 1 ชั่วโมง
 [] น้อยกว่า 30 นาที

18. เนื้อหาของเกษตรทฤษฎีใหม่ที่ท่านได้รับชมมาจากรายการประเภทใด

- [] รายการข่าว [] รายการวิเคราะห์ข่าว
 [] รายการความรู้ [] รายการสารคดี
 [] รายการบันเทิง เช่น ละคร ภาพยนตร์ ดนตรี เกมโชว์
 [] รายการอื่นๆ (ระบุ).....

หนังสือพิมพ์

ข่าวสารทั่วไป

19. ตามปกติท่านอ่านหนังสือพิมพ์หรือไม่

- [] อ่าน [] ไม่อ่าน (ถ้าไม่อ่านให้ไปตอบข้อ 28)

20. ตามปกติท่านอ่านหนังสือพิมพ์บ่อยเพียงใด

- [] อ่านทุกวัน [] 3-6 วันต่อสัปดาห์
 [] 1-2 วันต่อสัปดาห์ [] 8-10 วัน ต่อครั้ง
 [] นานกว่านั้น

21. ท่านอ่านหนังสือพิมพ์โดยเฉลี่ยในแต่ละวันใช้เวลานานเท่าใด

- [] มากกว่า 30 นาที [] มากกว่า 20-30 นาที
 [] มากกว่า 10-20 นาที [] 15-20 นาที
 [] น้อยกว่า 5 นาที

22. หนังสือพิมพ์ที่ท่านอ่านบ่อยที่สุด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- [] ไทยรัฐ [] เดลินิวส์
 [] ข่าวสด [] มติชน
 [] สยามรัฐ [] หนังสือพิมพ์อื่น ๆ ระบุ.....

23. เรื่องที่ท่านชอบอ่านจากหนังสือพิมพ์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- [] ข่าวอาชญากรรม [] ข่าวราชการทั่ว ๆ ไป
 [] ข่าวสังคม [] สารคดี-ความรู้ เช่น
 ข่าวเกษตรกร ท่องเที่ยว
 [] ข่าวกีฬา [] ข่าวการบ้านการเมืองในประเทศ
 [] นวนิยาย [] ข่าวการบ้านการเมืองต่างประเทศ
 [] คอลัมน์ตอบปัญหา เช่น ห้องแพทย์ หมอดู
 [] รายการอื่นๆ (ระบุ).....

ข่าวสารเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่

24. ท่านได้อ่านเรื่องเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ในหนังสือพิมพ์บ้างหรือไม่

- [] เคย [] ไม่เคย

(ถ้าไม่อ่านให้ข้ามไปตอบข้อ 28)

25. ถ้าเคย ท่านได้อ่านเรื่องเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ในหนังสือพิมพ์บ่อยครั้งเพียงใด

[] สัปดาห์ละ 4-7 ครั้ง

[] สัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง

[] 1-2 สัปดาห์ต่อครั้ง

[] 3-4 สัปดาห์ต่อครั้ง

[] นานกว่านั้น

26. ท่านอ่านหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่โดยเฉลี่ยในแต่ละวันใช้เวลานานเท่าใด

[] มากกว่า 30 นาที

[] มากกว่า 20-30 นาที

[] มากกว่า 10-20 นาที

[] 15-20 นาที

[] น้อยกว่า 5 นาที

27. เนื้อหาเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ที่ท่านทราบมาจากคอลัมน์ประเภทใดในหนังสือพิมพ์

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

[] คอลัมน์ตอบปัญหา

[] ข่าวภายในประเทศ

[] ข่าวสังคม

[] สารคดี-ความรู้ เช่น

[] ข่าวราชการทั่ว ๆ ไป

ข่าวเกษตรกร ท้องเที่ยว

[] รายการอื่นๆ (ระบุ).....

ส่วนบุคคล

ข่าวสารทั่วไป

28. ตามปกติท่านพูดคุยข่าวสารทั่วไปกับบุคคลที่ท่านคุ้นเคยบ้างหรือไม่

[] พูดคุย

[] ไม่พูดคุย

(ถ้าไม่พูดคุยให้ไปตอบข้อ 36)

29. บุคคลที่ท่านคุ้นเคยพูดคุยข่าวสารทั่วไปเป็นบุคคลใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

[] สามี/ภรรยา

[] บิดา มารดา ญาติพี่น้อง

[] เพื่อน

[] เจ้าหน้าที่พัฒนาชนบท

[] ผู้นำหมู่บ้าน

[] อื่น ๆ ระบุ.....

30. ท่านพูดคุยกับบุคคลอื่นๆ เกี่ยวกับข่าวสารทั่วไปบ่อยครั้งเพียงใด

- [] ค่อยๆ 1-2 วัน
 [] ค่อยๆ 3-4 วันต่อสัปดาห์
 [] ค่อยๆ 5-6 วันต่อสัปดาห์
 [] ค่อยๆ 1-2 สัปดาห์
 [] นานกว่านั้น

31. ท่านพูดคุยกับบุคคลอื่นๆ เกี่ยวกับข่าวสารทั่วไปโดยเฉลี่ยในแต่ละครั้งใช้เวลานานเท่าใด

- [] มากกว่า 1 ชั่วโมง
 [] มากกว่า 45 นาที - 1 ชั่วโมง
 [] มากกว่า 30 นาที - 45 นาที
 [] 15 - 30 นาที
 [] น้อยกว่า 15 นาที

ข่าวสารเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่

32. ตามปกติท่านพูดคุยเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่กับบุคคลที่ท่านคุ้นเคยบ้างหรือไม่

- [] พูดคุย
 [] ไม่พูดคุย
 (ถ้าไม่พูดคุยให้ไปตอบข้อ 36)

33. บุคคลที่ท่านพูดคุยเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่เป็นบุคคลใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- [] สามี/ภรรยา
 [] บิดา มารดา ญาติพี่น้อง
 [] เพื่อน
 [] เจ้าหน้าที่พัฒนาชนบท
 [] ผู้นำหมู่บ้าน
 [] อื่น ๆ ระบุ.....

34. ท่านพูดคุยกับบุคคลตามข้อ 33 เกี่ยวกับเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่บ่อยครั้งเพียงใด

- [] ค่อยๆ 1-2 วัน
 [] ค่อยๆ 3-4 วันต่อสัปดาห์
 [] ค่อยๆ 5-6 วันต่อสัปดาห์
 [] ค่อยๆ 1-2 สัปดาห์
 [] นานกว่านั้น

35. ท่านพูดคุยกับบุคคลตามข้อ 33 เกี่ยวกับเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่โดยเฉลี่ยในแต่ละครั้งใช้เวลานานเท่าใด

- [] มากกว่า 1 ชั่วโมง
 [] มากกว่า 45 นาที - 1 ชั่วโมง
 [] มากกว่า 30 นาที - 45 นาที
 [] 15 - 30 นาที
 [] น้อยกว่า 15 นาที

สื่อเฉพาะกิจเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่

36. ตามปกติท่านเคยอ่านสื่อเฉพาะกิจเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ เช่น โปสเตอร์ แผ่นพับ จดหมายข่าว ป้ายผ้า โบปลิว หรือไม่

เคยอ่าน

ไม่เคยอ่าน

(ถ้าไม่เคยอ่านให้ข้ามไปตอบข้อ)

37. ตามปกติท่านอ่านสื่อเฉพาะกิจเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ประเภทใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

โปสเตอร์

แผ่นพับ

จดหมายข่าว

ป้ายผ้า

โบปลิว

อื่น ๆ ระบุ.....

38. ท่านได้อ่านสื่อเฉพาะกิจที่เกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ต่าง ๆ บ่อยครั้งเพียงใด

อ่านทุกวัน

3-6 วันต่อสัปดาห์

1-2 วันต่อสัปดาห์

8-10 วัน ต่อครั้ง

นานกว่านั้น

39. ท่านอ่านสื่อเฉพาะกิจเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่โดยเฉลี่ยในแต่ละวันใช้เวลานานเท่าใด

มากกว่า 15 นาที

มากกว่า 10-15 นาที

มากกว่า 5-10 นาที

มากกว่า 1-5 นาที

น้อยกว่า 1 นาที

ตอนที่ 3 บทบาทของสื่อที่มีต่อความรู้ ทักษะ และ การนำไปปฏิบัติเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่
ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่

1. ท่านรับรู้เรื่องโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่เป็นครั้งแรกจากสื่อประเภทใด.....
(วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ สื่อเฉพาะกิจ เช่น โปสเตอร์ แผ่นพับ จดหมายข่าว โบปลิว หรือ
บุคคลที่คุ้นเคย บุคคลอื่น ๆ ระบุ.....)
2. เมื่อท่านได้รับทราบเรื่องโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่แล้ว สื่ออะไรที่ทำให้ท่าน
ชอบ (ระบุ.....) เพราะ.....
ไม่ชอบ (ระบุ.....) เพราะ.....
3. เมื่อท่านได้ทราบเรื่องโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่แล้ว ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับ
โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่
 เห็นด้วย เพราะ.....
 ไม่เห็นด้วย เพราะ.....
4. ตอนที่ท่านตัดสินใจปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่นั้น ท่านตัดสินใจโดยได้ข้อมูลข่าวสาร
จนเกิดความมั่นใจจากสื่อใดมากที่สุด
.....
(วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ สื่อเฉพาะกิจ เช่น โปสเตอร์ แผ่นพับ จดหมายข่าว โบปลิว หรือ
บุคคลที่คุ้นเคย บุคคลอื่น ๆ ระบุ.....)
5. โดยรวมท่านคิดว่าสื่อใดมีผลต่อความรู้ ความชอบ/ไม่ชอบ และการปฏิบัติตามโครงการเกษตร
ทฤษฎีใหม่ของท่านมากที่สุด โปรดระบุ.....
6. สื่อประเภทใดที่ทำให้ท่านได้นำความรู้เกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ไปปฏิบัติตามมาก
ที่สุด.....
(วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ สื่อเฉพาะกิจ เช่น โปสเตอร์ แผ่นพับ จดหมายข่าว โบปลิว หรือ
บุคคลที่คุ้นเคย บุคคลอื่น ๆ ระบุ.....)

ตอนที่ 4 ความรู้เกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	ไม่ทราบ
1. วัตถุประสงค์ของโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่นั้น เพื่อเป็นการแก้ปัญหาแรงงานที่ถูกเลิกจ้างและกลับสู่ภูมิลำเนาให้มาประกอบอาชีพการเกษตรแบบพึ่งพาตนเอง			
2. เกษตรทฤษฎีใหม่ที่สมบูรณ์ต้องมีการแบ่งที่ดินที่เพาะปลูกออกเป็น 3 ส่วน : พืชสวน/พืชไร่ : 30 : 30 : 20 : 2			
3. เนื้อที่น้อยที่สุดที่เกษตรกรสามารถนำเข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ได้คือ 5 ไร่			
4. เนื้อที่มากที่สุดที่เกษตรกรสามารถนำเข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ได้คือ 15 ไร่			
5. ผลผลิตที่ได้จากแปลงเพาะปลูกในโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ให้นำออกไปขายทั้งหมด			
6. บัณฑิตการผลิตรัฐบาลสนับสนุนให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ รายละไม่เกิน 5,000 บาท			
7. เจ้าหน้าที่ของรัฐจะเป็นผู้ดำเนินการซื้อบัณฑิตการผลิตรัฐบาลให้แก่เกษตรกรเองวงเงินไม่เกินรายละไม่เกิน 5,000 บาท			
8. ทฤษฎีใหม่มี 3 ขั้นตอนคือ ขั้นตอนการผลิต ขั้นตอนรวมกลุ่มเกษตรกร และขั้นตอนร่วมมือกับแหล่งเงินแหล่งพลังงาน			
9. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ จะถูกแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มคือ กลุ่ม 1 เป็นเกษตรกรที่ได้รับน้ำเต็มรูปแบบ กลุ่ม 2 เป็นเกษตรกรที่ได้รับน้ำบางส่วน และกลุ่ม 3 เป็นเกษตรกรที่ไม่ได้รับน้ำจากทางราชการ			
10. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ไม่ต้องทำแบบแผนการผลิตทุกปี			

ตอนที่ 5 ทักษะคติของเกษตรกรเกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่

คำถาม	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อย ที่สุด
1. ท่านคิดว่าเมื่อดำเนินการเพาะปลูกตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่แล้วจะสามารถทำให้ท่านมีอาหารพอเลี้ยงครอบครัวได้ตลอดปี					
2. ท่านคิดว่าการทำเกษตรทฤษฎีใหม่จำเป็นจะต้องมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเกษตรกรรายอื่นหรือบุคคลอื่น ๆ					
3. ท่านคิดว่าเกษตรกรทุกครัวเรือนในจังหวัดอยุธยาควรดำเนินการเพาะปลูกตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่					
4. ท่านคิดว่าเกษตรกรที่ร่ำรวยอยู่แล้วไม่จำเป็นต้องดำเนินการเพาะปลูกตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่					
5. ท่านคิดว่าการเข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรเนื่องจากเกษตรกรต้องการได้รับปัจจัยการผลิตจากรัฐบาลมากกว่าการได้รับความรู้จากรัฐบาล					
6. ท่านคิดว่าการทำเกษตรทฤษฎีใหม่จำเป็นต้องมีสระน้ำอยู่ในไร่นาของตนเอง					
7. ท่านคิดว่าโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ควรมีการขยายผลไปยังเกษตรกรจังหวัดอื่น ๆ ทั่วประเทศ					
8. ท่านคิดว่าเกษตรกรควรมีการรวมกลุ่มกันตามเกษตรทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 2 (รวมกลุ่มเพื่อการผลิต การตลาด ความเป็นอยู่ สุวีถีการ การศึกษา สังคม ศาสนา)					
9. ท่านคิดว่าเกษตรกรควรมีการรวมกลุ่มกันตามเกษตรทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 3 (การร่วมมือกับแหล่งเงินทุน แหล่งพลังงาน บริษัทเอกชน สหกรณ์ เพื่อการลงทุนต่อไป)					
10. ท่านคิดว่าเกษตรทฤษฎีใหม่ต้องมีการเกษตรแบบผสมผสานหลายอย่าง (ทำนา ทำสวน ทำไร่ เลี้ยงสัตว์)					

ตอนที่ 7 คำถามที่ใช้สัมภาษณ์กลุ่มแบบเจาะลึก

ตอนที่ 7.1 คำถามที่ใช้สัมภาษณ์กลุ่มแบบเจาะลึกเกษตรกร

1. ท่านคิดว่าการรับ ข่าวสารโดยทั่วไป ในชีวิตประจำวันของท่านทางสื่อต่างๆ (ไม่ว่าจะเป็นทางวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ หรือ สื่อบุคคล เช่น ญาติ พี่น้อง เพื่อนบ้าน ช่างราชการ) จะมีผลทำให้ท่านมี ความรู้ ในเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ เพิ่มขึ้นหรือไม่

➢ ถ้ามี สื่อใดที่ทำให้ท่านได้รับความรู้ในเรื่องทฤษฎีใหม่มากที่สุด เพราะเหตุใด

2. ท่านคิดว่าการรับ ข่าวสารโดยทั่วไป ในชีวิตประจำวันของท่านทางสื่อต่างๆ (ไม่ว่าจะเป็นทางวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ หรือ สื่อบุคคล เช่น ญาติ พี่น้อง เพื่อนบ้าน ช่างราชการ) จะมีผลทำให้ท่านมี ความรู้สึกที่ดี หรือมี ทัศนคติที่ดี ต่อโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ เพิ่มขึ้นหรือไม่

➢ ถ้ามี สื่อใดที่ทำให้ท่านมีทัศนคติที่ดีต่อโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่มากที่สุดและ เพราะเหตุใด

3. ท่านคิดว่าการรับ ข่าวสารโดยทั่วไป ในชีวิตประจำวันของท่านทางสื่อต่างๆ (ไม่ว่าจะเป็นทางวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ หรือ สื่อบุคคล เช่น ญาติ พี่น้อง เพื่อนบ้าน ช่างราชการ) จะมีผลทำให้ท่านมี การปฏิบัติตาม โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ เพิ่มขึ้นหรือไม่

➢ ถ้ามี สื่อใดที่ทำให้ท่านมีการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่มากที่สุด และเพราะเหตุใด

4. ท่านคิดว่าการรับ ข่าวสารในเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ ในชีวิตประจำวันของท่านทางสื่อต่างๆ (ไม่ว่าจะเป็นทางวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ หรือ สื่อบุคคล เช่น ญาติ พี่น้อง เพื่อนบ้าน ช่างราชการ) จะมีผลทำให้ท่านมี ความรู้ ในเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ เพิ่มขึ้นหรือไม่

➢ ถ้ามี สื่อใดที่ทำให้ท่านได้รับความรู้ในเรื่องทฤษฎีใหม่มากที่สุด เพราะเหตุใด

5. ท่านคิดว่าการรับ ข่าวสารในเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ ในชีวิตประจำวันของท่านทางสื่อต่างๆ (ไม่ว่าจะเป็นทางวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ หรือ สื่อบุคคล เช่น ญาติ พี่น้อง เพื่อนบ้าน ช่างราชการ) จะมีผลทำให้ท่านมี ความรู้สึกที่ดี หรือมี ทัศนคติที่ดี ต่อโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ เพิ่มขึ้นหรือไม่

➢ ถ้ามี สื่อใดที่ทำให้ท่านมีทัศนคติที่ดีต่อโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่มากที่สุด และเพราะเหตุใด

6. ท่านคิดว่าการรับ ข่าวสารในเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ ในชีวิตประจำวันของท่านทางสื่อต่างๆ (ไม่ว่าจะเป็นทางวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ หรือ สื่อบุคคล เช่น ญาติ พี่น้อง เพื่อนบ้าน ช่างราชการ) จะมีผลทำให้ท่านมี การปฏิบัติตาม โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ เพิ่มขึ้นหรือไม่

➤ ถ้ามีสื่อใดที่ทำให้ท่านมีการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่มากที่สุดและ เพราะเหตุใด

7. ท่านคิดว่าการรับ ข่าวสารทางสื่อเฉพาะกิจ ในชีวิตประจำวันของท่านทางสื่อต่างๆ (เช่น โปสเตอร์ แผ่นพับ จดหมายข่าว ป้ายผ้า ใบปลิว) ที่เกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่จะมีผลทำให้ท่านมี ความรู้ ในเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ เพิ่มขึ้นหรือไม่

➤ ถ้ามี สื่อใดที่ทำให้ท่านได้รับความรู้ในเรื่องทฤษฎีใหม่มากที่สุด เพราะเหตุใด

8. ท่านคิดว่าการรับ ข่าวสารทางสื่อเฉพาะกิจ ในชีวิตประจำวันของท่านทางสื่อต่างๆ (เช่น โปสเตอร์ แผ่นพับ จดหมายข่าว ป้ายผ้า ใบปลิว) ที่เกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่จะมีผลทำให้ท่านมี ความรู้สึกที่ดี หรือมี ทัศนคติที่ดี ต่อโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ เพิ่มขึ้นหรือไม่

➤ ถ้ามี สื่อใดที่ทำให้ท่านมีทัศนคติที่ดีต่อโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่มากที่สุด และเพราะเหตุใด

9. ท่านคิดว่าการรับ ข่าวสารทางสื่อเฉพาะกิจ ในชีวิตประจำวันของท่านทางสื่อต่างๆ (เช่น โปสเตอร์ แผ่นพับ จดหมายข่าว ป้ายผ้า ใบปลิว) ที่เกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่จะมีผลทำให้ท่านมี การปฏิบัติตาม โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ เพิ่มขึ้นหรือไม่

➤ ถ้ามีสื่อใดที่ทำให้ท่านมีการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่มากที่สุด และเพราะเหตุใด

10. ท่านคิดว่า ความรู้ในเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ ของท่านเกี่ยวข้อง กับ ทัศนคติ ของท่านหรือไม่ กล่าวคือ ยิ่งท่านมีความรู้ในเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่เพิ่มขึ้น ท่านก็ยิ่งมีความรู้สึกที่ดี หรือมีทัศนคติที่ดีต่อโครงการมากขึ้น

➤ ถ้าเกี่ยวข้อง เพราะอะไร

➤ ถ้าไม่เกี่ยวข้อง เพราะอะไร

11. ท่านคิดว่า ความรู้ในเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ ของท่านเกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติตาม โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ของท่านหรือไม่ กล่าวคือ ยิ่งท่านมีความรู้ในเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่เพิ่มขึ้น ท่านก็ยิ่งมีการปฏิบัติตาม โครงการมากขึ้น

- ถ้าเกี่ยวข้อง เพราะอะไร
- ถ้าไม่เกี่ยวข้อง เพราะอะไร

12. ท่านคิดว่า ทัศนคติที่มีต่อโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ของท่านเกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติตาม โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ของท่านหรือไม่ กล่าวคือ ยิ่งท่านรู้สึกดี ชอบในเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ เพิ่มขึ้น ท่านก็ยิ่งมีการปฏิบัติตาม โครงการมากขึ้น

- ถ้าเกี่ยวข้อง เพราะอะไร
- ถ้าไม่เกี่ยวข้อง เพราะอะไร

13. ท่านคิดว่าสื่อต่างๆที่ท่านได้รับ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ สื่อบุคคล สื่อเหล่านี้ทำให้ท่าน มีการตัดสินใจยอมรับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่แตกต่างกันหรือไม่ เพราะอะไร

- เมื่อได้ยินเรื่องโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ครั้งแรกท่านรู้สึกอย่างไร
- สื่อใดที่ทำให้ท่าน รับรู้ เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่เป็นครั้งแรก เพราะอะไร
- สื่อใดที่ทำให้ท่าน ชอบ เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ มากที่สุด / น้อยที่สุด เพราะอะไร
- สื่อใดที่ทำให้ท่านทดลองนำไปปฏิบัติในฟาร์มมากที่สุด / น้อยที่สุด เพราะอะไร

ตอนที่ 7.2 คำถามที่ใช้สัมภาษณ์กลุ่มแบบเจาะลึกเจ้าหน้าที่จากสำนักงานเกษตรและสหกรณ์
จังหวัดอุตรดิตถ์

1. ท่านคิดว่าการรับ ข่าวสารโดยทั่วไป ในชีวิตประจำวันของเกษตรกรทางสื่อต่างๆ (ไม่ว่าจะเป็นทางวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ หรือ สื่อบุคคล เช่น ญาติ พี่น้อง เพื่อนบ้าน ช่างราชการ) จะมีผลทำให้เกษตรกรมี ความรู้ ในเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ เพิ่มขึ้นหรือไม่

➢ ถ้ามี สื่อใดที่ทำให้เกษตรกรได้รับความรู้ในเรื่องทฤษฎีใหม่มากที่สุด เพราะเหตุใด

2. ท่านคิดว่าการรับ ข่าวสารโดยทั่วไป ในชีวิตประจำวันของเกษตรกรทางสื่อต่างๆ (ไม่ว่าจะเป็นทางวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ หรือ สื่อบุคคล เช่น ญาติ พี่น้อง เพื่อนบ้าน ช่างราชการ) จะมีผลทำให้เกษตรกรมี ความรู้สึกที่ดี หรือมีทัศนคติที่ดี ต่อโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ เพิ่มขึ้นหรือไม่

➢ ถ้ามีสื่อใดที่ทำให้เกษตรกรมีทัศนคติที่ดีต่อโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่มากที่สุดและเพราะเหตุใด

3. ท่านคิดว่าการรับ ข่าวสารโดยทั่วไป ในชีวิตประจำวันของเกษตรกรทางสื่อต่างๆ (ไม่ว่าจะเป็นทางวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ หรือ สื่อบุคคล เช่น ญาติ พี่น้อง เพื่อนบ้าน ช่างราชการ) จะมีผลทำให้เกษตรกรมี การปฏิบัติตาม โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ เพิ่มขึ้นหรือไม่

➢ ถ้ามีสื่อใดที่ทำให้เกษตรกรมีการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่มากที่สุดและเพราะเหตุใด

4. ท่านคิดว่าการรับ ข่าวสารในเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ ในชีวิตประจำวันของเกษตรกรทางสื่อต่างๆ (ไม่ว่าจะเป็นทางวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ หรือ สื่อบุคคล เช่น ญาติ พี่น้อง เพื่อนบ้าน ช่างราชการ) จะมีผลทำให้เกษตรกรมี ความรู้ ในเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ เพิ่มขึ้นหรือไม่

➢ ถ้ามี สื่อใดที่ทำให้เกษตรกรได้รับความรู้ในเรื่องทฤษฎีใหม่มากที่สุด เพราะเหตุใด

5. ท่านคิดว่าการรับ ข่าวสารในเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ ในชีวิตประจำวันของเกษตรกรทางสื่อต่างๆ (ไม่ว่าจะเป็นทางวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ หรือ สื่อบุคคล เช่น ญาติ พี่น้อง เพื่อนบ้าน ช่างราชการ) จะมีผลทำให้เกษตรกรมี ความรู้สึกที่ดี หรือมีทัศนคติที่ดี ต่อโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ เพิ่มขึ้นหรือไม่

➤ ถ้ามี สื่อใดที่ทำให้เกษตรกรมีทัศนคติที่ดีต่อโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่มากที่สุด และเพราะเหตุใด

6. ท่านคิดว่าการรับ ข่าวสารในเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ ในชีวิตประจำวันของเกษตรกรทางสื่อต่างๆ (ไม่ว่าจะเป็นทางวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ หรือ สื่อบุคคล เช่น ญาติ พี่น้อง เพื่อนบ้าน ช่างราชการ) จะมีผลทำให้เกษตรกรมี การปฏิบัติตาม โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ เพิ่มขึ้นหรือไม่

➤ ถ้ามี สื่อใดที่ทำให้เกษตรกรมีการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่มากที่สุดและเพราะเหตุใด

7. ท่านคิดว่าการรับ ข่าวสารทางสื่อเฉพาะกิจ ในชีวิตประจำวันของเกษตรกรทางสื่อต่างๆ (เช่น โปสเตอร์ แผ่นพับ จดหมายข่าว ป้ายผ้า ใบปลิว) ที่เกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่จะมีผลทำให้เกษตรกรมี ความรู้ ในเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ เพิ่มขึ้นหรือไม่

➤ ถ้ามี สื่อใดที่ทำให้เกษตรกรได้รับความรู้ในเรื่องทฤษฎีใหม่มากที่สุด เพราะเหตุใด

8. ท่านคิดว่าการรับ ข่าวสารทางสื่อเฉพาะกิจ ในชีวิตประจำวันของเกษตรกรทางสื่อต่างๆ (เช่น โปสเตอร์ แผ่นพับ จดหมายข่าว ป้ายผ้า ใบปลิว) ที่เกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่จะมีผลทำให้เกษตรกรมี ความรู้สึกที่ดี หรือมี ทัศนคติที่ดี ต่อโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ เพิ่มขึ้นหรือไม่

➤ ถ้ามี สื่อใดที่ทำให้เกษตรกรมีทัศนคติที่ดีต่อโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่มากที่สุด และเพราะเหตุใด

9. ท่านคิดว่าการรับ ข่าวสารทางสื่อเฉพาะกิจ ในชีวิตประจำวันของเกษตรกรทางสื่อต่างๆ (เช่น โปสเตอร์ แผ่นพับ จดหมายข่าว ป้ายผ้า ใบปลิว) ที่เกี่ยวกับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่จะมีผลทำให้เกษตรกรมี การปฏิบัติตาม โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ เพิ่มขึ้นหรือไม่

➤ ถ้ามี สื่อใดที่ทำให้เกษตรกรมีการปฏิบัติตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่มากที่สุด และเพราะเหตุใด

10. ท่านคิดว่า ความรู้ในเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ ของเกษตรกรเกี่ยวข้องกับ ทัศนคติ ของเกษตรกรหรือไม่ กล่าวคือ ยิ่งเกษตรกรมีความรู้ในเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่เพิ่มขึ้น เกษตรกรก็ยิ่งมี ความรู้สึกที่ดี หรือมี ทัศนคติ ที่ดีต่อโครงการมากขึ้น

➤ ถ้าเกี่ยวข้อง เพราะอะไร ➤ ถ้าไม่เกี่ยวข้อง เพราะอะไร

11. ท่านคิดว่า ความรู้ในเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ ของเกษตรกรเกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติตาม โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ของเกษตรกรหรือไม่ กล่าวคือ ยิ่งเกษตรกรมีความรู้ในเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่เพิ่มขึ้น เกษตรกรก็ยิ่งมีการปฏิบัติตาม โครงการมากขึ้น

- ถ้าเกี่ยวข้อง เพราะอะไร
- ถ้าไม่เกี่ยวข้อง เพราะอะไร

12. ท่านคิดว่า ทัศนคติที่มีต่อโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ของเกษตรกรเกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติตาม โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ของเกษตรกรหรือไม่ กล่าวคือ ยิ่งเกษตรกรรู้สึกดี ชอบในเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ เพิ่มขึ้น เกษตรกรก็ยิ่งมีการปฏิบัติตาม โครงการมากขึ้น

- ถ้าเกี่ยวข้อง เพราะอะไร
- ถ้าไม่เกี่ยวข้อง เพราะอะไร

13. ท่านคิดว่าสื่อต่างๆที่เกษตรกรได้รับ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ สื่อบุคคล สื่อเหล่านี้ทำให้เกษตรกรมีการตัดสินใจยอมรับโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่แตกต่างกันหรือไม่ เพราะอะไร

- เมื่อได้ยินเรื่องโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ครั้งแรกท่านรู้สึกอย่างไร
- สื่อใดที่ทำให้ท่าน รับรู้ เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่เป็นครั้งแรก เพราะอะไร
- สื่อใดที่ทำให้ท่าน ชอบ เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ มากที่สุด / น้อยที่สุด เพราะอะไร
- สื่อใดที่ทำให้ท่านคิดว่าเกษตรกรทดลองนำไปปฏิบัติในฟาร์มมากที่สุด/ น้อยที่สุด เพราะอะไร

ประวัติผู้เขียน

นางสาวเรียมริดา มฤคทัต เกิดเมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2515 ที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปริญญาโทศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต เมื่อปีการศึกษา พ.ศ. 2536

ประวัติการทำงาน ได้เข้าทำงานที่ฝ่ายโปรโมชัน บริษัท เจริญโภคภัณฑ์เมิลด์พันธุ์ จำกัด ในปี 2536 ต่อมาได้เข้าทำงานที่ฝ่ายส่งเสริมการขาย บริษัท โอกลีวี่แอนด์เมเธอร์ (ประเทศไทย) จำกัด และในปี 2539 ได้เข้าทำงานที่บริษัท เคาน์เตอร์เซอร์วิส จำกัด และเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ภาควิชาวิทยาศาสตร์ พัฒนาการ เมื่อปี พ.ศ. 2541 ปัจจุบันทำงานในตำแหน่งเจ้าหน้าที่เพิ่มผลผลิต สำนักบริหารนโยบายธุรกิจ บริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด (มหาชน)